

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Απριλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αρ. Φύλλου 186

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/36777/477

Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Πελοποννήσου και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Ι. Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 8 του ν. 2742/1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αιεφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 207), σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α' 241).

2. Το άρθρο 6 του ν. 4447/2016 «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 241) και, ιδίως, την παρ. 12 αυτού.

3. Την υπ' αρ. 51949/29.11.2010 υπουργική απόφαση «Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του Γενικού, των Ειδικών και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» (Β' 1925), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 13390/15.3.2012 (Β' 811) υπουργική απόφαση.

4. Την υπ' αρ. 25294/10.10.2003 υπουργική απόφαση «Έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου» (Β' 1485).

5. Την υπ' αρ. 10106/3.3.2011 υπουργική απόφαση «Έγκριση προδιαγραφών για τη σύνταξη των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (προδιαγραφές αξιολόγησης-αναθεώρησης-εξειδίκευσης Περιφερειακών Πλαισίων)» (Α.Α.Π. 45).

6. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 κοινή υπουργική απόφαση: «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της υπ' αρ. 2001/42/ΕΚ οδηγίας «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. οικ. 40238/28.9.2017 (Β' 3579) απόφαση.

7. Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128/2008).

8. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τα Καταστήματα Κράτησης (Β' 1575/2001).

9. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) (Β' 2464/2008).

10. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (Α.Α.Π. 151/2009).

11. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (Β' 2505/2011).

12. Τις υπ' αρ. 519/2017 και 3632/2015 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

13. Τη μελέτη του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον τουρισμό (Β' 1138/2009) και τη μελέτη «αξιολόγηση - αναθεώρηση του Ειδικού Πλαισίου για τον τουρισμό και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού» (Β' 3155/2013).

14. Τη μελέτη «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου», που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

15. Το υπ' αρ. 3844/6.9.2013 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος με το οποίο διαβιβάστηκαν στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τα πορίσματα των εκθέσεων αξιολόγησης των θεσμοθετημένων Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΧΣΑΑ).

16. Τη διαβίβαση της Έκθεσης Πορισμάτων Αξιολόγησης από τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προς τους Υπουργούς Οικονομικών (αριθμ. 2321/12.9.2013), Εθνικής Άμυνας (αριθμ. 2322/12.9.2013), Εσωτερικών (αριθμ. 2323/12.9.2013), Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (αριθμ. 2324/12.9.2013), Παιδείας και Θρησκευμάτων (αριθμ. 2325/12.9.2013), Πολιτισμού και Αθλητισμού (αριθμ. 2326/12.9.2013), Υγείας (αριθμ. 2327/12.9.2013), Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (αριθμ. 2328/12.9.2013), Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αριθμ. 2329/12.9.2013), Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (αριθμ. 2330/12.9.2013), Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (αριθμ. 2331/12.9.2013), Δημόσιας Τάξης και

Προστασίας του Πολίτη (αριθμ. 2332/12.9.2013), Τουρισμού (αριθμ. 2333/12.9.2013), Ναυτιλίας και Αιγαίου (αριθμ. 2334/12.9.2013).

17. Την υπ' αρ. 31/28.1.2013 (ΑΔΑ:ΒΕΤΠ7Λ1-ΚΧ6) γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Πελοποννήσου επί του Α1 Σταδίου της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου».

18. Το υπ' αρ. 14896/20.4.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), με το οποίο διαβιβάστηκε στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

19. Το υπ' αρ. 148340/28.4.2015 έγγραφο της ΔΙΠΑ για συμπληρωματικά τεύχη της ΣΜΠΕ.

20. Το υπ' αρ. 20126/11.5.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας, με το οποίο διαβιβάστηκαν στη ΔΙΠΑ τα συμπληρωματικά τεύχη της ΣΜΠΕ.

21. Το υπ' αρ. Οικ.148787/14.5.2015 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ στα αρμόδια υπουργεία, φορείς, Περιφέρεια και Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

22. Τις από 21.5.2015, υπ' αρ. οικ. 22106 και 22109 ανακοινώσεις, που δημοσιεύθηκαν στις εφημερίδες «Ναυτεμπορική» την 28.5.2015 και «Αυγή», την 27-05-2015, καθώς και στο διαδικτυακό κόμβο του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΑ-ΠΕΝ), με τις οποίες γνωστοποιήθηκε στο κοινό η έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης επί της οικείας ΣΜΠΕ.

23. Το υπ' αρ. οικ. 21894/20.5.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΝ προς την Περιφέρεια Πελοποννήσου και Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με θέμα: Αποστολή του Β1 σταδίου της μελέτης.

24. Το υπ' αρ. Οικ.22105/21.5.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας, με το οποίο διαβιβάστηκε η πρόταση αναθεώρησης-εξειδίκευσης του ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου και η ΣΜΠΕ της πρότασης, στα Υπουργεία Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εξωτερικών και Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

25. Τις απόψεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης για τη μελέτη αναθεώρησης - εξειδίκευσης του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου και τη ΣΜΠΕ.

26. Την υπ' αρ. 397/5.10.2015 (ΑΔΑ:ΩΟΠ07Λ1-ΞΝΧ) γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Πελοποννήσου επί του Β1 σταδίου της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου».

27. Την υπ' αρ. 398/5.10.2015 (ΑΔΑ:7ΙΑΚ7Λ1-ΓΓ2) γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Πελοποννήσου επί της ΣΜΠΕ του σχεδίου «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαι-

σίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου»

28. Το γεγονός ότι η ΣΜΠΕ που διαβιβάστηκε στη ΔΙΠΑ με το υπ' αρ. 32158/27-06-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προήλθε μετά από την ενσωμάτωση παρατηρήσεων/προτάσεων της διαβούλευσης του σχεδίου στην αρχικώς υποβληθείσα ΣΜΠΕ.

29. Την υπ' αρ. 39960/11-08-2016 (ΑΔΑ:ΩΦ5Ι4653Π8-ΗΗ4) απόφαση της Γενικής Γραμματέως Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος σχετικά με την οριστική παραλαβή της μελέτης του ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

30. Την υπ' αρ. οικ. 5525417/11-2016 εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ για την έγκριση της ΣΜΠΕ του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

31. Την υπ' αρ. 58772/22.12.2016 εισήγηση της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ για την αναθεώρηση του ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

32. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

33. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

34. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).

35. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

36. Την υπ' αρ. 74103/5569/08-07-2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγαρά» (Β' 4408).

37. Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

38. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ.

II. Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις αναπτυξιακές πολιτικές εθνικού και περιφερειακού επιπέδου και τις τομεακές πολιτικές

- Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2021-2027.

- Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

- Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αλιείας 2007-2013.

- Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας Και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027.

- Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Πελοποννήσου 2021-2027.

- Την 2η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ 01) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΥΣ 21/29-4-2024, Α' 86).

- Την 2η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΥΣ 20/29-4-2024, Α' 85).

- Την 2η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΠΥΣ 24/15-6-2024, Α' 113).

- Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (Β' 2640/2018), σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

- Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου (Β' 2691/2018), σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

- Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου (Β' 2692/2018), σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

- Την υπ' αρ. οικ. 27716/1612/2017 κοινή υπουργική απόφαση «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου» (Β' 2044), σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του ν.4342/2015.

2. Ειδικότερα εθνικά τομεακά νομοθετήματα:

Αναπτυξιακή πολιτική:

- Ν. 4982/2022 «Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχών Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης» (Α' 195).

- Άρθρο 7 του ν. 3325/2005 «Ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και άλλες διατάξεις» (Α' 68).

- Υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/6867/462/22.01.2024 απόφαση «Περιβαλλοντικός Προέλεγχος για την προσαρμογή του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ) Πελοποννήσου με βάση το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ)».

- Ν. 3986/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012_2015» (Α' 152).

- Ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου _ Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση _ Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης» (Α' 180), κατά το Β' μέρος «Πρώτηση τουριστικών επενδύσεων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, και άλλες διατάξεις» αυτού.

- Ν. 4056/2012 «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 52).

- Ν. 4179/2013 «Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του ΕΟΤ και λοιπές διατάξεις» (Α' 175).

- Ν. 4276/2014 «Απλούστευση διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού και άλλες διατάξεις» (Α' 155).

- Μέρος Β' «Έρευνα και εκμετάλλευση λατομικών ορυκτών και άλλες διατάξεις» του ν. 4512/2018 «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων

του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις» (Α' 5)

- Υπό στοιχεία Δ7/Α/12050/2223/2011 υπουργική απόφαση «Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών» (Β' 1227).

- Υπ' αρ. 8315.2/02/2007 υπουργική απόφαση «Κατάταξη λιμένων» (Β' 202).

Περιβάλλον, βιοποικιλότητα, τοπίο:

- Ν. 3827/2010 «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Τοπίου και στοιχεία αναλυτικής προσέγγισης» (Α' 30).

- Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 60).

- Ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (Α' 209).

- Ν. 4819/2022 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129).

- Ν. 4546/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και άλλες διατάξεις» (Α' 101).

- Υπ' αρ. 1058/71977/2017 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4351/2015 (164 Α')» (Β' 2331).

- Υπ' αρ. 50743/2017(Β' 4432) κοινή υπουργική απόφαση για την αναθεώρηση του Εθνικού Καταλόγου των περιοχών του Δικτύου Natura 2000

- Ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»

- Υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/50714/1767/2022 «Έγκριση Σχεδίου Δράσης βελτίωσης της πολιτικής για τη διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών (ΠΠ), σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 4685/2020 (Α' 92)» (Β' 2566).

Διοικητική μεταρρύθμιση

- Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).

- Ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105).

- Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) (υπ' αρ. 3/2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, Β' 6983)

- Την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ)

- Το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή Πελοποννήσου

Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση

- Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ)

- Το Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου 2021-2027

- Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ) (Α' 247/2021)

- Εδαφικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης Μεγαλόπολης

- Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/35330/646/02.04.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Όροι και περιορισμοί για τους αιγιαλούς και τις παραλίες υψηλής προστασίας (απάτητες παραλίες)» (Β' 2364), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/68831/1806/25.06.2024 (Β' 3734) όμοια.

- Την υπό στοιχεία οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/32234/1260/24.3.2023 (ΑΔΑ: ΩΧΕΒ4653Π8-4ΧΝ) απόφαση έγκρισης της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης 10α της Π.Ε. Μεσσηνίας και μέρους της Π.Ε. Λακωνίας.

- Την υπό στοιχεία οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/118992/3590/2021 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Όροι και περιορισμοί για την προστασία της περιοχής άνευ δρόμων του όρους Ταΰγετος στην Πελοπόννησο» (Β' 6576).

- Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/2525/101/10.01.2023 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Πρόσθετοι όροι και περιορισμοί για την προστασία της περιοχής άνευ δρόμων του όρους Μαίναλου» (Δ' 44).

3. Ευρωπαϊκές οδηγίες και δράσεις:

- Στρατηγική για την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη: «Ευρώπη 2020», 2010.

- «Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020», 2011.

- Πολιτική συνοχής ΕΕ 2014 - 2020 «Επενδύσεις σε ανάπτυξη και απασχόληση», 2011.

- Η πολιτική για τον Αστικό Χώρο («Χάρτα της Λειψίας για βιώσιμες Ευρωπαϊκές Πόλεις», 2007).

- Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, 2012.

- Ευρωπαϊκή Στρατηγική «Ενέργεια 2020», 2011.

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/741 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2020 «σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων».

III. Εκτιμώντας ιδίως τα ακόλουθα:

1. Τις συνολικές διαπιστώσεις και εκτιμήσεις που απορρέουν από την αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης και των προοπτικών σύμφωνα με την εγκεκριμένη έκθεση αξιολόγησης και κατ' αντιστοιχία προς τις θεματικές ενότητες του Χωροταξικού Πλαισίου Πελοποννήσου.

2. Τις διαφοροποιημένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης.

3. Την αναγκαιότητα προσαρμογής των κατευθύνσεων του ΠΧΠ Πελοποννήσου με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό (Γενικά και Ειδικά Πλαίσια), την προστασία του περιβάλλοντος και τις νεότερες Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές.

4. Τις αλλαγές στη διοικητική οργάνωση της Περιφέρειας και, κατ' επέκταση, στην διάρθρωση του οικιστικού δικτύου της, που επέφερε το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», καθώς και τα νέα δεδομένα χωρικής οργάνωσης του Γενικού Πλαισίου, με την αναβάθμιση της Καλαμάτας στο ίδιο επίπεδο με την Τρίπολη και την λειτουργία τους ως διπόλου.

5. Τα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις της σε περιοχές της Περιφέρειας που μπορεί να επηρεασθούν μελλοντικά από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, κινδύνους υφαλμύρωσης υδροφορέων ερημοποίησης, διάβρωσης την άνοδο της θερμοκρασίας κ.λπ.

6. Τις εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας (ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο) και τις σημαντικές δυνατότητες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - ΑΠΕ.

7. Τη διαδικασία απολιγνιτοποίησης στην περιοχή της Μεγαλόπολης, η οποία εναρμονίζεται με τον ενωσιακό και εθνικό στόχο τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία συνεπάγεται παύση ή/και περιορισμό των δραστηριοτήτων και συναφών κλάδων, ενώ ταυτόχρονα προκύπτουν σημαντικές κοινωνικό-οικονομικές επιπτώσεις λόγω της σημασίας της εξόρυξης και της παραγωγής ενέργειας από την καύση του λιγνίτη.

8. Η κατάργηση του Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό δημιουργεί την αναγκαιότητα ενίσχυσης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων του παρόντος σε σχέση με την οργάνωση τουριστικών δραστηριοτήτων προκειμένου να αποτραπεί η διάχυτη, μη οργανωμένη ανάπτυξή τους και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

9. Το γεγονός ότι στην πρόσφατη έκδοση των αποτελεσμάτων της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών 2021 της Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛΣΤΑΤ) δεν παρουσιάζονται σημαντικές μεταβολές που να διαφοροποιούν τις Στρατηγικές Επιλογές Προτεραιότητας του ΠΧΠ Πελοποννήσου, αποφασίζουμε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α':

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου το οποίο αναθεωρεί και αντικαθιστά το προγενέστερο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της ίδιας Περιφέρειας. Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται και περιβαλλοντικά το ΠΧΠ.

Οι Στρατηγικές Επιλογές Προτεραιότητας για την εξωστρεφή ανάπτυξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι συγκεντρωτικά οι εξής:

1. Ολοκλήρωση Υποδομών Στρατηγικού Χαρακτήρα

• Ολοκλήρωση Αυτοκινητοδρόμων (περιλαμβάνεται η χωροθέτηση της Ιόνιας Οδού στο τμήμα μετά τον Πύργο)/Βελτίωση προσπελασιμότητας και εξασφάλιση βέλτιστων οδικών συνδέσεων των οικισμών κατά τον Ανατολικό Άξονα της Πελοποννήσου

• Ανάδειξη Λιμένα Καλαμάτας σε Πύλη Εισόδου

• Αναβάθμιση Αεροδρομίου Καλαμάτας

• Μετατροπή Αεροδρομίου Τρίπολης σε πολιτικό

• Ανάπτυξη - Αναβάθμιση υφιστάμενων - Ολοκλήρωση Σιδηροδρομικών Υποδομών και διασύνδεση με άλλα μεταφορικά μέσα

• Υλοποίηση Συνδυασμένων Μεταφορών

2. Ενίσχυση Εξωστρέφειας, διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής συνοχής

3. Μεγέθυνση του ρόλου του πρωτογενούς τομέα

- Καθορισμός/Προστασία Γεωργικής Γης Α' Προτεραιότητας

- Προώθηση Αρδευτικών Έργων/Φραγμάτων

- Ενίσχυση Αγροδιατροφικού τομέα

- Ενίσχυση κτηνοτροφικής δραστηριότητας (υλοποίηση κτηνοτροφικών ζωνών)

4. Χωρική Οργάνωση Παραγωγικών Δραστηριοτήτων

- Εξορθολογισμός χωροθέτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων

- Οργανωμένη ανάπτυξη δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας: ναυτιλιακές, ενέργεια, μεταφορές - logistics

5. Αξιοποίηση Ηλιακού και Αιολικού Δυναμικού

6. Πολυμορφική Τουριστική Ανάπτυξη

- Ενίσχυση της Πελοποννήσου ως αναγνωρίσιμου τουριστικού προορισμού, διεθνώς

- Ενίσχυση της συμμετοχής του τουρισμού στο παραγόμενο περιφερειακό προϊόν και την απασχόληση

- Εναλλακτικός Τουρισμός, Θαλάσσιος τουρισμός, Καταδυτικά Πάρκα

- Ενίσχυση και ανάδειξη του πολιτιστικού - αρχαιολογικού τουρισμού μέσω δικτύωσης των παγκόσμιας εμβέλειας αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού βασισμένου στη μυθολογία.

- Εναλλακτικός Τουρισμός βασισμένος στον αγροδιατροφικό τομέα, με έμφαση σε προϊόντα ΠΟΠ. Αξιοποίηση και δικτύωση διαδρομών οίνου και ελιάς.

7. Βιώσιμη Εκμετάλλευση Φυσικών Πόρων

- Διασφάλιση αξιοποίησης ορυκτών στους οποίους η Πελοπόννησος έχει συγκριτικό πλεονέκτημα: μάρμαρα, πέτρα.

- Προστασία υδάτινων πόρων ως προς την υποβάθμιση και την εξάντληση.

8. Υλοποίηση του ΠΧΠ από τα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού

- Παροχή κατευθύνσεων χωρικού σχεδιασμού προς τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ), Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ).

9. Αναδιάρθρωση της παραγωγικής ενεργειακής δραστηριότητας και αξιοποίηση των εγγενών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας για τη μετατροπή της σε καινοτόμο κέντρο παραγωγής και έρευνας καθαρής ενέργειας με διαφοροποιημένο οικονομικό μοντέλο.

Οι παραπάνω Στρατηγικές Επιλογές Προτεραιότητας αναλύονται ως εξής:

1. Υποδομές Στρατηγικού Χαρακτήρα. Η δημιουργία συστήματος συνδυασμένων μεταφορών αποτελεί πρωταρχικό στόχο και προϋπόθεση για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του χώρου. Η διαμόρφωση του συστήματος μεταφορών, με την ολοκλήρωση των οδικών αξόνων και τις βελτιώσεις των χαρακτηριστικών του Εθνικού και Επαρχιακού Δικτύου, αναμένεται να αποτελέσει την προϋπόθεση για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων που έχουν σχέση με τη μετεξέλιξη της Περιφέρειας σε ανταγωνιστικό σύμπλεγμα με σημαντικό βαθμό αυτονομίας και Μεσογειακό πόλο προσέλκυσης και αναδιανομής της

μεταφορικής κίνησης που ευνοείται από τις σύγχρονες τάσεις μεταφορών στη Μεσόγειο. Οι παρακάτω υποδομές αποτελούν στρατηγικού χαρακτήρα επιλογές προτεραιότητας και ως τέτοιες είναι απαραίτητο να προχωρήσουν αποφασιστικά και να ολοκληρωθούν. Προωθείται η ολοκλήρωση του δικτύου αυτοκινητοδρόμων, η βελτίωση της προσπελασιμότητας, η ανάδειξη του λιμένα Καλαμάτας σε κύρια πύλη εισόδου στην Ευρωπαϊκή αγορά, η αναβάθμιση του αεροδρομίου Καλαμάτας, η μετατροπή του αεροδρομίου της Τρίπολης σε πολιτικό και η ανάπτυξη των σιδηροδρομικών υποδομών. Επιπλέον, προωθείται η ιεράρχηση της υλοποίησης τόσο αυτών όσο και των συμπληρωματικών έργων υποδομής (π.χ. τα μεγάλα αρδευτικά έργα βάσει Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για τα νερά). Προβλέπεται επίσης η πύκνωση του περιφερειακού δικτύου με στόχο την βελτίωση της προσπελασιμότητας στο σύνολο της Περιφέρειας.

2. Εξωστρέφεια. Η ενίσχυση της εξωστρέφειας αποτελεί το αντικείμενο δύο γενικών Στόχων: α) Ισχυροποίηση του περιφερειακού ρόλου της Περιφέρειας και δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο και β) Δημιουργία προϋποθέσεων για μελλοντική ανάδειξη της Περιφέρειας σε ισχυρό εναλλακτικό συγκοινωνιακό κόμβο στο Μεσογειακό χώρο. Η εξωστρέφεια συνδέεται μακροπρόθεσμα με την ενίσχυση των εξαγωγών σε όλους τους δυναμικούς κλάδους της Περιφέρειας, η οποία προϋποθέτει νέες αγορές και μεταβολή των παραγωγικών δομών των ντόπιων επιχειρήσεων. Η Πελοπόννησος διακρίνεται για τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων και τροφίμων-ποτών. Η προσέλκυση νέων επενδύσεων για τη διαμόρφωση ενός πολυκλαδικού προτύπου θα πρέπει να ακολουθήσει την αρχή της εξωστρέφειας για τη μεγέθυνση της Περιφερειακής Οικονομίας με αύξηση της συμμετοχής εξαγωγικών προϊόντων τεχνολογικού περιεχομένου και επέκταση των εξαγωγών πέρα από τις αγορές της ΝΑ Ευρώπης και της Μεσογείου και σε νέες αγορές (π.χ. Β. Ευρώπη, Β. Αμερική, Ασία, Ν. Αφρική, Αυστραλία). Τέλος, η εξωστρέφεια θα πρέπει να καλλιεργηθεί σε όλους τους τομείς, δηλαδή την έρευνα, την καινοτομία, τα δίκτυα συνεργασιών και τον τουρισμό.

3. Μεγέθυνση πρωτογενούς τομέα. Διατυπώνεται ρητά η κατεύθυνση της προστασίας της γεωργικής γης, ιδιαιτέρως της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, από μη συμβατές χρήσεις. Επιπλέον, το ΠΧΠ υποστηρίζει και αναδεικνύει τα μεγάλα αρδευτικά έργα, λόγω της καθοριστικής σημασίας τους στην μεγέθυνση του πρωτογενούς τομέα στην Περιφέρεια. Δίδεται η κατεύθυνση ενίσχυσης του αγροδιατροφικού τομέα και υλοποίησης κτηνοτροφικών ζωνών που έχει σκοπό την τόνωση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας. Η κτηνοτροφική δραστηριότητα παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης και, επιπλέον, συμβάλλει στην συνολική αναβάθμιση του πρωτογενούς τομέα και στην υποστήριξη των πολιτικών που σχετίζονται με την κοινωνικο-οικονομική αναζωογόνηση του ορεινού χώρου και τη συγκράτηση του πληθυσμού.

4. Χωρική οργάνωση παραγωγικών δραστηριοτήτων. Στις ΠΕ Κορινθίας, Αργολίδας και Λακωνίας δεν υπάρχουν οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων. Παράλληλα, καταγράφεται εκτεταμένη δόμηση

στις εκτός σχεδίου παρυφές των σημαντικών αστικών κέντρων της Περιφέρειας, με ιδιαίτερη ένταση συγκέντρωσης στην ΠΕ Κορινθίας. Το ΠΧΠ δίνει έμφαση στον εξορθολογισμό της χωροθέτησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων, με κύρια κατεύθυνση τη χωροθέτηση σε οργανωμένους υποδοχείς.

Η ύπαρξη, η διαμόρφωση και η αξιοποίηση σημαντικών πλεονεκτημάτων στην Πελοπόννησο θα μπορούσε να συνδεθεί με τη δημιουργία ή επέκταση υφιστάμενων ΒΕΠΕ πλησίον του άξονα Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα, με συνδυασμό Επιχειρηματικών Πάρκων και Ελεύθερων Αποθηκών, με παράλληλη αξιοποίηση των λιμενικών εγκαταστάσεων στους λιμένες της Καλαμάτας και της Κορίνθου.

5. Αξιοποίηση ηλιακού και αιολικού δυναμικού. Το ΠΧΠ προωθεί την ενίσχυση παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές - ΑΠΕ. Ιδιαίτερα λαμβάνεται υπόψη ότι από το ισχύον Ειδικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ προσδιορίζεται στην Περιφέρεια μία εκτεταμένη περιοχή στις ΠΕ Λακωνίας και Αρκαδίας ως Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ), λόγω του υψηλού αιολικού δυναμικού της, κατάλληλη για επίτευξη χωροταξικών στόχων. Το ΠΧΠ υιοθετεί τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, που καθορίζει περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης, ελάχιστες αποστάσεις από γειτνιάζουσες χρήσεις, και κριτήρια ένταξης στο τοπίο.

6. Πολυμορφική Τουριστική ανάπτυξη. Διαπιστώνεται ότι υπάρχουν σημαντικές προοπτικές για ενίσχυση της συμμετοχής του τουρισμού στο παραγόμενο περιφερειακό προϊόν και την απασχόληση. Το πρότυπο «ήλιος-θάλασσα» που συνδέεται κατά κανόνα με τον μαζικό τουρισμό εκτιμάται ότι θα εξακολουθήσει να είναι κυρίαρχο. Όμως, η χωρική έκφραση του προτύπου αυτού, μπορεί σταδιακά να στραφεί και προς ένα νέο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης, που θα υλοποιείται κατά προτεραιότητα σε προσδιορισμένες ζώνες τουρισμού-αναψυχής, ή σε οργανωμένους υποδοχείς. Το νέο αυτό πρότυπο λαμβάνει υπόψη τις σύγχρονες τάσεις διαμονής σε συνδυασμό ξενοδοχειακών καταλυμάτων και τουριστικών κατοικιών. Παράλληλα, ο συνδυασμός φυσικού περιβάλλοντος και πολιτιστικών πόρων δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ποικίλων μορφών και δράσεων ήπιου και εναλλακτικού τουρισμού. Αναδύεται με τον τρόπο αυτό ένα επιπλέον πρότυπο χωρικής ανάπτυξης τουρισμού, που αξιοποιεί τις ορεινές περιοχές ενώ, παράλληλα, υπηρετεί το στόχο της συγκράτησης του πληθυσμού σε φθίνοντες οικισμούς. Το πρότυπο του εναλλακτικού τουρισμού μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην ικανοποίηση του στρατηγικού στόχου της Περιφέρειας να δημιουργήσει το δικό της αναγνωρίσιμο «στίγμα» στους τουριστικούς προορισμούς, διεθνώς.

Ειδική κατηγορία εναλλακτικού τουρισμού είναι ο θαλάσσιος τουρισμός, για την ανάπτυξη του οποίου προβλέπεται ο καθορισμός ενοτήτων θαλάσσιου τουρισμού και αντιστοίχων κέντρων υποστήριξης. Στην Περιφέρεια αντιστοιχεί η ενότητα με κέντρο την Καλαμάτα και ακτίνα επιρροής τις ακτές της νοτιοδυτικής και νοτιοανατολικής Πελοποννήσου. Τμήμα, δε, της ΠΕ Αργολίδας εμπίπτει στην ενότητα με κέντρο το Λαύριο που καλύπτει τους

τουριστικούς λιμένες μέχρι τον Αργοσαρωνικό. Στις κατευθύνσεις για τον θαλάσσιο τουρισμό προστίθεται και η πυκνωση του δικτύου των τουριστικών λιμένων (μαρίνες, τουριστικά καταφύγια και αγκυροβόλια), ώστε να αναπτυχθεί ένα βιώσιμο και λειτουργικό δίκτυο, καθώς και η δημιουργία καταδυτικών πάρκων για αναψυχή, εκπαίδευση και έρευνα, και υποβρύχιων μουσείων για συγκεκριμένους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους. Ο τουρισμός κρουαζιέρας μπορεί επίσης να συνεισφέρει στη διεύρυνση της περιφερειακής οικονομικής βάσης, ιδιαίτερα σε περιοχές που διαθέτουν διεθνούς εμβέλειας πολιτιστικούς πόρους στην ενδοχώρα τους (Ναύπλιο, Γύθειο, κ.λπ.).

Ειδική κατηγορία τουρισμού είναι ο βιώσιμος τουρισμός σε συνδυασμό με τον πολιτισμό. Στο πλαίσιο υλοποίησης του χωρικού σχεδιασμού και διασφάλισης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα με θεματική στόχευση τους τομείς τουρισμού και πολιτισμού ως εναλλακτικούς μοχλούς ανάπτυξης της περιοχής, προγραμματίζονται 2 Στρατηγικές Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) στις περιοχές: Περιοχή Παρέμβασης ορεινού όγκου Ταΰγétου, Περιοχή Παρέμβασης Μεγαλόπολης, σε συνέργεια και πλήρη συντονισμό με το ΠΔΑΜ.

7. Φυσικοί Πόροι. Το ΠΧΠ ενσωματώνει κατευθύνσεις για τη διασφάλιση της αξιοποίησης ορυκτών πόρων στους οποίους η Περιφέρεια έχει εξειδίκευση, όπως κοιτασμάτων μαρμάρων, πέτρας κ.α., που εξυπηρετούν εγχώριες ανάγκες ή απευθύνονται σε διεθνείς αγορές. Επιπλέον, το ΠΧΠ ενσωματώνει κατευθύνσεις των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των σχετικών Υδατικών Διαμερισμάτων. Ο καθορισμός των χρήσεων γης εντός των προστατευόμενων περιοχών του ν. 4685/2020, θα πρέπει να συνεκτιμά και να ενσωματώνει τις καθοριζόμενες ζώνες ενδιαφέροντος αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών.

8. Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών ρύπων. Η διαδικασία της απολιγνιτοποίησης, ήτοι της πλήρους απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων και της περάτωσης λειτουργίας των ορυχείων, εναρμονίζεται με τον ενωσιακό και εθνικό στόχο αναφορικά με τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η εν λόγω μετάβαση, ωστόσο, συνεπάγεται παύση ή/και περιορισμό των δραστηριοτήτων συναφών κλάδων, καθώς και διαφοροποίηση ορισμένων περιοχών της περιφέρειας Πελοποννήσου πρωτίστως στον Δήμο Μεγαλόπολης και δευτερευόντως στους όμορους Δήμους Τρίπολης και Γορτυνίας από την Π.Ε. Αρκαδίας, καθώς και τον όμορο Δήμο Οιχαλίας από την Π.Ε. Μεσσηνίας. Το ΠΧΠ ενσωματώνει κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια & το Κλίμα (ΕΣΕΚ), του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ) και του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης Μεγαλόπολης.

9. Ολοκλήρωση Υποκείμενου Σχεδιασμού. Με την έγκριση του ΠΧΠ παρέχεται ένα συνεκτικό πλαίσιο χωροταξικών κατευθύνσεων για την εκπόνηση των επικείμενων Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων που θα καλύπτουν το σύνολο της επικράτειας όλων των Καλλικρατικών Δήμων της Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β':
ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟ
ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Άρθρο 2
Χωροταξική ένταξη της Περιφέρειας
Πελοποννήσου στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου, θεωρούμενη ως προς τον Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνή χώρο, βρίσκεται τόσο από πλευράς γεωγραφικής θέσης, χωρικών συγκεντρώσεων αστικού πληθυσμού και παραγωγικών δραστηριοτήτων, όσο και των μείζονος σημασίας αξόνων και κόμβων μεταφορών (χερσαίων, εναέριων και θαλάσσιων), σε «περιφερειακή θέση», δηλαδή μειονεκτούσα. Στην Περιφέρεια, η μετάβαση από την Κρατική στην Αιρετή Περιφέρεια διατήρησε τα διοικητικά όρια, ωστόσο μεταβλήθηκαν οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της Περιφέρειας.

Σύμφωνα με την υπ' αρ. 25294/2003 (Β' 1485), υπουργική απόφαση, η δυναμική ένταξη της Ελλάδας στο διεθνές και ιδιαίτερα στο ευρωπαϊκό περιβάλλον θεωρείται προϋπόθεση για την ανάπτυξη του εθνικού χώρου. Ένας από τους τρεις άξονες προσανατολισμού της χώρας είναι ο Ν. προς ΝΑ και την ευρύτερη Μεσόγειο καθώς και προς την Ερυθρά Θάλασσα, η ολοκλήρωση του οποίου μπορεί να καταστήσει την χώρα διεθνή κόμβο εντός ενός ρευστού γεωπολιτικού περιβάλλοντος. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει δυνατότητες και προοπτική να διαδραματίσει έναν δυναμικότερο ρόλο στο χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και των θαλάσσιων μεταφορών συμβάλλοντας στην ολοκλήρωση του τρίτου άξονα προσανατολισμού της χώρας. Στα πλαίσια του ΣΔΑΜ προωθείται η μετατροπή της ευρύτερης περιοχής Μεγαλόπολης σε πόλο επιχειρηματικής ανάπτυξης, ενδυναμώνοντας και διαφοροποιώντας το τοπικό παραγωγικό σύστημα μέσω της αξιοποίησης των εγγενών πλεονεκτημάτων της. Με γνώμονα την επίτευξη περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής ισορροπίας σε αρμονία με τους άξονες προτεραιότητας του ΣΔΑΜ, εντός των περιοχών μετάβασης, άρα και του Ζ.ΑΠ. Μεγαλόπολης προτείνεται η χρήση του θεσμικού εργαλείου των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ). Καθορίζονται στρατηγικές κατευθύνσεις ανάπτυξης νέων γενικών χρήσεων γης όπως καθαρές μορφές ενέργειας και ενεργειακά δίκτυα, άλλες παραγωγικές χρήσεις κατάλληλες στα υπάρχοντα εδάφη, επαναχρησιμοποίηση κτιρίων και μη σκαμμένων οικοπέδων προς εγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων, δίκτυα τεχνικών υποδομών (μεταφορικά και αστικών υποδομών), περιβαλλοντική/τοπολογική αποκατάσταση των εδαφών των ορυχείων για την «αναγέννηση» του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου κ.λπ.

Με δεδομένα, τόσο το σημερινό πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της χώρας, όσο και αυτό που απορρέει από τα τμήματα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών στην Ελλάδα (Εγνατία οδός, λιμάνια Πάτρας-Ηγουμενίτσας-Αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος, γέφυρα ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου κ.α.), αναμένεται να ενισχυθούν οι σημερινοί περιφερειακοί αστικοί πόλοι ανάπτυξης και πύλες εισόδου-εξόδου της χώρας, και διαφαίνεται ότι προδιγράφονται, μεσοπρόθεσμα, προοπτικές δημιουργίας

ενός ισχυρού περιφερειακού πόλου ανάπτυξης εθνικής εμβέλειας (δίπολο Καλαμάτας-Τρίπολης) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Συγκρίνοντας την Περιφέρεια Πελοποννήσου με τις υπόλοιπες Περιφέρειες της Χώρας διαπιστώνονται τα ακόλουθα: (α) Συνθήκες χαμηλής πυκνότητας, με την Περιφέρεια Πελοποννήσου να βρίσκεται στην τέταρτη χαμηλότερη θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας. (β) Συνεχής διολίσθηση του ΑΕΠ από τις αρχές τις δεκαετίας του 2000. (γ) Δημογραφικές προκλήσεις, με αυξημένο βαθμό γήρανσης, υψηλό ποσοστό αναλφάβητων και χαμηλό δείκτη αστικοποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ':
ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 3
Αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη της
Περιφέρειας

Α. Πληθυσμός - Εισόδημα - ΑΠΑ

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Πελοποννήσου αντιστοιχεί περίπου στο 5,14% (ΕΛΣΤΑΤ 2021) του συνολικού πληθυσμού της χώρας (539.535 κάτοικοι). Για την περίοδο 2001-2011 όλες οι Περιφερειακές ενότητες παρουσίασαν μείωση του πληθυσμού από 10,5% (Αρκαδία) έως 4,5% (Κορινθία).

Ως προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), χαρακτηριστικό της εσωτερικής διάρθρωσης του Περιφερειακού ΑΕΠ την περίοδο 2000-2009 στις Περιφερειακές Ενότητες, είναι η τάση μείωσης της συμβολής της ΠΕ Κορινθίας, που παρόλα αυτά διατηρεί σταθερά την πρώτη θέση μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και η αύξηση της συμμετοχής της ΠΕ Μεσσηνίας, που διατηρεί σταθερά τη δεύτερη θέση. Η ΠΕ Λακωνίας διαθέτει το χαμηλότερο κ.κ. ΑΕΠ της Περιφέρειας. Σημειώνεται ότι οι ΠΕ Κορινθίας, Αρκαδίας και Αργολίδας διαθέτουν κ.κ. ΑΕΠ υψηλότερο από το αντίστοιχο μέσο της χώρας και της Περιφέρειας, ενώ οι λοιπές υπολείπονται των αντίστοιχων δεικτών, με τις ΠΕ Μεσσηνίας και ιδιαίτερα της Λακωνίας να σημειώνουν χαμηλές επιδόσεις.

Ως προς την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ), η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2009 παρήγαγε περίπου το 4,23% της συνολικής ΑΠΑ της χώρας, (ΕΛΣΤΑΤ 2011). Μεγαλύτερη ήταν η συνεισφορά της Περιφέρειας στη διαμόρφωση της ΑΠΑ του πρωτογενή τομέα της χώρας (8,09%), σημαντική ήταν η συνεισφορά στον δευτερογενή τομέα (5,80%), ενώ χαμηλή ήταν η συμμετοχή στον τριτογενή τομέα (3,59%).

Σε επίπεδο Περιφέρειας, ο πρωτογενής τομέας συμμετείχε σε ποσοστό 12,49%, ο δευτερογενής τομέας σε ποσοστό 21,56% και ο τριτογενής τομέας σε ποσοστό 65,95%.

Το μεγαλύτερο μέρος της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας στο Πρωτογενή Τομέα παράγεται στην ΠΕ Αρκαδίας και ακολουθούν οι ΠΕ Αργολίδας και Μεσσηνίας. Αντίθετα, το μεγαλύτερο μέρος της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας στον δευτερογενή τομέα παράγεται στην ΠΕ Κορινθίας και ακολουθούν οι ΠΕ Αρκαδίας και Μεσσηνίας. Τέλος, το μεγαλύτερο μέρος της παραγόμε-

νης προστιθέμενης αξίας στον τριτογενή τομέα παράγεται σταθερά στην ΠΕ Μεσσηνίας και ακολουθούν οι ΠΕ Κορινθίας και Αργολίδας.

Β. Απασχόληση - Ανεργία

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Περιφέρειας, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2021) ανήλθε στις 230,1 χιλιάδες άτομα, που αποτελούν το 4,95% του συνολικά οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, πράγμα που την κατατάσσει στην έβδομη μεταξύ των Περιφερειών της χώρας.

Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης των απασχολούμενων (με βάση το έτος 2010), το μεγαλύτερο μέρος των απασχολούμενων είχαν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (44,5%), λιγότεροι είχαν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια και μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση (38,8%) και ακόμη λιγότεροι την τριτοβάθμια εκπαίδευση (16,8%).

Από την κατανομή της απασχόλησης (έτη 2000 και 2010) προκύπτει σαφής αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα και μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας. Η περίοδος της οικονομικής κρίσης συνέβαλε στη ραγδαία αύξηση του ποσοστού ανεργίας, ιδιαίτερα στην ΠΕ Κορινθίας, ενώ ακολουθούν οι ΠΕ Αρκαδίας, Μεσσηνίας, Αργολίδας και Λακωνίας.

Γ. Παραγωγικοί τομείς

1. Πρωτογενής Τομέας

Η θέση του πρωτογενή τομέα στην οικονομία της Περιφέρειας είναι ιδιαίτερα σημαντική, κρίνοντας από τη συμμετοχή του στο ΑΕΠ, αλλά και από το γεγονός ότι απασχολεί σήμερα ένα σημαντικό ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής. Η Περιφέρεια διατηρεί σημαντικό ποσοστό των γεωργικών εκμεταλεύσεων της χώρας, ιδιαίτερα στην ΠΕ Μεσσηνίας και ακολουθεί η ΠΕ Λακωνίας, ενώ παράγει σημαντικό αριθμό προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Η κτηνοτροφική δραστηριότητα εντοπίζεται κυρίως στις ΠΕ Αρκαδίας και Αργολίδας. Σημαντική δραστηριότητα αναπτύσσεται στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών σε θαλάσσιο χώρο, αλλά και σε εσωτερικά ύδατα και λιμνοθάλασσες.

2. Δευτερογενής Τομέας

Η κύρια δραστηριότητα στο δευτερογενή τομέα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι η μεταποίηση (με εξειδίκευση στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, ξύλου και μη μεταλλικών ορυκτών), η δεύτερη δραστηριότητα του δευτερογενή τομέα είναι οι κατασκευές και τρίτη η ενέργεια (ηλεκτρισμός). Η Περιφέρεια επηρεάζεται από την ύπαρξη της βιομηχανικής ζώνης της Αθήνας, η οποία διοικητικά υπάγεται στην ΠΕ Κορινθίας, όπου είναι εγκατεστημένες βιομηχανικές επιχειρήσεις. Καταγράφεται ιδιαίτερη δυναμική του δευτερογενή τομέα στην ΠΕ Μεσσηνίας, ενώ διαχρονικά δυναμικός παραμένει ο τομέας και στην ΠΕ Κορινθίας. Η μεταποιητική δραστηριότητα χωροθετείται στις ΒΙΠΕ και το ΒΙΟΠΑ της Περιφέρειας, και σε εκτός σχεδίου περιοχές κυρίως στις παρυφές των αστικών κέντρων, με ιδιαίτερη ανάπτυξη στην ΠΕ Κορινθίας, μεταξύ Ισθμίων και Αγ. Θεοδώρων. Η δυναμικότητα των υφιστάμενων εγκαταστάσεων υποδοχής της μεταποιητικής δραστηριότητας δεν θεωρούνται ικανές για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών

ανάπτυξης των επιχειρήσεων σε οργανωμένους χώρους.

Η Μεγαλόπολη επί σειρά ετών αποτέλεσε, το δεύτερο ενεργειακό κέντρο της Χώρας, λόγω της εξόρυξης λιγνίτη και της παραγωγής ενέργειας από την καύση του. Με το ΣΔΑΜ προωθείται η αξιοποίηση της ενεργειακής ταυτότητας και συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ευρύτερης περιοχής και την ανάδειξή της σε εναλλακτικό ενεργειακό κόμβο και σε κόμβο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ζώνες λατομείων αδρανών υλικών έχουν καθορισθεί σε όλες τις ΠΕ, εκτός της ΠΕ Κορινθίας. Στον κλάδο της ενέργειας, η Περιφέρεια διαθέτει σημαντικούς πόρους και δυνατότητες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αιολική ενέργεια και φωτοβολταϊκά πάρκα). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ καταγράφεται στην ΠΕ Λακωνίας, αλλά και στις ΠΕ Αργολίδας και Αρκαδίας.

3. Τριτογενής Τομέας

Ο τριτογενής τομέας παρουσιάζει τον μεγαλύτερο δυναμισμό. Οι διοικητικές, εκπαιδευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες μεταφορών, είναι συγκεντρωμένες στα αστικά κέντρα. Στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου παρατηρείται συνεχής ενίσχυση του ρόλου του στην οικονομία της Περιφέρειας.

Ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους σημαντικούς παράγοντες για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. Αν και το τουριστικό πρότυπο της Περιφέρειας ήταν μέχρι πρόσφατα εσωστρεφές και χαρακτηριζόταν από υψηλή εποχικότητα, καταγράφονται σαφείς τάσεις εξωστρέφειας και αύξησης των αφίξεων. Η ΠΟΤΑ Μεσσηνίας συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και διεθνούς αναγνωρισιμότητας του τουρισμού στην Περιφέρεια. Η τουριστική δραστηριότητα διακρίνεται στις παρακάτω κατηγορίες:

- ορεινός - παραθαλάσσιος τουρισμός, με τον πρώτο να κυριαρχεί στην ενδοχώρα και να προσελκύει επισκέπτες με ειδικά ταξιδιωτικά ενδιαφέροντα (περιήγηση, τουρισμός εμπειρίας) και τον δεύτερο στις περιοχές εγκατάστασης ξενοδοχειακών συγκροτημάτων μαζικού τουρισμού (παράλια Κορινθίας και Καλαμάτας),
- εσωτερικός τουρισμός και τουρισμός αλλοδαπών, με τον πρώτο να κυριαρχεί και τον δεύτερο να κατευθύνεται κυρίως σε περιοχές οργανωμένων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων υψηλών προδιαγραφών (Καλαμάτα, Κόρινθος),
- τουρισμός Σαββατοκύριακου και διακοπών, με τον πρώτο να προσελκύει επισκέπτες σε συγκεκριμένους προορισμούς (Ναύπλιο, αρχαιολογικοί και πολιτιστικοί χώροι, περιήγηση) και τον δεύτερο να απευθύνεται κυρίως σε οικογένειες και μεγάλο μερίδιο αλλοδαπών.

Η Περιφέρεια διαθέτει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης του εναλλακτικού και χειμερινού τουρισμού. Εμφανίζει παράλληλα, ισχυρή δυναμική στο θαλάσσιο τουρισμό, με προβληματικό όμως δίκτυο υποδομών ναυσιπλοΐας, κρουαζιέρας και φιλοξενίας σκαφών και παροχής σχετικών υπηρεσιών τροφοδοσίας, αναψυχής κ.λπ.

Άρθρο 4

Αρχές οργάνωσης του χωρικού πρότυπου

Βασική αρχή οργάνωσης του χωρικού πρότυπου είναι η υιοθέτηση της αειφορικής ανάπτυξης και η προώθηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης» σε όλα τα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού, με περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης. (Χάρτης Π.1)

Αφενός, το πρότυπο αυτό αφορά τον περιαστικό και εξωαστικό χώρο. Προωθείται η ενίσχυση της συγκέντρωσης νέων παραγωγικών μονάδων σε οργανωμένες ζώνες και υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων, η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων, η διατήρηση της γεωργικής γης, η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, ο μετριασμός και η πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προστασία και ανάδειξη του τοπίου.

Αφετέρου, το πρότυπο αυτό αφορά τους οικισμούς και τα αστικά κέντρα. Σύμφωνα με το πρότυπο της «συμπαγούς πόλης», οι αποφάσεις ως προς το μέγεθος των προτεινόμενων οικιστικών επεκτάσεων λαμβάνονται τεκμηριωμένα βάσει προδιαγραφών και συνδυάζονται με προγράμματα πολεοδομικής ανάπτυξης ή πολεοδομικής αναγέννησης των υφιστάμενων οικιστικών περιοχών. Το πρότυπο αυτό περιορίζει τις μετακινήσεις και τις απαιτούμενες κοινωνιακές και λοιπές υποδομές και προσφέρεται για την υιοθέτηση των αρχών της βιώσιμης κινητικότητας.

Άρθρο 5

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

1. Άξονες ανάπτυξης

Οι άξονες ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου ορίζονται κυρίως από τους πόλους/οικιστικά κέντρα ανάπτυξης και τους βασικούς χερσαίους άξονες και κόμβους μεταφορών. Η παρακάτω κατηγοριοποίηση ενσωματώνει τις νεώτερες προβλέψεις (κατευθύνσεις Γενικού Πλαισίου, Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών-ΔΔΜ) καθώς και προτάσεις της παρούσας.

Κύριοι (Εθνικής/Διαπεριφερειακής εμβέλειας):

- Αθήνα - Κόρινθος - Πάτρα (ΠΑΘΕ - οδικός και σιδηροδρομικός άξονας, διεθνούς/ευρωπαϊκής εμβέλειας, ΔΔΜ-core)

- Καλαμάτα - Κυπαρισσία - Πάτρα - Ρίο/Αντίρριο (Δυτικός Άξονας, διεθνούς/ευρωπαϊκής εμβέλειας, ΔΔΜ-comprehensive)

- Αθήνα - Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα (Άξονας Κεντρικής Πελοποννήσου, εθνικής εμβέλειας, ΔΔΜ-comprehensive)

- Τρίπολη - Σπάρτη - Γύθειο - Νεάπολη (Άξονας Κεντρικής Πελοποννήσου, εθνικής εμβέλειας, μέχρι το Γύθειο εντάσσεται στα ΔΔΜ-comprehensive)

- Τρίπολη - Βυτίνα - Λαγκάδια - Αρχαία Ολυμπία - Δυτικός Άξονας (ΔΔΜ-comprehensive)

Δευτερεύοντες (Περιφερειακής εμβέλειας):

- Πάτρα - Τρίπολη (ορεινή διαδρομή) (σύνδεση με Περιφέρεια δυτικής Ελλάδας)

- Επίδαυρος - Ναύπλιο - Άστρος - Τρίπολη (συνδέεται με τον άξονα Τρίπολη-Βυτίνα-Λαγκάδια-Αρχαία Ολυμπία: Σύνδεση βασικών πολιτιστικών πόρων)

- Πύλος - Μεθώνη - Κορώνη - Καλαμάτα - Καρδαμύλη - Αρεόπολη - Γύθειο

- Κόρινθος - Επίδαυρος - Κρανίδι - Ερμιόνη - Θερμυσία - Πόρος

- Κρανίδι - Πόρτο Χέλι - Κόστα

- Άστρος - Λεωνίδιο - Μονεμβασιά - Νεάπολη

- Καλαμάτα - Σπάρτη

- Μεγαλόπολη - Πύργος

- Κιάτο - Νεμέα - Άργος

- Καλαμάτα - Πύλος - Κυπαρισσία

- Καλαμάτα - Μεσσήνη - Πύλος - Γαργαλιάνοι - Φιλιατρά - Κυπαρισσία

Κύριοι θαλάσσιοι άξονες (Εθνικής/Διαπεριφερειακής εμβέλειας):

Μεσοπρόθεσμα:

- ο άξονας Λιμένας Αγ. Θεοδώρων - ευρύτερος Εθνικός και Μεσογειακός Χώρος

Μακροπρόθεσμα:

- ο άξονας Λιμένας Καλαμάτας - Κρήτη - Μεσόγειος (Άξονας Μεσογειακής Συνεργασίας)

- ο άξονας Λιμένας Καλαμάτας - Λιμένας Πάτρας - Αδριατική (Αδριατικός Θαλάσσιος Άξονας)

Δευτερεύοντες θαλάσσιοι άξονες (Περιφερειακής εμβέλειας):

- Γύθειο - Κύθηρα - Κρήτη

- Ναύπλιο - νησιά Σαρωνικού - Πειραιάς - Κυκλάδες

- Νεάπολη - Κύθηρα

- Παλαιά Επίδαυρος - Πειραιάς

2. Πόλοι ανάπτυξης

Οι πόλοι ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου κατηγοριοποιούνται παρακάτω:

- Πόλοι ανάπτυξης εθνικής εμβέλειας: Τρίπολη και Καλαμάτα (Δευτερεύοντες Εθνικοί πόλοι, 3ο επίπεδο του Γενικού Πλαισίου).

- Πόλοι ανάπτυξης περιφερειακής εμβέλειας.

- Πρωτεύοντες Περιφερειακοί Πόλοι: Ναύπλιο (έξυπνη πόλη), Άργος, Κόρινθος, Λουτράκι, Σπάρτη (λοιπά νομαρχιακά κέντρα και αστικά κέντρα με πληθυσμό >10.000 κατ., 5ο επίπεδο του Γενικού Πλαισίου).

- Δευτερεύοντες Περιφερειακοί Πόλοι: οι έδρες των Καλλικράτειων δήμων (6ο επίπεδο).

- Λοιποί Περιφερειακοί Πόλοι: οι έδρες Δημοτικών Ενότητων (7ο επίπεδο).

- Πόλοι ανάπτυξης με ειδικό εθνικό και περιφερειακό ρόλο: Μεγαλόπολη (ενεργειακό κέντρο εθνικής σημασίας και κέντρο επιχειρηματικής ανάπτυξης και περιφερειακών ενισχύσεων).

Άρθρο 6

Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (ΖΑΠ)

1. Σε εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245) και του ΣΔΑΜ, αναγνωρίστηκε ως Ζώνη Απολιγνιτοποίησης (ΖΑΠ), ο Δήμος Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την ονομασία «Ζώνη Απολιγνιτοποίησης Μεγαλόπολης» (Ζ.ΑΠ. Μεγαλόπολης).

2. Χαρακτηρίζεται ως «Πυρήνας» η περιοχή των λιγνιτικών πεδίων και μονάδων παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε. που βρίσκεται εντός των ορίων της Ζ.ΑΠ. Εντός του Ζ.ΑΠ. καταστρώνονται και εκτελούνται δράσεις, σχέδια

και προγράμματα, υλοποιούνται παρεμβάσεις και λαμβάνονται μέτρα για την εξυπηρέτηση των σκοπών της αναπτυξιακής μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών.

Άρθρο 7

Πύλες του δικτύου μεταφορών Διαμετακομιστικά κέντρα εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν υπάρχουν πύλες του δικτύου μεταφορών ή διαμετακομιστικά κέντρα εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας. Όμως η υλοποίηση των ήδη αναδυόμενων αξόνων ανάπτυξης διεθνούς σημασίας (που συναρτώνται άμεσα με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών), θα δημιουργήσει το κατάλληλο αναπτυξιακό περιβάλλον για την δημιουργία στην Πελοπόννησο εισόδων με το ρόλο της «Πύλης».

Η θέση της Καλαμάτας στην νότια απόληξη του Δυτικού (διευρωπαϊκού) άξονα της χώρας, σε συνδυασμό με τις οδικές, λιμενικές, αεροπορικές και σιδηροδρομικές υποδομές που ήδη διαθέτει και οι οποίες μπορούν να αναβαθμισθούν περαιτέρω, οδηγεί στην ανάδειξη της Καλαμάτας σε Πύλη Εισόδου προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο λιμένας Καλαμάτας, είναι χαρακτηρισμένος από το Γενικό Πλαίσιο ως λιμένας διεθνούς ενδιαφέροντος και εθνικής σημασίας, βρίσκεται στην πλέον ευνοϊκή θέση της Περιφέρειας για την ανάδειξη ενός λιμένα διαπεριφερειακής σημασίας. Μπορεί να δράσει συμπληρωματικά ως προς τον Πειραιά (εμπορευματικά φορτία εξυπηρετούμενα από τον αυτοκινητόδρομο αλλά και τον σιδηρόδρομο) και ανεξάρτητα από το λιμάνι της Πάτρας, δεδομένου ότι ο κύριος προσανατολισμός του λιμανιού της Πάτρας είναι η Αδριατική. Μια σειρά από προοπτικές (εξέταση χωροθέτησης Εμπορευματικού Κέντρου, Σιδηροδρομικό Έργο Προτεραιότητας 29 των ΔΕΔ-Μ της ΕΕ, νέο λιμάνι και σιδηροδρομική εξυπηρέτησή του με επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας της Μεσσηνίας ως διεθνούς τουριστικού προορισμού, δρουν θετικά στον σταδιακό μετασχηματισμό της Καλαμάτας σε Πύλη εισόδου στη χώρα.

Άλλες πύλες, εκτός της Καλαμάτας, δεν εκτιμάται ότι μπορούν να δημιουργηθούν στη Πελοπόννησο, με εξαίρεση, ενδεχομένως, την Τρίπολη, εφόσον υλοποιηθεί εκεί το προβλεπόμενο από το Γενικό Πλαίσιο αεροδρόμιο και αναλάβει ρόλο στο σύστημα διεθνών αεροπορικών μεταφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Άρθρο 8

Διάρθρωση και

ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου

Η Τρίπολη και η Καλαμάτα εντάσσονται στους Δευτερεύοντες Εθνικούς Πόλους και προωθείται η λειτουργία τους ως αστικό δίπολο. Το Λουτράκι αναβαθμίζεται από κέντρο 3ου επιπέδου και εντάσσεται στο ίδιο επίπεδο με τις έδρες των ΠΕ. (Χάρτης Π.2β).

Ορισμένα κέντρα Καλλικρατικών Δήμων διαθέτουν τη δυναμική για να αναλάβουν μείζονα ρόλο στη νέα

χωρική οργάνωση της Περιφέρειας (Κιάτο, Μεγαλόπολη, Πύλος, Κυπαρισσία, Γύθειο, Μολάοι, Μεσσήνη, Κρανίδι, Δημητσάνα). Για το σκοπό αυτό θα απαιτηθούν ενέργειες αναβάθμισης τόσο του διοικητικού και κοινωνικού εξοπλισμού τους, όσο και του υφιστάμενου οδικού δικτύου και εν' γένει τον συνδυασμό υποδομών.

Τη μεγαλύτερη συγκέντρωση λειτουργιών και εξυπηρέτησεων κοινωνικής και διοικητικής υποδομής, έχουν, όπως είναι αναμενόμενο, οι έδρες των Περιφερειακών Ενότητων. Σε ορισμένες περιπτώσεις οικιστικών κέντρων παρατηρείται αναντιστοιχία μεταξύ των διοικητικών ορίων αρμοδιότητας του κέντρου και της πραγματικής περιοχής εξυπηρέτησης. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται αναντιστοιχία μεταξύ της υφιστάμενης διοικητικής υποδομής και της υποδομής που βάσει σταθεροτύπου αναλογεί στο οικιστικό επίπεδο του οικισμού.

Ειδικότερα, στην ΠΕ Αργολίδας, στην ΠΕ Αρκαδίας και στην ΠΕ Κορινθίας προωθείται η υλοποίηση σύγχρονων Διοικητηρίων. Στην ΠΕ Αργολίδας θα πρέπει να αναζητηθεί κατάλληλη θέση (π.χ. ανάμεσα στο Ναύπλιο και Άργος), προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία τους ως οικιστικού διπόλου και να διευκολυνθεί η κυκλοφοριακή προσπέλαση από το σύνολο των περιοχών της ΠΕ Αργολίδας. Στην ΠΕ Αρκαδίας θα πρέπει να αναζητηθεί θέση κατά προτεραιότητα εκτός του πυκνοδομημένου αστικού ιστού της πόλης, με καλές κυκλοφοριακές προσβάσεις. Το υφιστάμενο, ιστορικό, κτίριο της Περιφέρειας, παραμένει για εξυπηρέτηση ειδικών χρήσεων και περιστάσεων.

Τέλος, στην ΠΕ Αρκαδίας και ΠΕ Μεσσηνίας προωθείται η δημιουργία Ερευνητικών Κέντρων και Κόμβου Βιοοικονομίας εστιασμένο στην αλυσίδα αξίας της αγροδιατροφής σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ) και τις παραγωγικές δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής. Επίσης προτείνεται η δημιουργία «Παρατηρητηρίου Σχεδίου Απολιγνιτοποίησης» το οποίο θα έχει ως πεδίο εφαρμογής το σύνολο των εδαφών της ΖΑΠ Μεγαλόπολης και θα παρέχει, αξιοποιώντας κατάλληλες στατιστικές μεθόδους, συστηματική και έγκυρη πληροφόρηση και ανάλυση για το είδος και την έκταση των προκαλούμενων μεταβολών στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό των εδαφών αυτών.

Τέλος, διερευνάται και προωθείται η ίδρυση Διεθνούς Σχολής Τουρισμού και Γαστρονομίας στην ΠΕ Μεσσηνίας, με σκοπό αφενός την αναβάθμιση της αναγνωρισιμότητας του προορισμού και αφετέρου την αύξηση του αριθμού των εξειδικευμένων επαγγελματιών στην τοπική περιοχή, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, περαιτέρω ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας στον τομέα της φιλοξενίας, καθώς και την προσέλκυση σπουδαστών από το εξωτερικό.

Άρθρο 9

Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων μεταφορικής υποδομής

Η μεταφορική υποδομή της Περιφέρειας εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από την έλλειψη δια-τροπικότητας μεταξύ των μέσων μεταφοράς και την κυριαρχία των οδικών μεταφορών.

Α. Οδικές μεταφορές

Ο κυριότερος οδικός άξονας της Περιφέρειας είναι ο αυτοκινητόδρομος Κόρινθος- Τρίπολη-Καλαμάτα που περιλαμβάνει και τον κλάδο Λεύκτρο-Σπάρτη. Σημαντικός επίσης οδικός άξονας για την Περιφέρεια είναι ο ΠΑΘΕ, ο οποίος διέρχεται από το βόρειο τμήμα της. Τέλος, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καταλήγει η Ολυμπία Οδός μέσω του τμήματος Καλό Νερό-Τσακώνα. Ο ΠΑΘΕ ανήκει στο «βασικό» (core) δίκτυο του Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (ΔΔΜ), ενώ οι λοιποί αυτοκινητόδρομοι που προαναφέρθηκαν ανήκουν στο «αναλυτικό» (comprehensive) δίκτυο.

Εντοπίζονται σημαντικές ελλείψεις και ανάγκη αναβάθμισης του εσωτερικού οδικού δικτύου της Περιφέρειας και βελτίωσης των γεωμετρικών χαρακτηριστικών στους παράλιους οδικούς άξονες (ανατολικός, νότιος και νοτιοδυτικός), καθώς και στους άξονες του ορεινού οδικού δικτύου.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η ανάγκη βελτίωσης του οδικού άξονα σύνδεσης της Νότιας και Κεντρικής Πελοποννήσου με την Πάτρα, που θα δώσει διέξοδο στην Περιφέρεια σε μια σημαντική πύλη εισόδου-εξόδου της χώρας, καθώς και στους διευρωπαϊκούς άξονες μεταφορών μέσω της Ιόνιας Οδού. Η σύνδεση αυτή περιλαμβάνεται στο «αναλυτικό» (comprehensive) δίκτυο των ΔΔΜ, όπως επίσης και η σύνδεση Τρίπολη-Βυτίνα-Πύργος, η οποία επίσης χρήζει σημαντικών βελτιώσεων.

Η επίτευξη ενός «οδικού συνεχούς» στην ανατολική πλευρά της Πελοποννήσου («ανατολικός άξονας»), με δρόμο περιορισμένων γεωμετρικών χαρακτηριστικών, ο οποίος θα συνδέει το Λεωνίδιο με την Μονεμβασία, θα συνεισέφερε σημαντικά στην ισορροπία του οδικού δικτύου της Περιφέρειας. Η τεκμηρίωση και ο σχεδιασμός της οδικής αυτής σύνδεσης μπορεί να προκύψει από μελέτες οδοποιίας, που συντάσσονται βάσει γεωλογικών/γεωτεχνικών μελετών και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και των αντιστοίχων αδειοδοτήσεων, για την καλύτερη δυνατή ένταξη του έργου στις αυξημένες περιβαλλοντικές απαιτήσεις της περιοχής.

Ειδικότερα προωθείται κατά προτεραιότητα:

Στην ΠΕ Αρκαδίας:

- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων:
- Τρίπολη-Πύργος
- Τρίπολη-Πάτρα (ορεινή διαδρομή)
- Ισθμός-Λεωνίδιο-Κυπαρίσσι-Γέρακας-Μονεμβασία-Ελαφόνησος.
- Τρίπολη-Αγ. Δέκα-Λουλούδι-Κάτω Δολιανά-Άστρος.
- Ρίζες-Αγ.Δέκα-Μεσσοράχη-Αγ. Πέτρος-Τάνος-Αγ. Ιωάννης-Ορεινή Μελιγού-Άστρος.
- Συνδετήρια οδός λίμνης Λάδωνα με Ε.Ο. Τρίπολη-Πύργου, παράρτημα οδός λίμνης Λάδωνα.
- Ολοκλήρωση της Ε.Ο. Τριπόταμα-Παραλογκoi.
- Κατασκευή των παράπλευρων οδών της Ε.Ο. Κόρινθος Τρίπολης Καλαμάτα στα όρια του Δήμου Τρίπολης.
- Ολοκλήρωση της Περιφερειακής οδού Τρίπολης.
- Αναβάθμιση πρόσβασης στο Χιονοδρομικό κέντρο Μαινάλου.

Στην ΠΕ Αργολίδας:

- Αναβάθμιση κυκλοφορικής σύνδεσης Άργους και Ναυπλίου από τον αυτοκινητόδρομο Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα:

- Υλοποίηση σύνδεσης στα Εκκλησιαστικά.
- Βελτίωση συνθηκών ασφάλειας στις οδούς πρόσβασης προς το Ναύπλιο, με προτεραιότητα τον «δρόμο αρχαιοτήτων» (Μυκήνες, Τίρυνθα).
- Βελτίωση οδικής σύνδεσης Ναυπλίου-Άργους.
- Βελτίωση εισόδου στο Άργος.
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων:
- Ισθμό μέχρι Κρανίδι και Πόρτο Χέλι-Κόστα (Σπέτσες).
- Σύνδεση Κρανιδίου-Ερμιόνης με Πόρο (αναβάθμιση σύνδεσης με ΠΕ Αττικής).
- Ναύπλιο-Δρέπανο.
- Θέατρο Αρχαίας Επιδαύρου-Αρκαδικό-Ναύπλιο.
- Λυγουριό-Τραχειά.
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων των εδρών των Δημοτικών Ενοτήτων με το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας.
- Στην ΠΕ Κορινθίας:
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων:
- Αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Κιάτο-Καλιανοί-Γκούρα-Δερβάνι (Ορεινή Κορινθία).
- Αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Καλιανοί-Σκοτεινή (σύνδεση με την ΠΕ Αρκαδίας).
- Αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Κιάτο-Νεμέα.
- από Ισθμό μέχρι Κρανίδι και Πόρτο Χέλι - Κόστα (Σπέτσες).
- Προστασία παραθαλάσσιας οδού Δερβενίου από διάβρωση.
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων των εδρών των Δημοτικών Ενοτήτων με το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας.
- Στην ΠΕ Λακωνίας:
- Αναβάθμιση κυκλοφορικής σύνδεσης Σπάρτης από τον αυτοκινητόδρομο Κόρινθος - Τρίπολη-Καλαμάτα
- Υλοποίηση παράκαμψης Σπάρτης
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων:
- Σπάρτη - Γύθειο (οδικό δίκτυο Διεθνούς Σημασίας).
- Σπάρτη-Παράκαμψη Κροκεών - Παράκαμψη Σκάλας - Παράκαμψη Βλαχιώτη - Παράκαμψη Μακρυνάρας - Μολάοι - Δαιμονιά - Νεάπολη (οδικό δίκτυο Εθνικής Σημασίας).
- Λεωνίδιο - Μονεμβασία.
- Μολάοι - Παράκαμψη Μονεμβασίας - Νεάπολη.
- Γύθειο - Σκάλα.
- Γύθειο - Αρεόπολη - Καρδαμύλη - Καλαμάτα (σύνδεση Λακωνικής με Μεσσηνιακή Μάνη).
- Σπάρτη - Καλαμάτα.
- Ε.Ο. Σκούρα-Γεράκι στο τμήμα παράκαμψη Γερακίου.
- Βελτίωση συνθηκών ασφάλειας στις οδούς πρόσβασης προς τους οικισμούς της Μάνης.
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων των εδρών των Δημοτικών Ενοτήτων με το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας.
- Στην ΠΕ Μεσσηνίας:
- Αναβάθμιση κυκλοφορικής σύνδεσης της ΠΕ Μεσσηνίας με την Πάτρα (Δυτικός Άξονας - Ιόνια Οδός).
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων:
- Καλαμάτα - Μεσσήνη - Ριζόμυλος - Πύλος - Παράκαμψη Πύλου - Μεθώνη.
- Ριζόμυλος - Καλαμάκι - Κορώνη - Βασιλίτσι - Ακριτοχώρι - Μεθώνη.

- Πύλος - Παράκαμψη Γιάλοβας - Ρωμανός - Παράκαμψη Φιλιατρών - Παράκαμψη Κυπαρισσίας.
- Κορυφάσιο - Χώρα.
- Καλαμάτα - Καρδαμύλη - Αρεόπολη.
- Λάμπαινα - Αρχαία Μεσσήνη - Νεοχώρι Ιθώμης.
- Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων των εδρών των Δημοτικών Ενοτήτων με το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας.

Β. Σιδηροδρομικές μεταφορές

Το σιδηροδρομικό δίκτυο έχει γραμμική μορφή, περιορισμένη χωρική ανάπτυξη, παρωχημένη χάραξη και χαμηλές λειτουργικές ταχύτητες. Η σημαντικότερη επέμβαση τα τελευταία χρόνια ήταν η υλοποίηση του Προαστιακού Σιδηρόδρομου (διπλή ηλεκτροδοτούμενη γραμμή κανονικού εύρους και υψηλών ταχυτήτων) που συνδέει την Αττική με το Κιάτο.

Πρόσφατα ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση της μετρικής γραμμής Κόρινθος-Ναύπλιο-Τρίπολη-Καλαμάτα επί της υπάρχουσας χάραξης. Στο υπόλοιπο σιδηροδρομικό δίκτυο όμως δεν έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις, ενώ και η συντήρησή του είναι ελλιπής. Στον τομέα της λειτουργίας έχουν επί του παρόντος διακοπεί όλες οι συνδέσεις είτε για λόγους κόστους είτε για λόγους υλοποίησης έργων (Κιάτο-Πάτρα).

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αξιοποίηση για τουριστικούς σκοπούς του υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και των σταθμών αυτού στον άξονα Κόρινθος-Ναύπλιο-Τρίπολη-Καλαμάτα, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου προς την Κυπαρισσία. Το ενδιαφέρον για τουριστική αξιοποίηση προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σιδηροδρομικού δικτύου ως τεχνικού έργου, καθώς και από τον πλούτο αξιόλογων τοπίων από τα οποία διέρχεται η γραμμή. Απαιτείται η εκπόνηση ειδικής μελέτης που θα προσδιορίσει συγκεκριμένα τις δυνατότητες και το εύρος υλοποίησης ενός τέτοιου έργου.

Άξονες που παραμένουν επίκαιροι αφορούν στην υλοποίηση σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ, σε τμηματικές βελτιώσεις υφιστάμενων γραμμών και στην επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου Αθήνα-Κόρινθος/Λουτράκι-Άργος-Ναύπλιο.

Ειδικότερα, στην ΠΕ Αρκαδίας προτείνεται:

- Διερεύνηση υλοποίησης προαστιακής σύνδεσης Τρίπολης με την Καλαμάτα.
- Διερεύνηση αξιοποίησης υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και σταθμών στον άξονα Κόρινθος - Ναύπλιο - Τρίπολη - Καλαμάτα, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου προς την Κυπαρισσία, για τουριστικές διαδρομές.

Στην ΠΕ Αργολίδας προτείνεται:

- Διερεύνηση Προαστιακής σύνδεσης Ναύπλιο - Άργος και της περιοχής Άργος - Ναύπλιο με την Κόρινθο.
- Διερεύνηση αξιοποίησης υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και σταθμών στον άξονα Κόρινθος - Ναύπλιο - Τρίπολη - Καλαμάτα, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου προς την Κυπαρισσία, για τουριστικές διαδρομές.

Στην ΠΕ Κορινθίας προτείνεται:

- Ολοκλήρωση σιδηροδρομικού δικτύου στην ΠΕ Κορινθίας και επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου στον άξονα Λουτράκι - Ισθμός - Άργος - Ναύπλιο.
- Διερεύνηση αξιοποίησης υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και σταθμών στον άξονα Κόρινθος-Ναύπλιο-

Τρίπολη-Καλαμάτα, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου προς την Κυπαρισσία, για τουριστικές διαδρομές.

Στην ΠΕ Μεσσηνίας προτείνεται:

- Προαστιακή σύνδεση Καλαμάτας με Μεσσήνη.
- Διερεύνηση αξιοποίησης υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και σταθμών στον άξονα Κόρινθος-Ναύπλιο-Τρίπολη-Καλαμάτα, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου προς την Κυπαρισσία, για τουριστικές διαδρομές.

Γ. Θαλάσσιες μεταφορές

Η συμβολή των θαλασσίων μεταφορών στο μεταφορικό σύστημα της Περιφέρειας δεν είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η εμβέλεια και η κίνηση των λιμένων είναι περιορισμένες, με εξαίρεση τον εμπορευματικό λιμένα των Αγίων Θεοδώρων. Η ακτοπλοϊκή εμπορευματική κίνηση εξυπηρετεί κυρίως φορτία με προορισμό άλλους ελληνικούς λιμένες. Η επιβατική κίνηση είναι πολύ περιορισμένη, και προσδιορίζεται κυρίως από τοπικές συνδέσεις μεταξύ της ακτής της Πελοποννήσου και των πλησιέστερων νησιών.

Η Περιφέρεια διαθέτει στις νότιες απολήξεις της τους λιμένες της Καλαμάτας και του Γυθείου. Ο λιμένας Καλαμάτας είναι η πλέον ευνοϊκή θέση της Περιφέρειας για την ανάδειξη ενός λιμένα διαπεριφερειακής σημασίας. Ο λιμένας αυτός μπορεί να δράσει συμπληρωματικά ως προς τον Πειραιά (εμπορευματικά φορτία εξυπηρετούμενα από τον αυτοκινητόδρομο αλλά και τον σιδηρόδρομο) και ανεξάρτητα από το λιμάνι της Πάτρας, δεδομένου ότι ο κύριος προσανατολισμός του λιμανιού της Πάτρας είναι η Αδριατική.

Με την ανάδειξη της Καλαμάτας σε πρωτεύοντα διαπεριφερειακό λιμένα, ο λιμένας Γυθείου αναμένεται να περιοριστεί σε λειτουργίες μικρότερης γεωγραφικής εμβέλειας, όπως είναι η ακτοπλοϊκή εξυπηρέτηση της γειτονικής νησιωτικής περιοχής Κυθήρων, αλλά και ορισμένων νήσων των νοτιοδυτικών Κυκλάδων. Ο λιμένας Ναυπλίου αναμένεται να περιοριστεί σε μικρή εμπορική κίνηση, δεδομένων και των ιδιαίτερων απαιτήσεων της γειτονικής περιοχής από άποψη ποιότητας περιβάλλοντος και αισθητικής. Τέλος, οι λιμένες του βόρειου τμήματος της Περιφέρειας αναμένεται να διατηρήσουν το ρόλο τους με κυρίαρχο τον λιμένα των Αγίων Θεοδώρων στην εξυπηρέτηση σχεδόν αποκλειστικά βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Στον τομέα των ακτοπλοϊκών συνδέσεων, ενδιαφέρον παρουσιάζει η ενδυνάμωση της συγκοινωνιακής σύνδεσης της Πελοποννήσου με την Στερεά Ελλάδα που επιτυγχάνεται σήμερα με τις γέφυρες του Ισθμού και Ρίου-Αντιρρίου. Μια ενδιαμέση ακτοπλοϊκή σύνδεση, ειδικά μετά την παύση λειτουργίας της γραμμής Αιγίου-Αγ. Νικολάου, μεταξύ Κιάτου και Ιτέας, θα πύκνωνε τις δυνατότητες επικοινωνίας, θα ελάττωνε τις αποστάσεις, θα συνέβαλε στην δικτύωση των αρχαιολογικών χώρων εκατέρωθεν του Κορινθιακού Κόλπου, και θα προσέθετε, πέραν της ευκολίας, μια εναλλακτική (θαλάσσια και οδική) και πιο ξεκούραστη διαδρομή.

Ειδικότερα, στην ΠΕ Αρκαδίας προτείνεται:

- Διερεύνηση υλοποίησης τουριστικών καταφυγίων σε Άστρος και Λεωνίδιο.

Στην ΠΕ Αργολίδας προτείνεται:

- Εκπόνηση μελέτης γενικής διάταξης Master Plan λι-

μένος Ναυπλίου, αξιοποίηση της εκτεταμένης χερσαίας ζώνης του λιμένος.

- Ολοκλήρωση υποδομών υποδοχής κρουαζιερόπλοιων Ναυπλίου.

- Ολοκλήρωση Μαρίνας Ναυπλίου.

- Υλοποίηση Μαρίνας Ερμιόνης, Πόρτο Ύδρα.

- Ολοκλήρωση Τουριστικού Καταφυγίου Νέας Επιδαύρου.

- Υλοποίηση Τουριστικών Καταφυγίων Ιρίων, Πόρτο Χέλι, Σαλάντι.

- Διερεύνηση εφικτότητας ακτοπλοϊκής σύνδεσης Ναυπλίου με Πειραιά.

- Διερεύνηση εφικτότητας ακτοπλοϊκής σύνδεσης Νέας Επιδαύρου με Πειραιά.

Στην ΠΕ Κορινθίας προτείνεται:

- Βελτίωση υποδομών στους βιομηχανικούς λιμένες περιοχής Αγ. Θεοδώρων.

- Βελτίωση υποδομών Λιμένων Κορίνθου και Κιάτου.

- Υλοποίηση Μαρίνας Λουτρακίου, Μαρίνας Κορίνθου.

- Ολοκλήρωση Μαρίνας Ξυλοκάστρου.

- Διερεύνηση υλοποίησης ακτοπλοϊκής σύνδεσης Κιάτο-Ιτέα.

Στην ΠΕ Λακωνίας προτείνεται:

- Ολοκλήρωση υποδομών υποδοχής κρουαζιερόπλοιων Γυθείου.

- Ολοκλήρωση Μαρίνας Μονεμβασίας.

- Υλοποίηση των θεσμοθετημένων Τουριστικών καταφυγίων σε Γύθειο, Πλύτρα Ασωπού.

- Ολοκλήρωση τουριστικού αγκυροβολίου στην Κόκκαλα Μάνης.

- Διερεύνηση εφικτότητας ακτοπλοϊκής σύνδεσης Νεάπολης/Γυθείου με Κυκλάδες.

Στην ΠΕ Μεσσηνίας προτείνεται:

- Υλοποίηση εμπορικού λιμένα Καλαμάτας, με δυνατότητα εξυπηρέτησης τουριστικής κίνησης που δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί στον υφιστάμενο λιμένα, σε νέα θέση δυτικά της Καλαμάτας, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΓΠΣ Καλαμάτας, μετά από ειδική μελέτη.

- Προώθηση υποδομών υποδοχής κρουαζιερόπλοιων στην Καλαμάτα και Πύλο.

- Ολοκλήρωση Μαρίνας Πύλου.

- Υλοποίηση Μαρίνας Καλαμάτας.

- Διερεύνηση δημιουργίας Μαρίνας στην Κυπαρισσία.

Δ. Αεροπορικές μεταφορές

Η Καλαμάτα διαθέτει το μόνο πολιτικό αεροδρόμιο στην Περιφέρεια. Το Διεθνές Αεροδρόμιο Καλαμάτας αποτελεί πύλη εισόδου του αεροπορικού τουρισμού στην Πελοπόννησο και είναι μεγάλης σημασίας για την ευρύτερη περιοχή. Η Πελοπόννησος διαθέτει μεγάλες προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή και το αεροδρόμιο αποτελεί τον πιο σημαντικό παράγοντα για την επίτευξη αυτού του στόχου. Η περαιτέρω επέκταση και ανάπτυξη του αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση, καθώς θα έχει άμεση συνέπεια για την περαιτέρω ενίσχυση της επιβατικής κίνησης και την αύξηση των εσόδων από τον εισερχόμενο τουρισμό. Για τον λόγο αυτό υιοθετείται κατεύθυνση για την ενίσχυση της επιβατικής κίνησης και ανάπτυξης του αεροδρομίου της Καλαμάτας, ώστε να διασφαλίζεται η βελτίωση υφιστάμενων και η δημιουργία

νέων υποδομών, καθώς και η επάρκεια θέσεων στάθμευσης και εξυπηρέτησης αεροσκαφών, προκειμένου να μπορεί να καλυφθεί σε βάση 24ωρης λειτουργίας η κάλυψη όλων των αιτημάτων προσγείωσης/απογείωσης πολιτικών αεροσκαφών.

Παραμένουν επίκαιρες οι κατευθύνσεις για ανάπτυξη του στρατιωτικού αεροδρομίου Τριπόλεως σε Πολιτικό Αεροδρόμιο και βελτίωση λειτουργίας του αεροδρομίου Καλαμάτας με επέκταση του δαπέδου στάθμευσης. Επίσης, η διερεύνηση της αύξησης του αριθμού θέσεων εξυπηρέτησης αεροσκαφών, καθώς το αεροδρόμιο αναμένεται να εξυπηρετήσει και σοβαρό μέρος της τουριστικής κίνησης. Επιπλέον θα πρέπει να διερευνηθεί η περαιτέρω επέκταση του Αερολιμένα Καλαμάτας για εξυπηρέτηση ειδικών τουριστικών πτήσεων.

Το αεροδρόμιο της Σπάρτης διαθέτει στοιχειώδεις μόνον υποδομές, κατάλληλες κυρίως για αεροψεκασμούς και δραστηριότητες αεραθλητισμού. Η ύπαρξη ενός αναβαθμισμένου αεροδρομίου στην ΠΕ Λακωνίας, με πρόσβαση από τον νέο οδικό άξονα Τρίπολη-Σπάρτη-Γύθειο, θα ενισχύσει την τουριστική ανάπτυξη στην ΠΕ Λακωνίας, η οποία σήμερα είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, παρά τα σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει.

Επιπλέον, διερευνάται η λειτουργία μικρού αεροδρομίου στο Δήμο Ερμιόνης, η λειτουργία μικρού αεροδρομίου επιβατικών πτήσεων στη Σπάρτη, σε πρώην στρατιωτική έκταση, καθώς και η δημιουργία νέου μικρού αεροδρομίου στην περιοχή της Δυτικής Μεσσηνίας για εσωτερικές και ιδιωτικές πτήσεις για την εξυπηρέτηση της αυξημένης ζήτησης και επισκεψιμότητας λόγω της τουριστικής και αθλητικής ανάπτυξης της περιοχής.

Υδατοδρόμια. Προτείνεται να υλοποιηθούν υποδομές για υδροπλάνα, μετά από ειδική μελέτη και τις προβλεπόμενες κατά το νόμο αδειοδοτήσεις και λοιπές διαδικασίες, σε παραθαλάσσιους προορισμούς που συγκεντρώνουν ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια: έχουν σημαντικό πληθυσμιακό μέγεθος, είναι σήμερα προσπελάσιμοι με σύνθετη μετακίνηση που συνεπάγεται απώλεια χρόνου, μπορούν να λειτουργήσουν ως σημεία εισόδου σε δυσπρόσιτες περιοχές στην ενδοχώρα της Πελοποννήσου, και συνδυάζονται με τουριστικές υποδομές υψηλού επιπέδου. Προορισμοί που προτείνεται κατά προτεραιότητα να διερευνηθούν είναι: η Καλαμάτα, η Πύλος, η Ελαφώνησος, η Μονεμβασία και η Ερμιόνη.

Ελικοδρόμια. Προτείνεται η διερεύνηση υλοποίησης ελικοδρομίου στη Ελαφώνησο. Επίσης, μπορούν να υλοποιηθούν υποδομές ελικοδρομίων για εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών και καταστάσεων (π.χ. μεταφορά τραυματιών από ορειβάσις, σκι κ.λπ.) που δεν μπορούν άμεσα να καλυφθούν από τα υφιστάμενα ελικοδρόμια των περιφερειακών εγκαταστάσεων υγείας. Περιοχές διερεύνησης είναι κατά προτεραιότητα, οι ορεινοί όγκοι Μαινάλου, Πάρνωνα, Ταϋγέτου και Κορινθίας. Η λειτουργία ελικοδρομίου στις περιοχές αυτές θα υποστηρίξει επιπλέον και την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, και θα βελτιώσει την προσπελασιμότητα των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών.

Ε. Συνδυασμένες μεταφορές

Κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί η χωροθέτηση εμπο-

ρευματικών κέντρων στο Άργος και την Καλαμάτα. Πλέον κατάλληλος χώρος που θα μπορούσε να υποδεχθεί ένα τέτοιο κέντρο είναι η ευρύτερη περιοχή Καλαμάτας σε κατάλληλο σημείο με άμεση επαφή με το λιμάνι και με αποτελεσματική πρόσβαση από το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο. Συνδυασμένες επιβατικές μεταφορές έχουν προταθεί για το λιμάνι του Ναυπλίου όπου όμως και πάλι δεν έχουν προχωρήσει σχετικές ενέργειες.

Επιπλέον, είναι σκόπιμη η διερεύνηση δημιουργίας εμπορευματικού κέντρου στην ευρύτερη περιοχή της Κορίνθου. Η λειτουργία του αεροδρομίου Τρίπολης ως πολιτικού με μεταφορικό ρόλο, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για υλοποίηση ΕΚ και στην ευρύτερη περιοχή Τρίπολης.

Στο πλαίσιο του ΣΔΑΜ προτείνεται η δημιουργία ενός Επιχειρηματικού Πάρκου στη Μεγαλόπολη το οποίο απαιτεί σχεδιασμό για την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος δημοσίων έργων, τα οποία συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την ολοκλήρωση των οδικών διασυνδέσεων και την ενίσχυση και επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου.

Άρθρο 10

Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων τεχνικής υποδομής

Α. Ενέργεια

Ηλεκτρική Ενέργεια: Η ηλεκτρική διασύνδεση με υποβρύχιο καλώδιο της Περιφέρειας με την Κρήτη, συμβάλει να καταστεί η περιοχή ενεργειακός κόμβος σε εθνικό επίπεδο. Επίσης, υλοποιείται η ένταξη της Περιφέρειας στο δίκτυο Υπερυψηλής Τάσης (400kV) σύμφωνα με το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ. Στο πλαίσιο αυτό, προωθείται η ολοκλήρωση της γραμμής μεταφοράς (400kV) Κόρινθος-Μεγαλόπολη-Πάτρα, η εγκατάσταση του Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) στην Κόρινθο, η κατασκευή γραμμής μεταφοράς (150KV) (εναέρια και υπόγεια) Μολάοι-Νεάπολη για τη διασύνδεση της Κρήτης και η πρόβλεψη νέας γραμμής μεταφοράς για τη διασύνδεση των Δωδεκανήσων.

Φυσικό Αέριο: Προωθείται η τροφοδοσία των ευρύτερων βιοτεχνικών/αστικών περιοχών από τις οποίες διέρχεται ο αγωγός Φυσικού Αερίου Υψηλής Πίεσης Αγ.Θεόδωροι-Εξαμίλια-Μεγαλόπολη (περιοχές Κορίνθου, Άργους-Ναυπλίου, Τρίπολης και Μεγαλόπολης). Επιπλέον, διερευνάται η επέκταση του δικτύου Φυσικού Αερίου στην ευρύτερη περιοχή της Πελοποννήσου (περιοχές Πάτρας, Καλαμάτας, Σπάρτης και Πύργου), με προοπτική να ολοκληρωθεί γεωγραφικά το χερσαίο Σύστημα Υψηλής Πίεσης και στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Μακροπρόθεσμος στόχος λόγω γεωγραφικής θέσης είναι η πιθανή είσοδος στη Περιφέρεια του Φυσικού Αερίου από Ισραήλ, Κύπρο και Κρήτη.

ΑΠΕ: Το Ειδικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ προσδιορίζει μία εκτεταμένη περιοχή στις ΠΕ Λακωνίας και Αρκαδίας, λόγω του υψηλού αιολικού δυναμικού της, ως Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ). Όλες οι υπόλοιπες περιοχές της Περιφέρειας αξιολογούνται ως Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ). (Χάρτης Π.2γ) Η ανάπτυξη των ΑΠΕ γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις χωροθέτησης του Ειδικού Πλαισίου. Ειδικότερα:

Όσον αφορά τις Φ/Β μονάδες, η εγκατάστασή τους απαγορεύεται σε περιοχές με χαρακτηριστικά γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας (ΕΠ-ΑΠΕ, άρθ.17). Προτείνεται η διερεύνηση της απαγόρευσης αυτής, μετά από ειδική μελέτη, και σε άλλες περιοχές, στις οποίες το αγροτικό τοπίο αποτελεί στοιχείο αναγνωρισιμότητας και έλξης δραστηριοτήτων τουρισμού και αναψυχής (π.χ. παραθαλάσσιες περιοχές, περιοχές με ειδικές καλλιέργειες).

Όσον αφορά τις Α/Γ προτείνεται η εξειδίκευση, μετά από ειδική μελέτη, των κανόνων χωροθέτησης Α/Γ σε ζώνες τοπίων διεθνούς σημασίας. Επιπλέον, προτείνεται να διερευνηθεί η μείωση της έντασης των Α/Γ σε ΟΤΑ με σημαντικές αρχαιολογικές περιοχές (ενδεικτικά: μείωση του επιτρεπόμενου ποσοστού κάλυψης ανά ΟΤΑ του ισχύοντος ΕΠ-ΑΠΕ, υπολογισμός επιτρεπόμενου ποσοστού επί της έκτασης του ΟΤΑ μετά την αφαίρεση των περιοχών αποκλεισμού και ασυμβατότητας, κ.λπ.) Στο πλαίσιο αυτό, διερευνάται η δυνατότητα εφαρμογής του χαμηλού ποσοστού 4% (όπως έχει καθορισθεί και ισχύει για τη ΔΕ Μονεμβασίας) και σε άλλες περιοχές με ιδιαίτερο πολιτιστικό και περιβαλλοντικό απόθεμα που έχουν, ή μπορεί να αποκτήσουν, υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης, όπως η περιοχή Γύθειο-Μάνη (ΔΕ Γυθείου, Οιτύλου, Ανατ. Μάνης), ο ορεινός όγκος Μαινάλου με τους παραδοσιακούς οικισμούς, η ορεινή Κορινθία, οι ευρύτεροι αρχαιολογικοί χώροι των μνημείων του καταλόγου UNESCO κ.λπ.

Ειδικότερα, στην ΠΕ Κορινθίας, προτείνεται η διερεύνηση αξιοποίησης του γεωθερμικού πεδίου Αγ. Θεοδώρων, καθώς και η αξιοποίηση του υδραυλικού δυναμικού σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου, το οποίο εντοπίζει μεγάλη πυκνότητα εκμεταλλεύσιμου δυναμικού στο υδατικό διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου.

Στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης σε μια κλιματική ουδετερότητα για την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ στην Μεγαλόπολη προωθείται η στήριξη αναβάθμισης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, της ενεργειακής αποδοτικότητας, καθαρής και έξυπνης ενέργειας (συμπεριλαμβανομένου και του πράσινου υδρογόνου και των επιμέρους υποδομών και δικτύων που αυτό απαιτεί), κατασκευή υποδομών μακροχρόνιας (ιδίως) αποθήκευσης καθαρής ενέργειας όπως είναι τα έργα αντλησιοταμίευσης, οι καινοτόμες μέθοδοι και εφαρμογές αποθήκευσης ή/και ετεροχρονισμένης χρήσης ενέργειας (μπαταρίες θερμικής ενέργειας) κ.α., δράσεις ηλεκτροκίνησης, κίνητρα για τηλεθέρμανση, στήριξη κατασκευών μικρών μονάδων βιοαερίου και μονάδων και κέντρων βιομάζας κ.λπ.

Τέλος, προωθείται η παραγωγή ενέργειας και από άλλες ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου (Μ.ΥΗ.Ε, βιομάζα/βιοαέριο, κ.λπ.).

Β. Δίκτυα ύδρευσης και διαχείριση αστικών λυμάτων
Η στρατηγική κατεύθυνση σε σχέση με τη διαχείριση των αστικών υγρών απόβλητων στοχεύει στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση τους, με ιεράρχηση των αναγκών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης στις ευρωπαϊκές και εθνικές προτεραιότητες, τις ανάγκες και προτεραιότη-

τες προστασίας των υδάτινων πόρων (σύμφωνα και τα εγκεκριμένα διαχειριστικά σχέδια υδατικών διαμερισμάτων), τις ανάγκες που προκύπτουν από το χαρακτήρα περιοχών (π.χ. τουριστικές περιοχές, κ.λπ). Τέλος βασική κατεύθυνση είναι η υλοποίηση συμπληρωματικών δράσεων για την ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων.

Όσον αφορά στα αστικά υγρά απόβλητα, προωθείται:

- Η αξιολόγηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων ΕΕΛ και όπου απαιτείται να γίνει βελτίωση, αναβάθμιση ή/και επέκταση των υποδομών τους (με περιβαλλοντικά, πληθυσμιακά, οικονομικά και λειτουργικά κριτήρια).

- Η ολοκλήρωση των έργων κατασκευής ΕΕΛ που έχουν ξεκινήσει.

- Η εκπόνηση μελετών και κατασκευή νέων ΕΕΛ, σε όσα κέντρα Δήμων δεν έχουν κατασκευαστεί.

- Η εκπόνηση μελετών και κατασκευή νέων ΕΕΛ σε παράκτιους οικισμούς.

- Η κάλυψη με ΕΕΛ και αποχετευτικά δίκτυα των οικιστικών κέντρων 1ου, 2ου και 3ου επιπέδου

- Ειδικότερα, προωθείται κατά προτεραιότητα η υλοποίηση νέων μονάδων Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων (ΣΕΑΛ): στην ΠΕ Αρκαδίας σε Λεωνίδιο και Μεγαλόπολη, στην ΠΕ Κορινθίας σε Νεμέα και Ζευγολατιό, στην ΠΕ Λακωνίας σε Σκάλα, Νεάπολη, Μολάους, στην ΠΕ Μεσσηνίας, σε Καρδαμύλη, Κορώνη, Πεταλίδι, Μελιγαλά.

- Η ομαδοποίηση οικισμών με πληθυσμό <2.000 κατοίκων και η διαχείριση των λυμάτων σε κοινή εγκατάσταση, ώστε να επιτυγχάνονται βιώσιμες λειτουργικά μονάδες και να προστατεύεται αποτελεσματικότερα το περιβάλλον. Η πρακτική αυτή αφορά (α) οικισμούς σε περιοχές με ευαίσθητες ή/και προστατευόμενες με βάση τα διαχειριστικά σχέδια Υδατικών Διαμερισμάτων, (β) οικισμούς στην γειτνιάζουσα περιοχή ΕΕΛ οικισμών >2.000 κατοίκους, (γ) οικισμούς σε τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές, κ.λπ.

- Σε απομονωμένους και μικρούς οικισμούς προτείνεται η δημιουργία υποδομών (ΣΕΑΛ) σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων.

- Η επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων, με την αναβάθμιση των υφιστάμενων ΒΙΟΚΑ 2ου βαθμού, σε 3ου βαθμού (ειδικά στην ΠΕ Αργολίδας), ώστε τα επεξεργασμένα λύματα να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αρδευτικούς σκοπούς.

- Η αξιοποίηση της ιλύος με απευθείας χρήση σε αγροτικές εφαρμογές, ως εδαφοβελτιωτικό υλικό, σύμφωνα με την υπ' αρ. 80568/4225/1991 (Β' 641) κοινή υπουργική απόφαση.

Όσον αφορά στα υγρά απόβλητα δευτερογενούς τομέα και μονάδων μεταποίησης του πρωτογενούς προϊόντων τομέα, προωθείται:

- Η διαχείριση υγρών αποβλήτων (κατσίγαρου) ελαιουργείων, τυροκομείων, μονάδων εμφιάλωσης χυμών, οινοποιείων κ.λπ.

- Η δημιουργία κατάλληλων ΕΕΛ, σε περιοχές που χωροθετούνται υποδοχείς με δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα. Αξιολόγηση και βελτίωση όπου απαιτείται υφιστάμενων εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιομηχανικών λυμάτων.

- Να τεθεί χρονοδιάγραμμα για τη διαχείριση των λυμάτων των διάσπαρτων μονάδων μεταποίησης του πρωτογενούς τομέα, με παροχή υποβοήθησης-πληροφόρησης για τη δημιουργία αποτελεσματικών και βιώσιμων υποδομών, στην κατεύθυνση ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ όμορων μονάδων για τη δημιουργία κοινών υποδομών.

Τέλος, προτείνεται ο καθορισμός, η οργάνωση και ο έλεγχος των αποδεκτών επεξεργασμένων αποβλήτων, με μελέτη, η οποία θα προσδιορίσει τα μέγιστα επιτρεπτά φορτία, τη φέρουσα ικανότητα των αποδεκτών, τους όρους και προϋποθέσεις για τη διάθεση των επεξεργασμένων αποβλήτων κ.λπ. Επίσης θεωρείται σημαντικός ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός στον τομέα των υδάτων (πόσιμο νερό και λύματα) μέσω ολιστικής προσέγγισης αντιμετώπισης τομεακών αναγκών όπως το πόσιμο νερό, τα λύματα, τα όμβρια ύδατα, η διαχείριση της ιλύος, η επαναχρησιμοποίηση νερού, έξυπνη μέτρηση/τηλεμετρία, η ενεργειακή απόδοση, η ευαισθητοποίηση του κοινού κ.λπ. και ταυτόχρονα ένα βιώσιμο και μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο.

Δ. Διαχείριση υδάτων, άρδευση

Για την ΠΕ Αργολίδας προωθείται:

- Ολοκλήρωση υδροδοτικών έργων Αναβάλου και Φράγματος Τζερετζελιάς.

- Αντιπλημμυρικά Έργα και κατασκευή μικρών φραγμάτων στο Αργολικό Πεδίο.

- Επέκταση συλλογικών δικτύων άρδευσης και αντικατάσταση των αρδευτικών γεωτρήσεων.

- Υλοποίηση μικρών φραγμάτων για εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Για την ΠΕ Αρκαδίας προωθείται:

- Ολοκλήρωση υδροδότησης νέων περιοχών.

- Ολοκλήρωση κατασκευής των αρδευτικών δικτύων της λίμνης Τάκα.

- Ολοκλήρωση αρδευτικών και αντιπλημμυρικών έργων με τους όρους και περιορισμούς του ΣΔΛΑΠ της Περιφέρειας.

- Αξιοποίηση των υποδομών της ΔΕΗ για την ανάπτυξη αρδευτικών έργων.

- Διασφάλιση των απαιτούμενων ποσοτήτων νερού για την εν λειτουργία ακόμη ΑΗΣ Μεγαλόπολης (για όσο χρόνο συνεχιστεί η λειτουργία του) και για τη λειτουργία των υφιστάμενων και προγραμματισμένων ΥΗΣ σύμφωνα και με τους όρους - περιορισμούς των ΣΔΛΑΠ της Περιφέρειας.

Για την ΠΕ Κορινθίας προωθείται:

- Ολοκλήρωση φράγματος Ασωπού και των υδραγωγείων ύδρευσης και άρδευσης. Απαραίτητη κρίνεται η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης του έργου ώστε να εξασφαλίζεται αφενός η απόλυτη προτεραιότητα της ύδρευσης και αφετέρου η μεγιστοποίηση της παροχέτευσης αρδευτικού νερού σε συνδυασμό με τον εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφόρου στα αλουβιακά ριπιδία του Ασωπού αλλά και το περιβαλλοντικό στοιχείο.

- Υδροδότηση περιοχών Κεντρικής και Ανατολικής ΠΕ Κορινθίας (κυρίως για ύδρευση) μέσω του φράγματος Ασωπού.

- Βελτίωση υδρευτικών υποδομών λίμνης Στυμφαλίας και πηγών Δρίζας

- Επέκταση συλλογικών δικτύων άρδευσης και αντικατάσταση των αρδευτικών γεωτρήσεων (κυρίως από Φράγμα Ασωπού και Λ/Δ Άνω Πιτσών).

- Κατασκευή συλλογικών δικτύων άρδευσης στον κάμπο Φενεού και αξιοποίηση του ταμιευτήρα Φενεού (Δόξας) για αρδευτικούς σκοπούς, με την προϋπόθεση της διατήρησης των αποθεμάτων νερού του ταμιευτήρα σε υψηλή στάθμη βάσει διαχειριστικής μελέτης.

- Υλοποίηση μικρών φραγμάτων για εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

- Αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή της Βόχας σε συνδυασμό και με την κατασκευή του Οδικού Άξονα Κόρινθος - Πάτρα όσο και του προαστιακού σιδηροδρόμου.

- Εκβάθυνση Διώρυγας και στήριξη πρανών (μακροπρόθεσμα).

Για την ΠΕ Λακωνίας προωθείται:

- Ολοκλήρωση του αρδευτικού έργου Τρινάσου.

- Κατασκευή του φράγματος Κελεφίνας.

- Επέκταση συλλογικών δικτύων άρδευσης και αντικατάσταση των αρδευτικών γεωτρήσεων.

- Υλοποίηση μικρών φραγμάτων για εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Για την ΠΕ Μεσσηνίας προωθείται:

- Ολοκλήρωση της κατασκευής του φράγματος Φιλιπρινό.

- Επέκταση συλλογικών δικτύων άρδευσης και αντικατάσταση των αρδευτικών γεωτρήσεων.

- Υλοποίηση μικρών φραγμάτων για εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Ε. Στερεά Απόβλητα

Η Στρατηγική κατεύθυνση της Περιφέρειας Πελοποννήσου σε σχέση με τη διαχείριση των στερεών απόβλητων, στοχεύει στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και στην υλοποίηση συμπληρωματικών δράσεων για την ενίσχυση της πρόληψης και της ανακύκλωσης.

Υιοθετούνται οι κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού και Εθνικού Πλαισίου, όπως ισχύουν, ως προς τη μείωση της παραγωγής απορριμμάτων, την ανακύκλωση κ.λπ. Επιπλέον, υιοθετούνται οι κατευθύνσεις του ΠΕΣΔΑ, όπως ισχύει, ως προς τις προβλεπόμενες υποδομές διαχείρισης των απορριμμάτων και προωθείται η υλοποίηση των έργων που προτείνονται στο ισχύον ΠΕΣΔΑ. Συνολικά προβλέπονται 25 νέες υποδομές εκ των οποίων 3 ΜΕΑ (οι οποίες είναι έργα ΣΔΙΤ και κατασκευάζονται από αρχές 2021), 5 ΜΕΒΑ εκ των οποίων η ΜΕΒΑ Κορινθίας βρίσκεται σε στάδιο υλοποίησης και η ΜΕΒΑ Βόρειας και Νότιας Κυνουρίας είναι ενταγμένο έργο ως Δημοτική Μονάδα Κομποστοποίησης, 3 ΧΥΤΥ και 14 ΣΜΑ. Ειδικότερα, στην ΠΕ Αργολίδας, προωθείται η κατασκευή 1 ΣΜΑ στο δήμο Άργους Μυκηνών (Δημοτική Ενότητα Νέας Κίου), 1 ΣΜΑ στο δήμο Επιδαύρου, 1 ΣΜΑ στο δήμο Ερμιονίδας, 1 ΜΕΒΑ και αποκατάσταση των 17 ΧΑΔΑ. Στην ΠΕ Αρκαδίας, προωθείται η κατασκευή 1 ΜΕΑ και ΧΥΤΥ στο δήμο Τρίπολης (Δημοτική Ενότητα Βαλτετσίου), 1 ΣΜΑ στο δήμο Βόρειας Κυνουρίας, 1 ΣΜΑ στο δήμο Τρίπολης, 1 ΣΜΑ στο δήμο Γορτυνίας, 2 ΜΕΒΑ, μέγιστη αξιοποίηση του ΚΔΑΥ Τρίπολης και αποκατάσταση των 17 ΧΑΔΑ. Στην ΠΕ Κορινθίας, προωθείται η κατασκευή 1 ΣΜΑ στο δήμο Κορινθίων (ΔΕ Τενέας), 1 ΣΜΑ στο δήμο Σικυωνίων, 1 ΚΔΑΥ

στο δήμο Βέλου-Βόχας (Δημοτική Ενότητα Βόχας), 1 ΜΕΒΑ στο δήμο Κορινθίων (Τ.Κ. Εξαμιλίων) και αποκατάσταση των 13 ΧΑΔΑ. Στην ΠΕ Λακωνίας, προωθείται η κατασκευή 1 ΜΕΑ ΙΙΙ και ΧΥΤΥ στο δήμο Ευρώτα Λακωνίας (Δημοτική Ενότητα Σκάλας), 1 ΣΜΑ στο δήμο Μονεμβασίας, 1 ΣΜΑ στο δήμο Σπάρτης, 1 ΣΜΑ στο δήμο Ανατολικής Μάνης, 1 ΜΕΒΑ και αποκατάσταση των 17 ΧΑΔΑ. Στην ΠΕ Μεσσηνίας, προωθείται η κατασκευή 1 ΜΕΑ ΙΙ και ΧΥΤΥ στο δήμο Οιχαλίας Μεσσηνίας (Δημοτική Ενότητα Μελιγαλά), 1 ΣΜΑ στο δήμο Καλαμάτας, 1 ΣΜΑ στο δήμο Πύλου-Νέστορος, μέγιστη αξιοποίηση του ΚΔΑΥ Καλαμάτας, 1 ΜΕΒΑ και αποκατάσταση των 18 ΧΑΔΑ.

Έως την ολοκλήρωση της υλοποίησης των έργων που προβλέπονται στο ισχύον ΠΕΣΔΑ, προβλέπεται ο μεταβατικός προγραμματισμός και υλοποίηση έργων και σχεδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό προβλέφθηκε να δημιουργηθούν Σταθμοί Μεταβατικής Διαχείρισης. Με τα έργα αυτά θα επιτευχθεί νόμιμη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης απορριμμάτων μέχρι την ολοκλήρωση της υλοποίησης του σχεδιασμού του ισχύοντος ΠΕΣΔΑ.

Άρθρο 11

Χωρική διάρθρωση, εξειδίκευση και συμπληρωματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Α. Περιοχές ανάπτυξης πρωτογενούς τομέα

1. Χωρικές Ενότητες Γεωργίας

Γενική κατεύθυνση είναι η προστασία της γεωργικής γης από τις χρήσεις που δεν είναι συμβατές και υποβαθμίζουν τη γεωργική δραστηριότητα. Η προστασία αφορά κατά προτεραιότητα τη Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας, της οποίας προωθείται ο προσδιορισμός (Β' 1528/2010, Β' 102/2011, όπως ισχύουν). Μέχρι τον προσδιορισμό της ΓΓΥΠ, ως περιοχές άμεσης προτεραιότητας για την προστασία της γεωργικής γης από τις χρήσεις που δεν είναι συμβατές και υποβαθμίζουν την γεωργική δραστηριότητα, λαμβάνονται υπόψη: οι περιοχές με αναδασμούς και οι περιοχές παραγωγής επώνυμων αγροτικών προϊόντων.

Για την αναβάθμιση της αγροτικής παραγωγής προωθείται:

- Εφαρμογή κανόνων ορθής γεωργικής πρακτικής.

- Αναδιάρθρωση και εισαγωγή νέων καλλιεργειών μετά από ειδική μελέτη βιωσιμότητας.

- Ενίσχυση Βιολογικών Καλλιεργειών.

- Καθετοποίηση της γεωργικής δραστηριότητας.

- Αναβάθμιση αρδευτικών υποδομών (φράγματα, πηγαία ύδατα, δίκτυα άρδευσης), λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις που περιέχονται στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής.

- Αντιμετώπιση της νιτρορρύπανσης από γεωργικές χρήσεις, μετά από ειδική μελέτη, κατά προτεραιότητα στις περιοχές που έχουν προσδιορισθεί με σχετική ΚΥΑ και καλύπτουν εκτεταμένες περιοχές με σημαντική αγροτική παραγωγή.

- Προώθηση δράσεων ενίσχυσης του Αγροτοδιατροφικού Τομέα.

- Προστασία περιοχών παραγωγής επώνυμων προϊόντων. Ένταξη νέων προϊόντων στα Προϊόντα Ονομασίας

Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ).

- Ενίσχυση συνέργειας πρωτογενή με τριτογενή τομέα.
- Προώθηση αναδασμών.
- Διερεύνηση δυνατοτήτων λειτουργίας εκπαιδευτικών δομών υποστήριξης της αγροτικής δραστηριότητας. Ειδικότερα, διερεύνηση δυνατότητας επαναλειτουργίας της αγροτικής σχολής Βυτίνας (ΠΕ Αρκαδίας) και Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης για Δενδροκομία, Μελισσοκομία, Τυροκομία κ.λπ.) (ΠΕ Αργολίδας).

Για την προστασία της γεωργικής γης από άλλες χρήσεις προτείνεται:

- Στις εκτός σχεδίου περιοχές αύξηση του κατώτατου ορίου κατάτμησης και σταδιακή κατάργηση των παρεκκλίσεων αρτιότητας.
- Θεσμοθέτηση ζωνών ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και κινήτρων μετεγκατάστασης.

Για τη Γη υψηλής Παραγωγικότητας εφαρμόζεται η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Οι γενικές διατάξεις προστασίας δεν εφαρμόζονται για στρατιωτικά και άλλα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, καθώς και για στρατηγικές επενδύσεις. Για την εγκατάσταση έργων και δραστηριοτήτων ενθαρρύνεται η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 1 περ. ιγ του ν. 4447/2016. Η έγκριση του σχεδίου ή της χωροθέτησης γίνεται ύστερα από στάθμιση παραγόντων κόστους ωφέλειας σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο.

Για Περιοχές Αγροτικής Χρήσης επιτρέπεται η ανάπτυξη τουριστικών καταλυμάτων σύμφωνα με τους όρους της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους.

2. Χωρικές Ενότητες Κτηνοτροφίας

Η κτηνοτροφική δραστηριότητα εντοπίζεται κυρίως στις ΠΕ Αρκαδίας και Αργολίδας. Προωθείται:

- Ο προσδιορισμός των βοσκοτόπων σε κάθε ΠΕ και η προστασία από χρήσεις που δεν είναι συμβατές και υποβαθμίζουν την κτηνοτροφική δραστηριότητα.
- Η εκπόνηση μελετών βοσκοϊκανότητας.
- Η υλοποίηση κτηνοτροφικών πάρκων μετά από ειδική μελέτη, που λαμβάνει υπόψη το κτηνοτροφικό δυναμικό κάθε περιοχής και την ύπαρξη βοσκοτόπων. Κτηνοτροφικά πάρκα μπορούν να ιδρυθούν σε όλες τις ΠΕ, με προτεραιότητα τις ΠΕ Αρκαδίας, ΠΕ Λακωνίας και ΠΕ Αργολίδας, που διαθέτουν το σημαντικότερο ζωικό δυναμικό και ανάλογους βοσκοτόπους.
- Η καθετοποίηση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας και η ενίσχυση της αξιοποίησης του συνόλου των προϊόντων της κτηνοτροφίας.

• Λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την περιβαλλοντικά ασφαλή διάθεση των υγρών και στερεών αποβλήτων. Προωθείται η αξιοποίηση των αποβλήτων για επιτόπια παραγωγή ενέργειας (βιοαέριο), μετά από ειδική μελέτη και αδειοδότηση.

Όσον αφορά τα δάση, προωθείται η σύνταξη και εφαρμογή διαχειριστικών δασοπονικών μελετών, καθώς και η παραγωγή δασικών προϊόντων και υπο-προϊόντων, η προώθηση μελισσοκομίας, η καλλιέργεια και αξιοποίηση ειδικών αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών και η διασύνδεση βιοτεχνικών-οικοτεχνικών δραστηριοτήτων με τη δασική διαχείριση.

3. Χωρικές Ενότητες Αλιείας

Προωθείται η ενίσχυση των υποδομών θαλάσσιας αλιείας με την κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων και τη αναβάθμιση/συμπλήρωση των υφιστάμενων, μετά από ειδική μελέτη (ενδεικτικά στην ΠΕ Αργολίδας: Ναύπλιο, Νέα Κίος, Κιβέρι, Κοιλιάδα, Αρχαία Επίδαυρος και στην ΠΕ Λακωνίας: Μονεμβασιά, Νεάπολη, Γύθειο, Κότρωνας, Ελαφώνησος). Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα περιορισμού της υπεραλίευσης.

4. Χωρικές Ενότητες υδατοκαλλιεργειών

Σημαντική δραστηριότητα αναπτύσσεται στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών σε θαλάσσιο χώρο, αλλά και σε εσωτερικά ύδατα και λιμνοθάλασσες. Προωθείται η θεσμοθέτηση ΠΟΑΥ στις περιοχές που έχουν προσδιορισθεί από το ισχύον Ειδικό Πλαίσιο Υδατοκαλλιεργειών στις ΠΕ Κορινθίας, Αργολίδας και Αρκαδίας. Ίδρυση νέων ΠΑΥ μπορεί να εξετασθεί μόνον μετά την ενεργοποίηση των παραπάνω ΠΟΑΥ. Μεμονωμένες μονάδες Υδατοκαλλιεργειών μπορούν να εγκαθίστανται μόνον σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ισχύοντος Ειδικού Πλαισίου. Επιπλέον, προωθείται η υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα σε λίμνες - ποταμούς σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο, σε συνδυασμό με εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ειδικότερα προωθείται η δημιουργία εκτροφείων πέστρφας σε Λάδωνα, Λούσιο, Τουθόα (ΠΕ Αρκαδίας). Τέλος, προτείνεται η ενεργοποίηση μηχανισμού εποπτείας της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας.

Β. Περιοχές ανάπτυξης του δευτερογενούς τομέα - μεταποίηση

Η μεταποιητική δραστηριότητα αναπτύσσεται στις ΒΙΠΕ και το ΒΙΟΠΑ της Περιφέρειας, και σε εκτός σχεδίου περιοχές κυρίως στις παρυφές των αστικών κέντρων, με ιδιαίτερη ανάπτυξη στην ΠΕ Κορινθίας, μεταξύ Ισθμίων και Αγ. Θεοδώρων. Προτείνεται:

- Η πολεοδομική οργάνωση και περιβαλλοντική εξυγίανση της άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης στην περιοχή Αγ.Θεόδωροι-Ισθμία.
- Η θεσμοθέτηση και πολεοδομική ενεργοποίηση ζωνών παραγωγικών δραστηριοτήτων κατά προτεραιότητα στη έδρα της Περιφέρειας και σε όλες τις έδρες Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και στις έδρες Καλλικρατικών Δήμων.
- Ο δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου ανέγερσης νέων παραγωγικών μονάδων, με προτεραιότητα εφαρμογής του μέτρου αυτού στις περιοχές όπου υλοποιούνται υποδοχείς. Για υφιστάμενες δραστηριότητες εντός θεσμοθετημένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων ισχύουν τα προβλεπόμενα του ν. 3325/2005 (άρθρο 7 παρ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4549/2018.

• Κίνητρα μετεγκατάστασης προς οργανωμένους υποδοχείς.

• Για τις βιομηχανίες με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες, λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τη βιομηχανία.

• Στην προοπτική επικαιροποίησης του Ειδικού Πλαισίου για τη βιομηχανία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προτεινόμενοι υποδοχείς από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Ειδικότερα, προτείνεται:

- Στην ΠΕ Αρκαδίας: η επέκταση ΒΙΠΕ Τρίπολης, σε συνέχεια του υφιστάμενου χώρου και η διερεύνηση υλοποίησης Εμπορευματικού Κέντρου. Στην Δ.Ε. Μεγαλόπολης προτείνεται η δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου για την ενίσχυση του παραγωγικού προτύπου καθώς η περιοχή αντιμετωπίζει την πρόκληση της μετάβασης στην μετα - λιγνιτική εποχή, δίνοντας έμφαση στον εμπλουτισμό της οικονομικής της βάσης με νέες βιομηχανικές δραστηριότητες. Ανάπτυξη υποδομών μακροχρόνιας (ιδίως) αποθήκευσης καθαρής ενέργειας (έργα αντλησιοταμίευσης, οι καινοτόμες μέθοδοι και εφαρμογές αποθήκευσης ή/και ετεροχρονισμένης χρήσης ενέργειας (μπαταρίες θερμικής ενέργειας) κ.α.). Διασφάλιση συνέχισης της τηλεθέρμανσης με εναλλακτικούς τρόπους στις περιοχές όπου ήδη εφαρμόζεται. Προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την αναγέννηση, απορρύπανση, αποκατάσταση και επανάχρηση των υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων. Προώθηση εναλλακτικών μορφών παραγωγή ενέργειας (ενεργειακή αξιοποίηση βιομάζας, παραγωγή βιοκαυσίμου κ.α.). Ανάπτυξη επιχειρηματικών δράσεων μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος διαχείρισης απορριμμάτων και παραγωγής ενέργειας (πυρόλυση, αεριοποίηση κ.τ.λ.). Ανάπτυξη και διερεύνηση έργων αδρανοποίησης υγρών αποβλήτων και ιλύος, έργων εξουδετέρωσης ή/και δέσμευσης αέριων ρύπων, συστημάτων ψηφιακής διαχείρισης και πιστοποίησης δεδομένων έργων (Data Center). Επιτάχυνση της εκπόνησης ΕΠΣ, σε εναρμόνιση με τους άξονες προτεραιότητας του ΣΔΑΜ, με προτεραιότητες χρήσεων/δραστηριοτήτων την εγκατάσταση ΑΠΕ και μονάδων αποθήκευσης συμπεριλαμβανομένων μονάδων παραγωγής πράσινου υδρογόνου και των επιμέρους υποδομών και δικτύων που αυτό απαιτεί, τη οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη ζώνης καινοτομίας, την αγροτική χρήση (συμπεριλαμβανομένης της καλλιέργειας ενεργειακών φυτών για την αξιοποίηση βιομάζας), καθώς και δράσεων προώθησης της βιομηχανικής κληρονομιάς της περιοχής.

- Στην ΠΕ Αργολίδας: η πολεοδομική ενεργοποίηση προτάσεων οργανωμένων υποδοχέων από τον υποκείμενο σχεδιασμό (Άργος).

- Στην ΠΕ Κορινθίας: η πολεοδομική ενεργοποίηση προτάσεων οργανωμένων υποδοχέων από τον υποκείμενο σχεδιασμό (Κόρινθος) και η διερεύνηση υλοποίησης Εμπορευματικού Κέντρου.

- Στην ΠΕ Λακωνίας: η υλοποίηση οργανωμένου υποδοχέα παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης νοτίως Σπάρτης.

- Στην ΠΕ Μεσσηνίας: η ολοκλήρωση υποδομών σε ΒΙΠΕ Μελιγαλά και η υλοποίηση Εμπορευματικού Κέντρου.

Γ. Περιοχές ανάπτυξης εξορυκτικών δραστηριοτήτων
Ζώνες λατομείων αδρανών υλικών έχουν καθορισθεί σε όλες τις ΠΕ, εκτός της ΠΕ Κορινθίας. Ερευνητικές εργασίες μεταλλοφορίας γίνονται σε εκτεταμένη έκταση που έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή διερεύνησης ΟΠΥ (Δημόσιος Μεταλλευτικός Χώρος) στην περιοχή Μολάων - Απιδιάς. Σημαντικά είναι τα λατομεία μαρμάρου στις

ΠΕ Αργολίδας και Αρκαδίας. Στόχο αποτελεί η επίλυση ανταγωνισμού των χρήσεων γης. Γενική κατεύθυνση στις περιοχές διερεύνησης για την εκμετάλλευση ΟΠΥ είναι ότι κατ' αρχήν δεν προβλέπονται σε αυτές δεσμεύσεις για άλλες δραστηριότητες καθώς ο αρχικός σκοπός είναι η έρευνα και κατόπιν η εκμετάλλευση. Οι χώροι αυτοί είναι μεγάλης έκτασης και μέσω της προβλεπόμενης έρευνας εντοπίζονται μικρότερες (επί μέρους) εκτάσεις με μεταλλευτικό ενδιαφέρον. Σε περίπτωση συγκεκριμένων αποτελεσμάτων σε κάποιες θέσεις, εκπονούνται μελέτες τεχνικές και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Για τις παραπάνω περιοχές η χωροταξική κατεύθυνση είναι η εφαρμογή της Εθνικής Πολιτικής για την αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών σε συνδυασμό με την νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος όπως εκάστοτε ισχύουν. Στις περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών επιτρέπονται οι εξορυκτικές χρήσεις όπως προβλέπεται στη νομοθεσία και εφόσον έχουν εκπονηθεί Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και τα αντίστοιχα διαχειριστικά σχέδια. Επιπλέον, προβλέπεται:

- Η αξιοποίηση λατομείων μαρμάρου και σχιστολιθικών πλακών (π.χ. ΠΕ Αρκαδίας).

- Η αξιοποίηση Ορυκτών Πρώτων Υλών στα οποία η ΠΕ Αργολίδας έχει ισχυρή εξειδίκευση (λατομεία μαρμάρων: Καρναζέικο, Λυγουριού, Μυκηνών).

- Η αξιοποίηση για έρευνα και εκμετάλλευση στο ενεργό ΔΜΧ Μολάων - Απιδιάς

- Η θεσμοθέτηση λατομικών περιοχών εξόρυξης αδρανών υλικών και ένταξη των λατομείων αδρανών εντός αυτών.

- Η θεσμοθέτηση περιοχών εξόρυξης αδρανών στην ΠΕ Κορινθίας (είναι η μόνη ΠΕ χωρίς θεσμοθετημένες ζώνες εξόρυξης αδρανών υλικών).

- Η θέσπιση ειδικών όρων προστασίας τοπίου και διαμόρφωσης/αποκατάστασης περιβάλλοντος από εξορυκτικές δραστηριότητες. Εξέταση της δυνατότητας απόδοσης ανενεργών περιοχών εξόρυξης για κοινόχρηστες/κοινοφελείς δραστηριότητες. Μηχανισμός παρακολούθησης της αποκατάστασης τοπίου μετά το τέλος της εκμετάλλευσης.

- Για τις βιομηχανίες με χωροθετική εξάρτηση από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη, λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τη βιομηχανία και το ΣΔΑΜ.

Δ. Περιοχές γκολφ τουρισμού

1. Χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού προτύπου για την τουριστική ανάπτυξη αποτελούν:

- Η δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού με την ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικών πόρων καθώς και του πλούσιου πολιτιστικού, ιστορικού και αξιόλογου κτιριολογικού αποθέματος (Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, λοιποί αρχαιολογικοί πόροι και ιστορικά μνημεία και περιοχές, παραδοσιακοί οικισμοί).

- Η δυνατότητα διαμόρφωσης και προώθησης ολοκληρωμένων τουριστικών πακέτων, που αξιοποιούν το συγκριτικά πλεονεκτήματα και το ειδικό απόθεμα των επιμέρους περιοχών και ικανοποιούν διαφορετικές ανάγκες και εμπειρίες (θάλασσα, περιήγηση σε φυσικά τοπία

και παραδοσιακούς οικισμούς, πολιτιστικά δρώμενα/φεστιβάλ και εκδηλώσεις, θαλάσσιες αθλητικές δραστηριότητες, ορειβασία).

- Η δυνατότητα ολοκλήρωσης του τουριστικού προϊόντος με την αξιοποίηση συνεργειών με τους παραδοσιακούς κλάδους και τις τοπικές δραστηριότητες της περιοχής (δρόμοι κρασιού και λαδιού, προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ, υπηρεσίες εστίασης και τοπική γαστρονομία) και την ανάπτυξη διατομεακών/κλαδικών συνεργασιών για την προσέλκυση τουριστών.

- Τα μεγάλα εθνικής και διεθνούς εμβέλειας πολιτιστικά και άλλα γεγονότα, όπως είναι το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου.

Προϋπόθεση για την εφαρμογή του νέου προτύπου τουριστικής ανάπτυξης αποτελεί η βελτίωση και αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών τουρισμού, η αναδιάρθρωση του τρόπου προώθησης του τουριστικού προϊόντος, με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων και μηχανισμών ανάπτυξης και την αξιοποίηση των ΤΠΕ, η διαμόρφωση ισχυρού brand name τουριστικού προορισμού και, τέλος, η βελτίωση των υποδομών της Περιφέρειας (οδικές και θαλάσσιες μεταφορές και επικοινωνίες, τουριστικά καταφύγια και μαρίνες, βασικές υποδομές και δίκτυα ποιότητας ζωής).

2. Οι περισσότερες τουριστικές μονάδες χωροθετούνται στις παραλιακές περιοχές των ΠΕ Αργολίδας, Κορινθίας και Μεσσηνίας, ενώ στην ΠΕ Κορινθίας η τουριστική ανάπτυξη συγχρόνως συνδυάζεται με παραθεριστική κατοικία. Ορεινός/εναλλακτικός τουρισμός αναπτύσσεται στην ορεινή Αρκαδία και, σε μικρότερο βαθμό, στην ορεινή Κορινθία. Γενική κατεύθυνση είναι ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης για εγκαταστάσεις τουρισμού-αναψυχής και για παραθεριστική κατοικία και η ανάπτυξή τους κυρίως σε ειδικές ζώνες που να επιτρέπουν τις χρήσεις αυτές ή/και σε οργανωμένους υποδοχείς.

Αναγνωρίζονται «αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές», «αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές» και «περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού» σύμφωνα με τον Χάρτη Π.2.α.

Για τις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Αναβάθμιση του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων.

- Ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα, όπως οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ειδικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης και ανάπτυξης βασικών υποδομών.

- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.).

- Έλεγχος των περιβαλλοντικών πιέσεων και του είδους της ανάπτυξης με λήψη μέτρων για την έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων.

- Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες

καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.

- Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping).

- Ενθάρρυνση και προώθηση δημιουργίας νέων γηπέδων γκολφ στην ευρύτερη περιοχή της Πελοποννήσου με την προϋπόθεση εξέτασης της επάρκειας υδατικών πόρων, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη και ανάδειξη της Πελοποννήσου και ιδιαίτερα της ΠΕ Μεσσηνίας και της ΠΕ Αργολίδας ως προορισμών για γκολφ.

Για τις περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, κ.α. σημείων του χώρου, καθώς και της κλίμακας των οικισμών.

- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων (μορφολογικοί περιορισμοί, δυναμικότητα, κατηγορίες) και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού που υποστηρίζουν.

- Αποκατάσταση και αξιοποίηση παλαιών κελυφών, επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, και παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον 3 αστέρων.

- Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.

- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις.

- Πολιτικές ολοκληρωμένων και σύνθετων τουριστικών υποδομών ήπιας ανάπτυξης (οργανωμένοι υποδοχείς και σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης).

- Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping).

- Ενθάρρυνση και προώθηση δημιουργίας νέων γηπέδων γκολφ στην ευρύτερη περιοχή της Πελοποννήσου με προϋπόθεση την εξέταση επάρκειας υδατικών πόρων, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη και ανάδειξη της Πελοποννήσου και ιδιαίτερα της ΠΕ Μεσσηνίας και της ΠΕ Αργολίδας ως προορισμών για γκολφ.

3. Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε είκοσι (20) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8 και 9 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5 και 4 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές

τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

- αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

- περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

4. Ορεινός χώρος. Ο σχεδιασμός και η ολοκλήρωση προγράμματος ήπιας ανάπτυξης ορεινών όγκων που θα εστιάζει στην προβολή της φύσης, στην ανάδειξη τοπικών γεωργικών προϊόντων και καρπών (κάστανο, κέδρος κ.τ.λ.) και στην ανάπτυξη ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων μέσω προγραμματισμού έργων μικρής κλίμακας που δεν θα επηρεάζουν αλλά θα αναδεικνύουν και θα προβάλλουν το φυσικό τοπίο, θα συμβάλει στην ισόρροπη ανάπτυξη και ανάδειξη του πλούτου των όγκων αυτών. Προωθείται:

- Η ενίσχυση της υφιστάμενης τουριστικής δραστηριότητας στους ορεινούς οικισμούς του Μαινάλου.

- Η προώθηση της αναδυόμενης τουριστικής δραστηριότητας στην ορεινή Κορινθία περιλαμβανομένης της Ζήρειας.

- Η αξιοποίηση αναδυόμενων δυνατοτήτων ανάπτυξης ήπιου/εναλλακτικού τουρισμού στον Πάρνωνα (ΠΕ Αρκαδίας)

- Η δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης τουριστικής δραστηριότητας στον Πάρνωνα.

- Η προώθηση οικοτουρισμού στον Ταΰγετο.

- Η καλύτερη διασύνδεση των παραπάνω περιοχών μεταξύ τους.

- Η ανάπτυξη περιηγητικού-ορεινού τουρισμού (ΠΕ Αργολίδας: κατά προτεραιότητα σε δυτική Αργολίδα, ΠΕ Αρκαδίας: κατά προτεραιότητα σε Μαίναλο και Πάρνωνα, ΠΕ Κορινθίας: κατά προτεραιότητα σε Φενεό, Τρίκαλα, ΠΕ Λακωνίας: σε Ταΰγετο, Πάρνωνα, ΠΕ Μεσσηνίας: κατά προτεραιότητα σε ανατολική Μεσσηνία. Επιπλέον, προωθείται η οριοθέτηση περιπατητικών μονοπατιών διασυνδέσεων καθώς και συνδέσεις με το μονοπάτι Ε4.

- Η αναβάθμιση του Χιονοδρομικού Κέντρου και προσβάσεων Ζήρειας (ΠΕ Κορινθίας) και Οστρακίνας Μαινάλου (ΠΕ Αρκαδίας).

5. Για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού:

- Υλοποιούνται οι χωροθετημένοι τουριστικοί λιμένες/μαρίνες σε: Ξυλόκαστρο, Λουτράκι, Ερμιόνη, Ναύπλιο, Μονεμβασιά, Καλαμάτα και Πύλο.

- Υλοποιούνται τα χωροθετημένα τουριστικά αγκυροβόλια και τουριστικά καταφύγια σε: Κοκκάλα Μάνης

και Σουσάκι Αγ. Θεοδώρων, Νέα Επίδαυρο, Πόρτο Χέλι, Σαλάντι Κρανιδίου, Παραλία Κάντιας Ιρίων, Πλύτρα Ασωπού και Γύθειο.

- Προωθούνται Νέοι Τουριστικοί Λιμένες στην ΠΕ Αργολίδας (περιοχή Πόρτο Ύδρα) και ΠΕ Κορινθίας (Δερβένι).

- Προτείνεται, επιπλέον, η διερεύνηση της δημιουργίας τουριστικού λιμένος (μαρίνας) στην Κυπαρισσία και τουριστικών λιμένων (τουριστικά καταφύγια) στο Άστρος, Λεωνίδιο, και άλλες κατάλληλες περιοχές για την πυκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων.

- Ενισχύεται η παρουσία της κρουαζιέρας, εκτός από την Καλαμάτα και Πύλο, προτείνονται επιπλέον ως πιθανοί προορισμοί και οι Λιμένες Ναυπλίου και Γυθείου.

- Πύκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων - Διερεύνηση δημιουργίας νέων τουριστικών καταφυγίων-αγκυροβολίων στις περιοχές Ρωμανού Δήμου Τριφυλίας, Ριζομύλου Δήμου Μεσσήνης και Γιάλοβας Δήμου Πύλου-Νέστορος και ενθάρρυνση δημιουργίας τουριστικών λιμένων με διάνοιξη εσωτερικών λιμενολεκάνων ή/και διαμόρφωση προστατευτικών νησίδων.

- Τέλος, διερευνάται η ανάπτυξη υποδομών καταδυτικού και υποβρύχιου αρχαιολογικού τουρισμού (όπως στην ΠΕ Κορινθίας: αρχαία λιμάνια σε Λέχαιο, Κεχριές, Σικυνά, Ξυλόκαστρο, κ.λπ., στην ΠΕ Αργολίδας: Τολό, Πόρτο Χέλι, Κοιλιάδα, Ν. Επίδαυρος, στην ΠΕ Λακωνίας: υποβρύχια πολιτεία Παυλοπέτρι στη Νεάπολη και στην ΠΕ Μεσσηνίας: στις θαλάσσιες περιοχές της Μεθώνης και αρχαιολογικού χώρου του κόλπου Ναυαρίνου και της δυτικής Μεσσήνης. Οι υποδομές αυτές μπορούν να συνδυασθούν με έργα προστασίας ακτών, όπως τεχνητούς υφάλους, που συμβάλλουν στον εμπλουτισμό της θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας και στην ενίσχυση του αλιευτικού αποθέματος.

6. Για την ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού προωθείται:

- Ενίσχυση του θρησκευτικού τουρισμού (ενδεικτικά: ΠΕ Αργολίδας: Μονή Ταλαντίου, Μονή Αυγού, Μονή Αγνούτσος, ΠΕ Αρκαδίας: Ι.Μ. Μαλεβής, στον Πάρνωνα, Ι.Ν. Αγ. Θεοδώρας, Ι.Μ. Καλτετζών, μοναστήρια Λουσίου ποταμού).

- Ενίσχυση επισκεψιμότητας αρχαιολογικών χώρων (π.χ. Αρχαίας Κορίνθου-Ακροκορίνθου, Μεσσήνης, Αρχαία Σπάρτης). Ειδικότερα, ενίσχυση επισκεψιμότητας αρχαιολογικού χώρου Επιδαύρου με Μουσείο, Συνεδριακό - Πολιτιστικό Κέντρο, Κέντρο Έρευνας Αρχαίου Ελληνικού Δράματος και διερεύνηση καινοτόμων ιδεών αξιοποίησης του ιδιαίτερου συμβολισμού της περιοχής.

- Δημιουργία νέων μουσείων (π.χ. ΠΕ Αρκαδίας: Παλαιοντολογικό Μουσείο στο Ίσιωμα Μεγαλόπολης, Τεχνολογικό Μουσείο Μεγαλόπολης. ΠΕ Λακωνίας: Αρχαιολογικό Μουσείο και Συνεδριακό-Πολιτιστικό Κέντρο).

- Ενίσχυση συνεδριακού τουρισμού (π.χ. ΠΕ Αργολίδας, ΠΕ Κορινθίας)

- Ανάπτυξη δραστηριοτήτων άθλησης και αναψυχής στη Λίμνη Λάδωνα (ΠΕ Αρκαδίας).

- Αναβάθμιση υποδομών και επέκταση υπηρεσιών ιαματικού και θεραπευτικού τουρισμού (Λουτράκι). Διερεύνηση αξιοποίησης Λουτρών Ωραίας Ελένης (ΠΕ Κορινθίας).

- Ανάδειξη περιοχών που συνδυάζουν ιδιαίτερα αναπτυξιακά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά, τοπικά, γεωλογικά χαρακτηριστικά, προκειμένου να αναπτυχθούν, μετά από ειδική αναπτυξιακή μελέτη, ως σύνθετοι πόλοι τουρισμού, αναψυχής, αθλητισμού και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (ενδεικτικά αναφέρονται οι ευρύτερες περιοχές Διώρυγας Ισθμού, φράγματος Φενεού, φράγματος Ασπυρού).

- Προώθηση υλοποίησης αστρονομικού σταθμού στον Πάργωνα και δημιουργία Κέντρου Αστροφυσικής στο Κερασάρι (ΠΕ Αρκαδίας).

- Αναβάθμιση χώρων υποδοχής και ευρύτερης περιοχής σπηλαίων Δυρού (ΠΕ Λακωνίας).

- Ανάπτυξη μορφών εναλλακτικού τουρισμού. Ενδεικτικά στην ΠΕ Αργολίδας: αιωροπτερισμός, γεωτουρισμός (π.χ. σπήλαιο Φράγγι, φαράγγι Καταφύκι Ερμιόνης, φαράγγι Βόθουλας Νέας Επιδαύρου, φαράγγι Καρναξέικων), κ.λπ., στην ΠΕ Αρκαδίας: αιωροπτερισμός, γεωτουρισμός (π.χ. σπήλαιο Κάψια, φαράγγια Γκούρας Ηραίας, Σπάθαρι Γορτυνίας, Λαγκάδας τ. δήμου Βαλτετσίου, και Ελισσώνα), κ.λπ., στην ΠΕ Κορινθίας: περί τα αστεροσκοπεία Κρυονερίου και Στεφανίου, στην ΠΕ Λακωνίας: αιωροπτερισμός, αναρρίχηση, γεωτουρισμός, κ.λπ.), στην ΠΕ Μεσσηνίας: αιωροπτερισμός, αναρρίχηση, γεωτουρισμός, κ.λπ.).

- Διερεύνηση και ενθάρρυνση της χρήσης των τεχνητών λιμνών των υδατοφραγμάτων για την πραγματοποίηση δράσεων ήπιου αθλητικού, τουριστικού και πολιτιστικού χαρακτήρα προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.

Ε. Παραθεριστική κατοικία

Οι περιοχές όπου καταγράφεται έντονη ανάπτυξη παραθεριστικής κατοικίας με βάση τις διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης, όπως προτείνεται να οργανωθούν πολεοδομικά, μετά από διερεύνηση στο επίπεδο των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην παράκτια περιοχή του Κορινθιακού Κόλπου (ΠΕ Κορινθίας), στις ευρύτερες περιοχές των μεγάλων οικιστικών και παραθεριστικών κέντρων όπως το Ξυλόκαστρο, Κιάτο, Βραχάτι, Ζευγολατιό. Οι περισσότερες περιπτώσεις οικοδομικών συνεταιρισμών και ιδιωτικών πολεοδομήσεων, μικρό μέρος των οποίων έχει υλοποιηθεί, βρίσκονται στην ΠΕ Κορινθίας (κυρίως στη ΔΕ Λουτρακίου-Αγ. Θεοδώρων, και ΔΕ Κορινθίων) και ΠΕ Αργολίδας (κυρίως στη ΔΕ Ερμιονίδας, και ΔΕ Επιδαύρου). Αναγνωρίζονται οι θεσμοθετημένες από μελέτες γενικών κατευθύνσεων περιοχές ΠΕΡΠΟ παραθεριστικής κατοικίας, καθώς και αυτές που θεσμοθετήθηκαν από εγκεκριμένα ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ (ΠΕΡΠΟ, ΠΠΑΠ κ.λπ.).

Άρθρο 12

Σημειακές παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας

1. Ενεργειακά κέντρα

Μείζον Ενεργειακό Κέντρο στην Πελοπόννησο (και επίσης στην εθνική κλίμακα) αποτελούσε η Μεγαλόπολη, η οποία δικαιούται να συνεχίσει τη δραστηριότητα της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής της και της εξόρυξης λιγνίτη εντός του «Πυρήνα» της Ζ.ΑΠ. επί των εκτάσεων

των Ορυχείων (ακίνητα και κτιριακές εγκαταστάσεις) όπως εμφανίζονται στο τοπογραφικό διάγραμμα 1(iv) του Ιουνίου 2022 που επισυνάπτεται στο Παράρτημα 1 (Α' 140/2022), για όσο χρόνο επιτρέπεται στις εκτάσεις αυτές η λιγνιτική δραστηριότητα, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, ως εκάστοτε ισχύει. Η στρατηγική σημασία της περιοχής στην εθνική παραγωγή ενέργειας παραμένει με χρήση Φυσικού Αερίου, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του αγωγού υψηλής πίεσης Αγ.Θεόδωροι-Μεγαλόπολη και του νέου Θερμοηλεκτρικού Σταθμού της ΔΕΗ.

Επίσης προωθείται η εξασφάλιση της εναλλακτικής θέρμανσης (τηλεθέρμανσης) στη λιγνιτική περιοχή της Μεγαλόπολης μετά την απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων σύμφωνα με το μακροπρόθεσμο σχέδιο του ΣΔΑΜ. Σύμφωνα με την Προγραμματική Σύμβαση της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 140/2022) θα τοποθετηθούν Φ/Β πάρκα κ.α. εξυπηρετώντας τους στόχους του ΕΣΕΚ για καθαρή ενέργεια, στις εκτάσεις 17.670 στρ. που διατηρούνται από τη ΔΕΗ εντός της Ζ.ΑΠ. Μεγαλόπολης.

Προωθείται η παραγωγή ενέργειας από Αιολικά Πάρκα, που χωροθετούνται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ. Επίσης στο πλαίσιο της αναπτυξιακής μετάβασης απαιτείται διαφοροποίηση του μίγματος παραγωγής ενέργειας με έμφαση στις ΑΠΕ, διείσδυση του φυσικού αερίου και άνθιση περισσότερων παραγωγικών κλάδων για την ενίσχυση της απασχόλησης και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Επιπρόσθετα, προωθούνται οι δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από ΑΠΕ και Φυσικό Αέριο, δραστηριότητες παραγωγής βιοκαυσίμου, αξιοποίηση των δευτερογενών καυσίμων και της βιομάζας, οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ και μονάδες αποθήκευσης (όπως τα έργα αντλησιοταμίευσης κ.λπ.) και οι μονάδες παραγωγής πράσινου υδρογόνου και των επιμέρους υποδομών και δικτύων που αυτό απαιτεί.

2. Οργανωμένοι Υποδοχείς Τουριστικών Δραστηριοτήτων

Το τουριστικό πρότυπο, που συνδυάζει τον ποιοτικό με τον μαζικό τουρισμό και με περιοχές τουριστικής κατοικίας, έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται στην ΠΕ Μεσσηνίας (ΠΟΤΑ Ρωμανού, Δ'887/2001), και θα εξακολουθήσει να χαρακτηρίζει τις οργανωμένες τουριστικές αναπτύξεις για τα επόμενα χρόνια στην Πελοπόννησο.

Ο στόχος δημιουργίας πρότυπης τουριστικής ανάπτυξης, με αυστηρά περιβαλλοντικά πρότυπα, επέκταση τουριστικής περιόδου, συνδυασμό χρήσεων τουρισμού και τουριστικής κατοικίας μέσα μέσα από ενιαίο και ολοκληρωμένο σχεδιασμό, έχει ήδη πραγματοποιηθεί στην περίπτωση της Π.Ο.Τ.Α. Μεσσηνίας. Το τουριστικό πρότυπο, που συνδυάζει τον ποιοτικό με τον μαζικό τουρισμό και με περιοχές τουριστικής κατοικίας, έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται στην ΠΕ Μεσσηνίας, και θα εξακολουθήσει να χαρακτηρίζει τις οργανωμένες τουριστικές αναπτύξεις για τα επόμενα χρόνια στην Πελοπόννησο.

Η Π.Ο.Τ.Α. Μεσσηνίας, που οριοθετήθηκε αρχικά το 2001 (Δ' 889/2001) και επαναοριοθετήθηκε το 2005 (Β' 766/2005) και το 2014 (Α.Α.Π. 64/2014), εκτείνεται

σήμερα σε τρία διακριτά τμήματα Ρωμανού, Πύλου και Ριζομύλου. Μέχρι σήμερα έχει υλοποιηθεί το μεγαλύτερο μέρος του επενδυτικού προγράμματος στο τμήμα Ρωμανού, καθώς και το κυρίως τουριστικό μέρος του επενδυτικού προγράμματος στο τμήμα Πύλου. Περαιτέρω η Π.Ο.Τ.Α. Μεσσηνίας έχει ήδη αναγνωρισθεί και χαρακτηριστεί ως προορισμός γκολφ (υπ' αρ. 515104/13.1.2014 απόφαση Γ.Γ. ΕΟΤ). Ο επενδυτικός σχεδιασμός της Π.Ο.Τ.Α. Μεσσηνίας είναι δυναμικός και αναμένεται να ολοκληρωθεί στον ορίζοντα της επόμενης δεκαετίας. Επιπρόσθετα σχεδιάζεται η ανάπτυξη και οργάνωση νέας Π.Ο.Τ.Α. στην περιοχή Κυνηγού της ΔΕ Πύλου του Δήμου Πύλου-Νέστορος, σε συνέχεια της πρότασης για τον αρχικό σχεδιασμό της Π.Ο.Τ.Α. Μεσσηνίας ήδη από το 1998 που συμπεριελάμβανε και την περιοχή του Κυνηγού. Για την έγκριση της νέας Π.Ο.Τ.Α. έχει ήδη εκδοθεί σχετική προέγκριση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΑΔΑ ΨΔ1Μ4653Π8-ΔΦ6).

Πρωθείται η ανάπτυξη οργανωμένων τουριστικών υποδοχών και στις άλλες ΠΕ, με προτεραιότητα τις ΠΕ Αργολίδας και ΠΕ Λακωνίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για την υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης οργανωμένων τουριστικών υποδοχών χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα για να βελτιωθούν οι συγκοινωνιακές προσβάσεις και οι λοιπές τεχνικές και περιβαλλοντικές υποδομές.

3. Επιχειρηματικά και Τεχνολογικά Πάρκα

Πρωθείται η δημιουργία οργανωμένων υποδοχών στην έδρα της Περιφέρειας καθώς και στις έδρες των Περιφερειακών Ενότητων, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά/απαιτήσεις κάθε οικιστικού κέντρου και τις γενικές κατευθύνσεις που δίνονται από το Ειδικό Πλαίσιο για τη βιομηχανία [π.χ. Τεχνολογικά Πάρκα των οποίων η χωροθέτηση προβλέπεται στον εγκεκριμένο υποκείμενο πολεοδομικό σχεδιασμό (ΤΠΣ, ΕΠΣ, ΓΠΣ, ΕΣΧΑΣΕ-ΕΣΧΑΔΑ)]. Υποδοχές παραγωγικής δραστηριότητας μπορούν να δημιουργούνται και στις έδρες των Καλλικρατικών Δήμων, ή όπου υπάρχει ανάλογη ζήτηση ή ανάγκη οργάνωσης άτυπα διαμορφωμένων παραγωγικών συγκεντρώσεων.

Πρωθείται η πολεοδομική οργάνωση και περιβαλλοντική εξυγίανση της εκτεταμένης άτυπης συγκεντρώσεως παραγωγικών δραστηριοτήτων μητροπολιτικής εμβέλειας που έχουν αναπτυχθεί στην ευρύτερη περιοχή Αγ. Θεοδώρων-Κορίνθου. Για το σκοπό αυτό πρωθείται η ενεργοποίηση των περιοχών παραγωγικών δραστηριοτήτων που προτείνονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Πρωθείται η ολοκλήρωση των ήδη θεσμοθετημένων ΒΙΠΕ - ΒΙΟΠΑ, ως εξής:

- Δίδεται προτεραιότητα στην ολοκλήρωση της κατασκευής των έργων υποδομής στις υφιστάμενες ΒΙΠΕ (οδοποιία, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, λοιπά δίκτυα υποδομής). Ολοκλήρωση υποδομών σε ΒΙΠΕ Μελιγαλά.
- Επεκτείνεται η ΒΙΠΕ Τρίπολης, η οποία έχει ήδη κορεσθεί, σε συνέχεια του υφιστάμενου χώρου.

Πρωθείται η ίδρυση και ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 4982/2022 στις παρακάτω εκτάσεις που προσδιορίστηκαν από το εγκεκριμένο ΓΠΣ Δημοτικής Ενότητας Καλαμάτας (ΑΑΠ 77/2011) για ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων: Ε1: «Περιοχή παραγωγικών

δραστηριοτήτων χονδρεμπορίου και επαγγελματικών εγκαταστάσεων χαμηλής και μέσης όχλησης» (περιλαμβάνεται το ΒΙΟΠΑ Καλαμάτας), και Ε2: «Βιομηχανική Περιοχή ΒΙ.ΠΕ.». Επιπλέον, προωθείται η ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) του άρθρου 19 του ν. 4982/2022 (Α' 195) στη Δ.Ε. Μεγαλόπολης, ως «Πιλοτικό Ε.Π. Μεγαλόπολης», σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020. Για την ανάπτυξή τους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4892/2022 και της υπ' αρ. 18211/2023 (Β' 1147) κοινής υπουργικής απόφασης. Για την ανάπτυξη των ΕΠΜΜΜ δεν είναι υποχρεωτική η πολεοδόμηση και για τη δόμησή τους εφαρμόζονται οι προβλέψεις του ν. 4982/2022 και της υπ' αρ. 18211/2023 (Β' 1147) κοινής υπουργικής απόφασης. Η έγκριση ανάπτυξης του ΕΠ μπορεί κατ' εξαίρεση να προχωρήσει πριν την εκπόνηση της μελέτης Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) της ΖΑΠ Μεγαλόπολης. Η ανάπτυξη του ΕΠ θα αξιοποιεί την κεντροβαρική θέση του Δήμου στην Περιφέρεια, την καλή συνδεσιμότητα με τα οδικά δίκτυα (από την περιοχή διέρχεται ο αυτοκινητόδρομος «Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτη») και τη γειτνίαση με σημαντικά λιμάνια και αστικά κέντρα, όπως η Πάτρα. Με αυτόν τον τρόπο, θα αντιμετωπιστεί το έλλειμμα χώρων εγκατάστασης επιχειρήσεων στη βιομηχανική περιοχή της Τρίπολης.

Πρωθείται η ενεργοποίηση των υποδοχών που προσδιορίστηκαν από το ΓΠΣ Δημοτικής Ενότητας Άργους (ΑΑΠ 269/2010). Για το σκοπό αυτό απαιτείται η τροποποίηση της ΖΟΕ Άργους (Δ' 396/1999) σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του εγκεκριμένου ΓΠΣ Άργους.

Πρωθείται η δημιουργία υποδοχέα παραγωγικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή Σπάρτης. Προτείνεται να εξετασθούν δυο περιπτώσεις: (α) οργάνωση της ήδη παρατηρούμενης συγκεντρώσεως νοτίως της πόλης κατά μήκος της οδού προς Γύθειο σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τα Επιχειρηματικά Πάρκα (ν. 4982/2022, Α' 195), ή, (β) εναλλακτικά, δημιουργία υποδοχέα σε τμήμα του στρατοπέδου στο Ξηροκάμπι, και σταδιακή μετεγκατάσταση εδώ δραστηριοτήτων από την περιοχή νοτίως Σπάρτης.

Η αναζήτηση κατάλληλων χώρων γίνεται με βάση τις προβλέψεις και τα κριτήρια του ν. 4982/2022. Η μετεγκατάσταση υφιστάμενων μεταποιητικών δραστηριοτήτων σε οργανωμένους υποδοχείς λαμβάνει υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Μετά από ειδική μελέτη είναι δυνατόν να προταθεί η ένταξη παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με φορολογικό καθεστώς τύπου ΕΟΖ σε συγκεκριμένες περιοχές για τις οποίες θα εκδηλωθεί επενδυτικό ενδιαφέρον. Για υφιστάμενες δραστηριότητες εντός θεσμοθετημένων υποδοχών παραγωγικών δραστηριοτήτων ισχύουν τα προβλεπόμενα του ν. 3325/2005 (άρθρο 7 παρ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4549/2018.

4. Δυνατότητες υποδοχής μεγάλων επενδύσεων

Πρωθείται η αξιοποίηση περιοχών που συνδυάζουν ιδιαίτερα αναπτυξιακά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά, τοπικά, γεωλογικά και λοιπά χαρακτηριστικά, προκειμένου να αναπτυχθούν, μετά από ειδική αναπτυξιακή

μελέτη, ως σύνθετοι πόλοι τουρισμού, αναψυχής, αθλητισμού και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (ενδεικτικά αναφέρονται οι ευρύτερες περιοχές Διώρυγας Ισθμού, φράγματος Φενεού, φράγματος Ασωπού).

Άρθρο 13

Χωρικός προσδιορισμός των βιώσιμων αναπτυξιακών ενότητων

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαρθρώνεται σύμφωνα με το Πρόγραμμα Καλλικράτης σε πέντε Περιφερειακές Ενότητες (τέως Νομοί) και περιλαμβάνει 26 Δήμους. Ως βασική χωρική υποενότητα εξειδίκευσης των κατευθύνσεων του νέου Περιφερειακού Πλαισίου, προτείνεται η Περιφερειακή Ενότητα, που αποτελείται από ενότητες Καλλικρατικών Δήμων με ισχυρή συλλειτουργία.

1. ΠΕ Αργολίδας

Η ΠΕ Αργολίδας αποτελείται από 4 Δήμους (Άργους - Μυκηνών, Επιδαύρου, Ερμιονίδας, Ναυπλίων).

Η ΠΕ Αργολίδας χαρακτηρίζεται πεδινές και ημιορεινές κατά κύριο λόγο αρκετά εύφορες εκτάσεις στο μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων οι καλλιέργειες είναι εντατικές οδηγώντας σε προβλήματα νιτρορρύπανσης. Ταυτόχρονα διαθέτει ένα εκτεταμένο παραλιακό μέτωπο με έντονο οριζόντιο διαμελισμό στον Αργολικό κόλπο, με το δήμο Ερμιονίδας να αποτελεί μια ιδιαίτερη χωρική ενότητα.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα η άμεση σύνδεση του Δήμου Ερμιόνης με τα νησιά Ύδρα (θαλάσσια σύνδεση από την Ερμιόνη) και Σπέτσες (θαλάσσια σύνδεση από την Κόστα), που αποτελούν διεθνείς προορισμούς, συνδυάζονται με τον παράκτιο χώρο της Ερμιονίδας δημιουργώντας αξιολογα θαλάσσια τοπία, και επηρεάζουν θετικά την τουριστική και την εν γένει αναπτυξιακή δυναμική του Δήμου.

Στην ΠΕ Αργολίδας παρατηρείται έντονη ανάπτυξη της γεωργίας ιδιαίτερα προς την περιοχή του Άργους αλλά και ανάπτυξη του τουρισμού ξεκινώντας από το Ναύπλιο και ιδιαίτερα προς την περιοχή της Ερμιονίδας. Εντοπίζεται μια σχετική οικιστική διάχυση.

Η ΠΕ βρίσκεται πολύ κοντά στην μητροπολιτική περιοχή Αθηνών και διαθέτει μεγάλο αριθμό σημαντικών αρχαιολογικών χώρων, από τους οποίους οι Μυκήνες, η Τίρυνθα και η Επίδαυρος έχουν ενταχθεί στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Ιδιαίτερη ένταση έχουν οι ιχθυοκαλλιέργειες ενώ υπάρχει και σχετική ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Γενικότερα, στην ΠΕ Αργολίδας υπάρχουν, χωρικά εντοπισμένες, όλες οι κατηγορίες δραστηριοτήτων (τουρισμός και αναψυχή, παραγωγικές δραστηριότητες και γεωργικές εκμεταλλεύσεις), με συγκρούσεις χρήσεων σε αρκετές περιπτώσεις.

2. ΠΕ Αρκαδίας

Η ΠΕ Αρκαδίας αποτελείται από 5 Δήμους (Βόρειας Κυνουρίας, Γορτυνίας, Μεγαλόπολης, Νότιας Κυνουρίας, Τρίπολης).

Η ΠΕ Αρκαδίας χαρακτηρίζεται από ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις κατά κύριο λόγο, ενώ υπάρχει ανάπτυξη της γεωργίας αλλά και της κτηνοτροφίας σε μεγάλο βαθμό. Λόγω των εντατικών καλλιεργειών εντοπίζονται προβλήματα νιτρορρύπανσης.

Στους ορεινούς της όγκους διαθέτει ένα πλέγμα ιδιαίτερων οικισμών, μεγάλος αριθμός των οποίων είναι χαρακτηρισμένοι παραδοσιακοί. Ταυτόχρονα, διαθέτει ένα χιονοδρομικό κέντρο στο βουνό του Μαινάλου, αλλά και μικρό παραλιακό μέτωπο στο δυτικό Αιγαίο.

Έντονη είναι η παρουσία της βιομηχανίας στην Τρίπολη η οποία όμως υφίσταται κορεσμό. Η μετάβαση της περιφερειακής οικονομίας σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050 πρέπει να έχει ως βασικό ζητούμενο στην ευρύτερη περιοχή της Μεγαλόπολης στην επιτακτική ανάγκη διατήρησης του χαρακτήρα της περιοχής ως εθνικό ενεργειακό κέντρο της χώρας με την ανάδειξη της σε εναλλακτικό ενεργειακό κόμβο, της ενδυνάμωσης και διαφοροποίησης του τοπικού παραγωγικού συστήματος μέσω της αξιοποίησης των εγγενών πλεονεκτημάτων της ευρύτερης περιοχής και τον σχεδιασμό ζωνών ανάπτυξης επιχειρηματικών/βιομηχανικών και εμπορευματικών δραστηριοτήτων, μετατρέποντας την σε πόλο επιχειρηματικής ανάπτυξης. Η ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας θα συνδράμει στον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό, τον εκσυγχρονισμό και τη διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας, που σε συνδυασμό με την υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού θα οδηγήσουν στη αντιμετώπιση της ανεργίας και τη συγκράτηση του πληθυσμού στις επηρεαζόμενες περιοχές. Ο Κόμβος Βιοοικονομίας 360ο στην ευρύτερη περιοχή (Δήμοι Μεγαλόπολης, Γορτυνίας, Οιχαλίας, Τρίπολης) με επιστημονικό φορέα το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και τη συνεργασία Επιμελητηρίων, θα συνδράμει στον οικονομικό και παραγωγικό μετασχηματισμό της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο πλήρες φάσμα της αλυσίδας αξίας της Βιοοικονομίας (Αγροδιατροφή, Κυκλική και Ψηφιακή Οικονομία), αξιοποιώντας τα ερευνητικά αποτελέσματα. Τέλος, η αποκατάσταση και αναπροσαρμογή των γαιών θα οδηγήσει i) σε νέες χρήσεις γης, που θα συνδράμουν στη διαφοροποίηση του οικονομικού - αναπτυξιακού μοντέλου, ii) στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και iii) στην αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος.

3. ΠΕ Κορινθίας

Η ΠΕ Κορινθίας αποτελείται από 6 Δήμους (Κορινθίων, Βέλου - Βόχας, Λουτρακίου - Αγίων Θεοδώρων, Νεμέας, Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης, Σικυωνίων).

Η ΠΕ Κορινθίας χαρακτηρίζεται από ένα έντονα ορεινό τμήμα (ορεινή Κορινθία, Δήμοι Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης και Σικυωνίων), που αποτελεί φυσικό όριο μεταξύ της Πελοποννήσου και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, καθώς και από ένα εκτεταμένο παραλιακό μέτωπο στον Κορινθιακό Κόλπο και το Σαρωνικό Κόλπο. Ο Δήμος Λουτρακίου-Αγ. Θεοδώρων περιβάλλεται σχεδόν από όλες τις κατευθύνσεις από θάλασσα και αποτελεί μια ιδιαίτερη χωρική ενότητα.

Στην ΠΕ Κορινθίας υπάρχουν μερικά από τα μεγαλύτερα οικιστικά κέντρα της Πελοποννήσου. Αυτά αναπτύσσονται στο παραλιακό μέτωπο προς τον Κορινθιακό Κόλπο, όπου παρατηρείται έντονη διάχυση και ανάμειξη χρήσεων Α' και Β' κατοικίας, τουρισμού και αναψυχής, παραγωγικών δραστηριοτήτων και γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η διάχυση αυτή ενισχύεται από την γειτνίαση

με την Μητροπολιτική Περιοχή Αθηνών και την ύπαρξη σημαντικών κυκλοφοριακών αξόνων οδικών και σιδηροδρομικών.

Ιδιαίτερα έντονη είναι η παρουσία της βιομηχανίας στις περιοχές Κορίνθου και Αγ. Θεοδώρων.

Το παραλιακό μέτωπο προς το Σαρωνικό Κόλπο είναι πολυσχιδές. Η οικιστική ανάπτυξη εδώ είναι περιορισμένη. Ιδιαίτερη ένταση έχουν οι ιχθυοκαλλιέργειες.

4. ΠΕ Λακωνίας

Η ΠΕ Λακωνίας αποτελείται από 5 Δήμους (Ανατολικής Μάνης, Ελαφονήσου, Ευρώτα, Μονεμβασίας, Σπάρτης).

Η ΠΕ Λακωνίας χαρακτηρίζεται από δύο έντονους ορεινούς όγκους (Ταΰγετος, Πάρνωνας) με επιβλητικότερο αυτόν του Ταΰγετου (2.405 μ.) - που αποτελεί και το όριο ανάμεσα στις ΠΕ Λακωνίας και Μεσσηνίας - όπως επίσης και από τον ποταμό Ευρώτα που ρέει ανάμεσά τους σχηματίζοντας μια μικρής έκτασης σχετικά, αλλά ιδιαίτερα εύφορη πεδιάδα, η οποία καλλιεργείται σε εντατικό βαθμό.

Στην ΠΕ Λακωνίας βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Σπάρτης, μιας από τις σημαντικότερες πόλεις του αρχαιοελληνικού κόσμου, με ισχυρή διεθνή εμβέλεια και παγκόσμια αναγνωρισιμότητα.

Η ΠΕ Λακωνίας διαθέτει ένα σημαντικό αριθμό ιδιαίτερης αξίας αρχαιολογικών χώρων, παραδοσιακών οικισμών και ιστορικών συνόλων: Μυστράς (Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO) Μονεμβασία, Μάνη κ.λπ., καθώς και ένα εκτεταμένο παραλιακό μέτωπο στον Λακωνικό Κόλπο και, σε μικρότερο βαθμό, στο δυτικό Αιγαίο. Με άλλα λόγια, υπάρχει το δυναμικό για τουριστική ανάπτυξη, όμως αυτή εξελίσσεται με αργούς ρυθμούς. Ταυτόχρονα η ΠΕ είναι σχετικά δύσκολα προσβάσιμη λόγω ελλείψεων στο οδικό δίκτυο.

Ο πρωτογενής τομέας είναι ανεπτυγμένος, παρ' όλα αυτά ο τομέας της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων δεν είναι σημαντικός. Η βιομηχανική δραστηριότητα εντοπίζεται σε μια άτυπη συγκέντρωση νοτίως της Σπάρτης, προς την κατεύθυνση του Γυθείου.

Το οικιστικό δίκτυο είναι αρκετά διασκορπισμένο ενώ η έκταση της ΠΕ είναι η μεγαλύτερη σε σχέση με τις υπόλοιπες ΠΕ της Περιφέρειας.

5. ΠΕ Μεσσηνίας

Η ΠΕ Μεσσηνίας αποτελείται από 6 Δήμους (Δυτικής Μάνης, Καλαμάτας, Μεσσήνης, Οιχαλίας, Πύλου - Νέστορος, Τριφυλίας).

Η ΠΕ Μεσσηνίας χαρακτηρίζεται από κατά κύριο λόγο πεδινές και ημιορεινές εύφορες εκτάσεις αλλά και από ένα εκτεταμένο παραλιακό μέτωπο στο Ιόνιο Πέλαγος αλλά και στον Μεσσηνιακό κόλπο.

Στην ΠΕ Μεσσηνίας εντοπίζεται σημαντικό αρχαιολογικό απόθεμα (Μεσσήνη, Πύλος, Μεθώνη, Κορώνη) αλλά και το ιδιαίτερο οικιστικό δίκτυο της Μεσσηνιακής Μάνης. Πρόκειται για άλλη μία ΠΕ της Περιφέρειας που εντοπίζεται σε έντονο βαθμό δυναμικό για ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας.

Οι καλλιέργειες είναι εντατικές οδηγώντας σε προβλήματα νιτρορρύπανσης.

Η βιομηχανία έχει μικρή ανάπτυξη και εντοπίζεται κυρίως στην περιοχή μεταξύ Καλαμάτας και Μεσσήνης, και στον Μελιγαλά.

Μετά τη Καλαμάτα, τα μεγαλύτερα οικιστικά κέντρα - και η οικιστική ανάπτυξη - βρίσκονται στα δυτικά τμήματα της ΠΕ.

Πίνακας 1: Στρατηγικές κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης στις επιμέρους βιώσιμες αναπτυξιακές ενότητες
ΠΕ Αργολίδας
Αειφορική διαχείριση φυσικών πόρων
Πολυενοδομική - Περιβαλλοντική αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου προς τον Αργολικό Κόλπο
Ισχυρή προστασία Αργολικού Κάμπου και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμ- βατες δραστηριότητες
Δραστική αντιμετώπιση προβλημάτων νιτρορρύπανσης από γεωργική δραστηριότητα
Ριζική αντιμετώπιση προβλημάτων υδροδότησης και άρδευσης
Συμβιωτική ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών και λοιπών χρήσεων
Δικτύωση αρχαιολογικών χώρων διεθνούς σημασίας και ισχυρή προστασία αρχαιολογικού τοπίου (Αρχαιολογι- κό Πάρκο)
Αξιοποίηση υποθαλάσσιων αρχαιολογικών χώρων
Ισχυρή ενίσχυση υποδομών κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού
Αναβάθμιση προσπελασιμότητας (Άργος/Ναύπλιο από «Μωρέα», ανατολικός άξονας μέχρι Πόρτο Χέλι-Κόστα, Άργος/Ναύπλιο προς Π. Επίδαυρο, Κρανίδι-Ερμιόνη-Περιφέρεια Αττικής)
Υποστήριξη λατομικής δραστηριότητας μαρμάρου
Ενίσχυση του διπόλου Ναύπλιο-Άργος
Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων
ΠΕ Αρκαδίας
Αειφορική διαχείριση φυσικών πόρων

Ισχυρή προστασία γεωργικής γης και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμβατες δραστηριότητες
Δραστική αντιμετώπιση προβλημάτων νιτρορρύπανσης από γεωργική δραστηριότητα
Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών με βάση δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού, κτηνοτροφίας και πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων
Στις ορεινές περιοχές προωθείται, επίσης, η παραγωγή δασικών προϊόντων και υπο-προϊόντων, η ανάπτυξη της μελισσοκομίας με την παραγωγή προϊόντων προέλευσης, καλλιέργεια και αξιοποίηση ειδικών αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, και η διασύνδεση βιοτεχνικών-οικοτεχνικών δραστηριοτήτων με τη δασική διαχείριση
Στρατηγικές κατευθύνσεις ανάπτυξης νέων γενικών χρήσεων γης μέσω του θεσμικού εργαλείου ΕΠΣ εντός της περιοχής πυρήνα ΖΑΠ Μεγαλόπολης: καθαρές μορφές ενέργειας και ενεργειακά δίκτυα(συμπεριλαμβανομένου και του πράσινου υδρογόνου και των επιμέρους υποδομών και δικτύων που αυτό απαιτεί), άλλες παραγωγικές χρήσεις κατάλληλες στα υπάρχοντα εδάφη, επαναχρησιμοποίηση κτιρίων και μη σκαμμένων οικοπέδων προς εγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων, δίκτυα τεχνικών υποδομών (μεταφορικά και αστικών υποδομών), περιβαλλοντική/τοπιολογική αποκατάσταση των εδαφών των ορυχείων για την «αναγέννηση» του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου κ.λπ.
Αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης από τις επιπτώσεις της εξόρυξης του λιγνίτη και της λειτουργίας των ΑΗΣ, τόσο στα φυσικά και ανθρωπογενή της συστήματα όσο και στο τοπίο εντός ΖΑΠ Μεγαλόπολης.
Αξιοποίηση υψηλού αιολικού δυναμικού
Ενίσχυση υποδομών θαλάσσιου τουρισμού
Συμβιωτική ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειών και λοιπών χρήσεων
Αναβάθμιση προσπελασιμότητας απομονωμένων περιοχών (Μαίναλο, Πάρνωνας), ενδοπεριφερειακών συνδέσεων (ανατολικός άξονας Πελοποννήσου) και διαπεριφερειακών συνδέσεων (Ναύπλιο-Δημητσάνα-Ολυμπία, Τρίπολη-Πάτρα)
Ανάπτυξη αεροδρομίου Τρίπολης ως ειδικού εμπορευματικού ή/και επιβατικού αερολιμένα
Ενίσχυση διπόλου Τρίπολης - Καλαμάτας
Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων
Ενίσχυση επιλεγμένων κέντρων Δημοτικών Ενοτήτων λόγω της ιδιαίτερης θέσης τους στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας (Κοσμάς)
ΠΕ Κορινθίας
Αειφορική διαχείριση φυσικών πόρων
Ισχυρή προστασία γεωργικής γης και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμβατες δραστηριότητες
Δραστική αντιμετώπιση προβλημάτων νιτρορρύπανσης από γεωργική δραστηριότητα
Οριοθέτηση και εξυγίανση περιοχών βιομηχανικής δραστηριότητας και πρόβλεψη υποδοχέων για δευτερογενείς και τριτογενείς δραστηριότητες
Πολεοδομική-Περιβαλλοντική αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου προς τον Κορινθιακό Κόλπο
Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών με βάση δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού, κτηνοτροφίας και πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων
Ενίσχυση υποδομών θαλάσσιου τουρισμού
Συμβιωτική ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειών και λοιπών χρήσεων
Ενίσχυση κυκλοφοριακών συνδέσεων (ορεινές περιοχές, σύνδεση με ΠΔΕ-Περιφέρεια. Δυτικής Ελλάδας)
Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων
Ενίσχυση επιλεγμένων κέντρων Δημοτικών Ενοτήτων λόγω της ιδιαίτερης θέσης τους στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας (Καλλιανοί-Γκούρα)
ΠΕ Λακωνίας
Αειφορική διαχείριση φυσικών πόρων
Ισχυρή προστασία Κοιλιάδας Ευρώτα και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμβατες δραστηριότητες
Αξιοποίηση υψηλού αιολικού δυναμικού
Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών Πάρνωνας με βάση δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού, κτηνοτροφίας και πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων
Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών Ταΰγέτου με βάση δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού
Συμβιωτική ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειών και λοιπών χρήσεων
Ενίσχυση υποδομών κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού

Δικτύωση αρχαιολογικών πόρων (Μυστράς, Γεράκι, Μονεμβασία)
Αξιοποίηση υποθαλάσσιων αρχαιολογικών χώρων
Προστασία/ανάδειξη οικιστικού συνόλου Μάνης
Ισχυρή αναβάθμιση προσπελασιμότητας στο σύνολο της ΠΕ Λακωνίας
Διερεύνηση υλοποίησης αεροδρομίου περιφερειακής εμβέλειας στη Σπάρτη
Ενίσχυση της Σπάρτης ως τουριστικού προορισμού
Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων
Ενίσχυση επιλεγμένων κέντρων Δημοτικών Ενοτήτων λόγω της ιδιαίτερης θέσης τους στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας (Καρυές, Μονεμβασία, Νεάπολη)
ΠΕ Μεσσηνίας
Αειφορική διαχείριση φυσικών πόρων
Ισχυρή προστασία γεωργικής γης και περιοχών όπου παράγονται επώνυμα γεωργικά προϊόντα από ασύμβατες δραστηριότητες
Αντιμετώπιση προβλημάτων νιτρορύπανσης από γεωργική δραστηριότητα
Συμβιωτική ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών και λοιπών χρήσεων
Ενίσχυση υποδομών κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού
Προβολή/ανάδειξη/δικτύωση αρχαιολογικού αποθέματος (Μεσσήνη, Πύλος, Μεθώνη, Κορώνη)
Ενίσχυση της Καλαμάτας
Αξιοποίηση υποθαλάσσιων αρχαιολογικών χώρων
Αναβάθμιση υποδομών προσπελασιμότητας
Αναβάθμιση Αερολιμένα Καλαμάτας
Ενίσχυση κέντρων Καλλικρατικών Δήμων

Άρθρο 14

Βασικές προτεραιότητες για την προστασία και
ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Βασικές στρατηγικές μετριασμού και πρόληψης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής αφορούν στην προστασία και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση δασών και βοσκοτόπων, κ.λπ.

Για την αντιμετώπιση του δυνητικού κινδύνου ερημοποίησης λόγω διάβρωσης και υφαλμύρισης, δίδεται προτεραιότητα:

- Στις παραλιακές περιοχές του Αργολικού, Λακωνικού, Μεσσηνιακού Κόλπου και του κόλπου Κυπαρισσίας, λόγω υψηλού κινδύνου υφαλμύρισης.
- Στην ανατολική και βόρεια Λακωνία, στην κεντρική Αρκαδία και στην ανατολική Μεσσηνία (κίνδυνος που σχετίζεται και με τις πυρκαγιές).

Για την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών, δίδεται προτεραιότητα:

- Στο παραλιακό μέτωπο της ΠΕ Κορινθίας, με έμφαση σε Δερβένι Κορινθίας, περιοχές Καλάμια, Λέχαιο και Κανταρέ Κορινθίας και Σχίνος Λουτρακίου.
- Στις ακτές της Μεσσηνίας, ιδιαίτερα στην παραλιακή περιοχή/ζώνη μεταξύ της νήσου Πρώτης και της νήσου Σαπιέντζας, καθώς και από τον κόλπο της Καλαμάτας μέχρι την Κορώνη. Διερεύνηση και ενθάρρυνση της δυνατότητας έργων προστασίας και ανάπλασης ακτών, μεταξύ άλλων και με τεχνητούς υφάλους για τον εμπλουτισμό της θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας και την ενίσχυση του αλιευτικού αποθέματος.
- Στον Λακωνικό Κόλπο.

Για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη διάβρωση ακτών και την προστασία έναντι πλημμυρών, πρέπει να τηρούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 του ν. 1337/1983 (Α' 33), ενώ προτεραιότητα δίδεται σε περιοχές που κινδυνεύουν από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, δηλαδή στις ακτές της Κορινθίας, Αργολίδας, Μεσσηνίας και Λακωνίας.

Για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης ποιότητας εδαφών και νερών από νιτρορύπανση, δίδεται προτεραιότητα σε ευάλωτες και ευπρόσβλητες περιοχές, όπως έχουν καθοριστεί στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο (σε βόρεια Κορινθία, οροπέδιο Τρίπολης, Φιλιατρών-Κυπαρισσίας, Λεωνιδίου Αρκαδίας και Αργολικό πεδίο) και στα διαχειριστικά σχέδια Υδατικών Διαμερισμάτων (συστήματα Κορίνθου-Κιάτου, βόρειας Κορινθίας, Νεμέας και Αραχναίου, λεκάνη Οροπέδιου Τρίπολης, περιοχή κατάντη της Σπάρτης, περιοχή στον κάμπο Έλους-Σκάλας, στο Λεωνίδιο και Αργολικό πεδίο). Για την πρόληψη και αντιμετώπιση της νιτρορύπανσης υπόγειων και επιφανειακών υδάτων και υφαλμύρισης προτείνεται η κατάρτιση διαχειριστικού σχεδίου περιοχών ευάλωτων σε νιτρορύπανση και συντονισμός προγραμμάτων δράσης.

Σε περιοχές όπου το πρόβλημα της νιτρορύπανσης οφείλεται στην εντατική άσκηση γεωργίας προωθείται.

- Εφαρμογή του «Προγράμματος Δράσης περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες ζώνες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 της οικ. 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1575), όπως ισχύει, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης» του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 1496).

- Παρακολούθηση ποιότητας υπογείων υδροφορέων μέσω αναλύσεων σε δίκτυο γεωτρήσεων.

- Κατάρτιση προγραμμάτων εμπλουτισμού υπόγειων υδάτων μέσω γεωτρήσεων με «καθαρό» νερό.

Σε περιοχές όπου το πρόβλημα της νιτρορύπανσης οφείλεται στα αστικά λύματα, σε απόβλητα ελαιουργίων, σε ανεξέλεγκτη διάθεση απορριμμάτων κ.λπ, προωθείται η κατάρτιση σχεδίων δράσης με άξονες την ολοκλήρωση αποχετευτικών δικτύων και την κατάλληλη διαχείριση των λυμάτων σε ΕΕΛ, τη διαχείριση και διάθεση των απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ και ακολούθως σε ΧΥΤΥ, καθώς και τον έλεγχο υλοποίησης και καλής λειτουργίας υποδομών διαχείρισης αποβλήτων σε μονάδες μεταποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, κ.λπ.

Σε παράκτιες περιοχές όπου υπάρχουν κίνδυνοι υφαλμύρισης λόγω ταπείνωσης του υδροφόρου ορίζοντα κάτω από τη στάθμη της θάλασσας από την υπεράντληση προωθείται:

- Παρακολούθηση ποιότητας υπογείων υδροφορέων μέσω αναλύσεων σε δίκτυο γεωτρήσεων.

- Κατάρτιση προγραμμάτων εμπλουτισμού υπόγειων υδάτων μέσω γεωτρήσεων με «καθαρό» νερό και δημιουργία «φραγμάτων» έναντι της διείσδυσης του νερού από τη θάλασσα.

- Κατάρτιση προγράμματος διαχείρισης των αντλήσεων μέσω γεωτρήσεων.

Στις επηρεαζόμενες περιοχές στη Μεγαλόπολη, όπου βρίσκονται τα ορυχεία και οι λιγνιτικές μονάδες, προωθείται η υλοποίηση των απαραίτητων έργων αποκατάστασης, στα εδάφη όπου υπήρξε ταπείνωση του υπόγειου υδροφορέα καθώς και η προστασία τους από τη διάβρωση και τις κατολισθήσεις.

Τέλος, για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής προωθείται η κατάρτιση σχεδίων δράσης για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από ακραίες υψηλές θερμοκρασίες σε αστικά κέντρα, την αντιμετώπιση πλημμυρών, την αντιμετώπιση φαινομένων αυξημένης ξηρασίας, την εξασφάλιση επάρκειας σε υδάτινους πόρους διαχρονικά, την αντιμετώπιση και πρόληψη δασικών πυρκαγιών και την αποκατάσταση και προστασία δασικών περιοχών που έχουν πληγεί από πυρκαγιές σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές αρχές.

Β. Φυσικό περιβάλλον

Για τις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, προωθείται η θεσμοθέτηση ζωνών προστασίας και καθορισμός επιτρεπόμενων χρήσεων γης, δραστηριοτήτων και περιορισμών δόμησης, μέσω ολοκλήρωσης των ΕΠΜ, έκδοσης ΠΔ/τος και Σχεδίων Διαχείρισης,

όπως προβλέπεται από την οικεία νομοθεσία. Άμεση προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην ολοκλήρωση της θεσμικής προστασίας, ενδεικτικά: των ορεινών όγκων της Περιφέρειας, Μαινάλου και Ταυγέτου, των νοτίων ακτών της ΠΕ Μεσσηνίας και της Μάνης. (Χάρτης Π.2δ).

Μέχρι τη θεσμοθέτηση των ζωνών προστασίας κατά τα παραπάνω, εφαρμόζονται οι οριζόντιες ρυθμίσεις που καθορίζει ο ν. 3937/2011 (Α' 60) περί Βιοποικιλότητας για τις εκτός σχεδίου περιοχές η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα για τα έτη 2014_2029 (Β' 2383/2014) και το Σχέδιο Δράσης πενταετούς διάρκειας (Β' 2566/2022), η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/35330/646/02.04.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Όροι και περιορισμοί για τους αιγιαλούς και τις παραλίες υψηλής προστασίας (απάτητες παραλίες)» (Β' 2364), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/Δ ΔΦΠΒ/ 68831/1806/25.06.2024 (Β' 3734) όμοια, η εγκεκριμένη ΕΠΜ 10α της Π.Ε. Μεσσηνίας και μέρους της Π.Ε. Λακωνίας (ΑΔΑ: ΩΧΕΒ4653Π8-4ΧΝ), καθώς και οι προσωρινές ρυθμίσεις των αποφάσεων του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον Ταύγετο (ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/118992/3590/2021, Β' 6576) και το Μαίναλο (ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/2525/101/10.01.2023, Δ' 44). Ειδικότερα προωθείται:

Β.1. Για την ΠΕ Αργολίδας:

- Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης (Β' 4855/2021).

- Παρακολούθηση/Προστασία Αργολικού Κόλπου και υπόγειων υδάτων της ΠΕ Αργολίδας από περιβαλλοντική υποβάθμιση που καταγράφεται στα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής Ανατολικής Πελοποννήσου.

- Αρμοδιότητα για τις περιοχές Natura της ΠΕ Αργολίδας έχει η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Χελμού - Βουραϊκού και η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου του ΟΦΥΠΕΚΑ.

- Προστασία του θαλάσσιου μετώπου του Αργολικού κόλπου από διάβρωση.

- Ολοκλήρωση σχεδίων διαχείρισης στις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

- Δίκτυο παρακολούθησης επιπτώσεων από την Κλιματική Αλλαγή.

Για την ΠΕ Αρκαδίας:

- Εκπόνηση σχεδίου αποκατάστασης των γαίων και αναγέννηση των χρήσεων γης στη ΖΑΠ Μεγαλόπολης συμπεριλαμβανομένων των πράσινων υποδομών, όπως είναι τα αντιπλημμυρικά έργα, οι αναβαθμίσεις για την καλλιέργεια, οι δράσεις αποκατάστασης, διαχείρισης και παρακολούθησης της βιοποικιλότητας (εκτός ΡΑΦ), οι υποδομές διευκόλυνσης της πρόσβασης, η δημιουργία πράσινων σημείων, κ.ά.

- Προώθηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης στους οικισμούς που βρίσκονται εγγύτερα στα λιγνιτωρυχεία και τις μονάδες παραγωγής ενέργειας (τον πυρήνα της Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, ν. 4759/2020 (Α' 245)

- Αρμοδιότητα για τις περιοχές Natura της ΠΕ Αρκαδίας έχουν η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Χελμού - Βουραϊκού και Προστατευόμενων Περιοχών Βόρειας Πελοποννήσου και η Μονάδα Διαχείρισης Προ-

στατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου, του ΟΦΥΠΕΚΑ.

- Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης (Β' 4855/2021).

- Παρακολούθηση/Αντιμετώπιση ρύπανσης στην περιοχή της Μεγαλόπολης.

- Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης στις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

- Δίκτυο παρακολούθησης επιπτώσεων από την Κλιματική Αλλαγή.

Για την ΠΕ Κορινθίας:

- Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης (Β' 4855/2021).

- Αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων υδάτων στο Μεσσηνιακό κάμπο και στην παράκτια περιοχή Κόρινθος-Κιάτο, που καταγράφονται στο σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής Βόρειας Πελοποννήσου.

- Αντιμετώπιση της έντονης διάβρωσης στο θαλάσσιο μέτωπο του Κορινθιακού Κόλπου.

- Παρακολούθηση/Προστασία Κορινθιακού Κόλπου και υπόγειων υδάτων της ΠΕ Κορινθίας από περιβαλλοντική υποβάθμιση.

- Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης στις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

- Αρμοδιότητα για τις περιοχές Natura της ΠΕ Κορινθίας έχουν η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Χελμού - Βουραϊκού και Προστατευόμενων Περιοχών Βόρειας Πελοποννήσου, η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχοινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου και η Μονάδα Διαχείρισης Κορινθιακού Κόλπου, του ΟΦΥΠΕΚΑ. Προστασία γεωτόπων της ευρύτερης περιοχής.

- Δίκτυο παρακολούθησης επιπτώσεων από την Κλιματική Αλλαγή.

B.2. Για την ΠΕ Λακωνίας:

- Παρακολούθηση/Προστασία περιοχής Σκάλας και Βλαχιώτη και υπόγειων υδάτων της περιοχής από περιβαλλοντική υποβάθμιση λόγω εντατικής αγροτικής καλλιέργειας.

- Αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων υδάτων στις περιοχές Σπάρτης, Μολάων, Νεάπολης, που καταγράφονται στο σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής Ανατολικής Πελοποννήσου.

- Ολοκλήρωση των ΕΠΜ στις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

- Θεσμοθέτηση/επικαιροποίηση ΠΔ/των στις περιοχές του δικτύου Natura 2000.

- Αρμοδιότητα για τις περιοχές Natura της ΠΕ Λακωνίας έχει η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου του ΟΦΥΠΕΚΑ.

- Δίκτυο παρακολούθησης επιπτώσεων από την Κλιματική Αλλαγή.

Για την ΠΕ Μεσσηνίας:

- Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης (Β' 4855/2021).

- Αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων υδάτων στο Μεσσηνιακό κάμπο και στην παράκτια περιοχή Κυπαρισσία-Πύλος, που καταγράφονται στο σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής Δυτικής Πελοποννήσου.

- Προστασία του θαλάσσιου μετώπου του κόλπου της Καλαμάτας.

- Προώθηση π.δ. στις περιοχές Natura 2000.

- Αρμοδιότητα για τις περιοχές Natura της ΠΕ Μεσσηνίας έχουν οι: Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Στροφυλιάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Πελοποννήσου και η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου, του ΟΦΥΠΕΚΑ Δίκτυο παρακολούθησης επιπτώσεων από την Κλιματική Αλλαγή.

Γ. Πολιτιστική κληρονομιά

Οι πολιτιστικοί πόροι της Περιφέρειας, αποτελούν ένα από τα ισχυρότερα στοιχεία που μπορεί να αξιοποιηθούν για την υποστήριξη της αναπτυξιακής διαδικασίας. Εδώ βρίσκονται οι δύο πόλεις-κοιτίδες του Μυκηναϊκού πολιτισμού (Μυκήνες-Άργος), η Επίδαυρος είναι παγκοσμίως γνωστή για το θέατρό της που αποτελεί το αναγνωρίσιμο μνημείο ενός πολύ ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου, ο Μυστράς υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα θρησκευτικά, πολιτιστικά και διοικητικά κέντρα του Βυζαντίου, ενώ η Μονεμβασία αποτέλεσε ένα από τα βασικότερα στρατιωτικά και διοικητικά κέντρα στην Ανατολική Μεσόγειο. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 κηρύχθηκε στην Πελοπόννησο, ενώ το Ναύπλιο ήταν η έδρα τα επαναστατικής κυβέρνησης και η πρώτη πρωτεύουσα του Ελληνικού κράτους, το 1828. Γενικά προωθείται: (α) η δικτύωση σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και η δημιουργία αρχαιολογικών πάρκων (ιδίως στις ΠΕ Αργολίδας, Κορινθίας, Λακωνίας), (β) η διερεύνηση καινοτόμων τρόπων ενσωμάτωσης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στη σύγχρονη ζωή (π.χ. ιστορική συνέχεια σε καλλιεργήσιμα είδη, διατροφικές συνήθειες, τρόπο ζωής: ύπαιθρος, αθλητισμός), (γ) η καταγραφή, τεκμηρίωση, προβολή ιδιαίτερων πόρων (γεώτοποι, σπήλαια, φαράγγια, υποθαλάσσιες αρχαιότητες κ.λπ.) και (δ) η προστασία οδικών αξόνων πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους. Ειδικότερα, προωθείται η ανάδειξη και αξιοποίηση της ευρύτερης περιοχής του Ισθμού Κορίνθου (όπου συγκεντρώνονται σημαντικά αρχαιολογικά και ιστορικά κατάλοιπα από διαφορετικές ιστορικές περιόδους), η προστασία και ανάδειξη των Μυκηναϊκών ταφικών μνημείων στην Πελλάνα και η ένταξη της Μονεμβασίας, της Αρχαίας Μεσσήνης και του Ανακτόρου του Νέστορος στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Όσον αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους προωθείται: (α) Οριοθέτηση και θεσμοθέτηση όρων και περιορισμών δόμησης και ζωνών προστασίας στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας, κατά προτεραιότητα: Διεθνούς σημασίας, Εθνικής σημασίας, Περιφερειακής σημασίας, Τοπικής σημασίας χώροι και μνημεία. (β) Αρχαιολογική τεκμηρίωση των αρχαίων λιμανιών και υποβρύχιων αρχαιολογικών χώρων που χαρακτηρίζουν πολλές παράκτιες περιοχές της Περιφέρειας (π.χ. υποθαλάσσια πόλη σε Παυλοπέτρι, Πόρτο Χέλι: Πόλις των Αλιέων, εν μέρει μέσα στη θάλασσα κ.λπ., καθώς και Αρχαίοι λιμένες Λέχαιου, Κεχραιών, Σικυώνος, Ξυ-

λοκάστρου, κ.λπ.). (γ) Ένταξη των περιοχών αυτών στις δραστηριότητες ειδικού θαλάσσιου τουρισμού σε εφαρμογή της πρόσφατης νομοθεσίας για καταδυτικά πάρκα. (δ) Προστασία σπηλαίων ως πολιτιστικών μνημείων και ιδιαίτερα ευαίσθητων οικοσυστημάτων και αξιοποίησή τους βάσει ειδικών μελετών (Σπήλαια Δυρού, Σπήλαιο Φράγγχι, Σπηλαίο Ερμής, κ.λπ.). (ε) Η προστασία του πολιτιστικού αποθέματος της Περιφέρειας υλοποιείται από τις αρμόδιες Αρχαιολογικές Υπηρεσίες με βάση τις διατάξεις του ν. 4858/2021 (Α' 220). Όσον αφορά τα σύνολα παραδοσιακών οικισμών, σημειώνεται ότι σημαντικός αριθμός οικισμών στην Πελοπόννησο είναι χαρακτηρισμένοι ως παραδοσιακοί οικισμοί. Υπάρχουν επίσης πολλοί αξιόλογοι οικισμοί, που χρειάζονται μια ειδική μέριμνα προστασίας προκειμένου να διατηρήσουν τα μορφολογικά και ογκοπλαστικά χαρακτηριστικά τους. Οι περισσότεροι παραδοσιακοί οικισμοί βρίσκονται στη ΠΕ Λακωνίας και αποτελούν το συνεκτικό οικιστικό σύνολο της Μάνης, με περίπου 100 οικισμούς. Μικρότερες χωρικές συγκεντρώσεις παραδοσιακών οικισμών, συνολικά περίπου 50 οικισμοί, βρίσκονται στην ΠΕ Αρκαδίας, κατανεμημένοι στο Δήμο Γορτυνίας (κυρίως), καθώς και στους δήμους Βόρειας Κυνουρίας και Νότιας Κυνουρίας.

Οι οικισμοί της Γορτυνίας συνθέτουν ήδη ένα αναγνωρίσιμο δίκτυο οικισμών με συνεκτική πολεοδομική δομή και μεγάλο ποσοστό πετρόκτιστων κτιρίων, που αναπτύσσονται στον ορεινό όγκο του Μαινάλου. Το χιονοδρομικό κέντρο Οστράκινας, αν και υπολείπεται των Καλαβρύτων, μπορεί αναβαθμιζόμενο να ενταχθεί στο σύστημα αυτό. Η ελκυστικότητα των προορισμών αυτών μελλοντικά θα αυξηθεί με τη βελτίωση των οδικών αξόνων από Τρίπολη προς Πάτρα και από Τρίπολη προς Ολυμπία. Η γενική κατεύθυνση είναι η ενίσχυση του συστήματος του Μαινάλου, με παράλληλη μέριμνα για τη διαφύλαξη των πόρων από υποβάθμιση λόγω υπερεκμετάλλευσης.

Για τους οικισμούς της Κυνουρίας, προτείνεται να υποστηριχθεί η δημιουργία ενός αντίστοιχου συστήματος με βάση τους παραδοσιακούς οικισμούς, το μεγάλο αριθμό Ιερών Μονών της περιοχής και τους υψηλής αξίας περιβαλλοντικούς πόρους.

Άρθρο 15

Κατευθύνσεις στρατηγικής για το Τοπίο

Για την προστασία και ανάδειξη του Τοπίου της Περιφέρειας δίδονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- Προστασία των τοπίων της Περιφέρειας που συνδυάζουν φυσικό περιβάλλον υψηλής αισθητικής αξίας με πολιτιστικούς πόρους περιφερειακής, εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας.

- Ανάδειξη/Προστασία σημαντικών τοπίων (ενδεικτικά: κοιλάδα Ευρώτα, Καβο-Μαλέας, Κάστρο Μεθώνης κ.λπ.).

- Προστασία από αισθητικά οχλούσες χρήσεις των οδικών αξόνων που οδηγούν σε τουριστικούς προορισμούς υψηλής επισκεψιμότητας.

- Προστασία από οχλούσες δραστηριότητες καθώς και λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση οδικών προσβάσεων προς τους αρχαιολογικούς χώρους (κατά προτεραιότητα διεθνούς σημασίας), π.χ. αρχαιολογικοί χώροι Πύλου και Αρχαίας Μεσσήνης.

- Λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση των προσβάσεων στις έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων και στα σημαντικά οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας, όπου έχουν αναπτυχθεί παραγωγικές και εμπορευματικές δραστηριότητες σύμφωνα με τις διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης με αποτέλεσμα λειτουργική, περιβαλλοντική και αισθητική υποβάθμιση των προσβάσεων. Κατά προτεραιότητα προς τα οικιστικά κέντρα της Τρίπολης, του Άργους, του Ναυπλίου, της Κορίνθου, του Λουτρακίου, της Σπάρτης, του Γυθείου, της Μονεμβασιάς, της Καλαμάτας.

- Αισθητική και λειτουργική ανασυγκρότηση περιοχών που παρουσιάζουν ήδη έντονα προβλήματα υποβάθμισης κυρίως λόγω άναρχης οικιστικής ανάπτυξης και συγκρούσεων χρήσεων γης.

- Δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, Οικιστική ανάπτυξη με βάση τις αρχές της συνεκτικής πόλης (στον καθορισμό των επεκτάσεων αλλά και στη διερεύνηση αξιοποίησης των υφιστάμενων μικρών οικισμών)

- Ενίσχυση του μεριδίου των οργανωμένων υποδοχέων στην ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με θέσπιση κινήτρων μετεγκατάστασης. Υλοποίηση νέων δραστηριοτήτων α', β' γ' τομέα κατά προτεραιότητα σε οργανωμένους υποδοχείς.

- Περιορισμός οχλήσεων από δραστηριότητες εξόρυξης ορυκτών πρώτων υλών.

- Εξειδίκευση κατευθύνσεων ΕΠ-ΑΠΕ για τη χωροθέτηση Α/Γ και Φ/Β σε περιοχές αρχαιολογικών πόρων διεθνούς σημασίας σύμφωνα με το ΕΧΠ ΑΠΕ.

- Στο τοπίο με ιδιαίτερα υποβαθμισμένα χαρακτηριστικά (ζώνη απολιγνιτοποίησης Μεγαλόπολης) προβλέπονται από το ΣΔΑΜ οι εξής κατευθύνσεις: α) Προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την αναγέννηση, απορρύπανση αποκατάσταση και επανάχρηση των υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των παρεμβάσεων πράσινων υποδομών (όπως αντιπλημμυρικά έργα, αναβαθμίσεις για την καλλιέργεια, δράσεις αποκατάστασης, διαχείρισης και παρακολούθησης της βιοποικιλότητας, υποδομές διευκόλυνσης της προσβασιμότητας, δημιουργία πράσινων σημείων κ.λπ.) β) Επιτάχυνση της εκπόνησης ΕΠΣ, σε εναρμόνιση με τους άξονες προτεραιότητας του ΣΔΑΜ, και λαμβάνοντας υπόψη τις ήδη καθορισμένες στρατηγικές κατευθύνσεις ανάπτυξης νέων γενικών χρήσεων γης, όπως καθαρές μορφές ενέργειας και ενεργειακά δίκτυα, άλλες παραγωγικές χρήσεις κατάλληλες στα υπάρχοντα εδάφη, επαναχρησιμοποίηση κτιρίων και μη σκαμμένων οικοπέδων προς εγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων, δίκτυα τεχνικών υποδομών (μεταφορικά και αστικών υποδομών), περιβαλλοντική/τοπολογική αποκατάσταση των εδαφών των ορυχείων για την «αναγέννηση» του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου κ.λπ. και γ) Συστηματικότερη παρακολούθηση των επηρεαζόμενων φυσικών και ανθρώπινων πόρων και ιδιαίτερα της εξέλιξης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με την εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης.

Η ταξινόμηση των τοπίων σε διεθνούς, εθνικής και περιφερειακής αξίας αποτυπώνεται στον παρακάτω Πίνακα

(Χάρτης Π.2ε):

Πίνακας 2: Ταξινόμηση τοπίων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου		
Ζώνη Τοπίου	Τοπίο	Ταξινόμηση
1. Μεσσηνιακός Κόλπος, Πεδιάδα/Εκβολές Παμίσου	1.1 Αρχαία Μεσσήνη και Αρχαία Ιθώμη	Διεθνούς αξίας
	1.2 Μανιάκι-Ταμπούρια Παπαφλέσσα	Περιφερειακής αξίας
2. Μεθώνη, Κορώνη, Πύλος, Ακτές και Σύμπλεγμα Νήσων	2.1 Πύλος-Όρμος Ναυαρίνου	Διεθνούς αξίας
	2.2 Μεθώνη, Νήσοι Σχιζα, Σαπιέντζα, Βενέτικο, Μαριανή	Εθνικής αξίας
	2.3 Κορώνη	Εθνικής αξίας
3. Πεδιάδα Φιλιατρών-Γαργαλιάνων-Κυπαρισσίας, Ακτές Κυπαρισσιακού Κόλπου	3.1 Θίνες Κυπαρισσίας	Εθνικής αξίας
	3.2 Όρος Προφήτης Ηλίας (Λιούστρα)	Περιφερειακής αξίας
	3.3 Άνω Πόλη Κυπαρισσίας	Περιφερειακής αξίας
4. Κοιλάδα Ποταμού Νέδα	4.1 Ναός Επικούρειου Απόλλωνα	Διεθνούς αξίας
	4.2 Φαραγγί του Ποταμού Νέδα	Εθνικής αξίας
5. Άνω Πεδιάδα Παμίσου	-	-
6. Μεσσηνιακή Μάνη	6.1 Καρδαμύλη	Περιφερειακής αξίας
7. Λακωνική Μάνη, Ακρωτήριο Ταίναρο	7.1 Λακωνική Μάνη, Ακρωτήριο Ταίναρο	Διεθνούς αξίας
	7.2 Νότια Μάνη	Εθνικής αξίας
	7.3 Αερόπολη	Εθνικής αξίας
	7.4 Βάθεια	Περιφερειακής αξίας
	7.5 Μίνα Μάνης και Κίττα	Περιφερειακής αξίας
8. Μονεμβασία, Ελαφόνησος, Ακρωτήριο Μαλέας	8.1 Χερσόνησος Μαλέας	Διεθνούς αξίας
9. Λακωνική πεδιάδα, εκβολές Ευρώτα, Λακωνικός Κόλπος	9.1 Γύθειο	Εθνικής αξίας
	9.2 Εκβολές Ευρώτα, Υγρότοποι εκβολών Ευρώτα	Εθνικής αξίας
10, 11. Δυτική Πεδιάδα Ευρώτα, Ταΰγετος, Ανατολική Πεδιάδα Ευρώτα, Πάρνωνας	10.1 Μυστράς	Διεθνούς αξίας
	10.2 Ακρόπολη Σπάρτης	Εθνικής αξίας
	10.3 Λαγκαδα Ταΰγετου	Περιφερειακής αξίας
	10.4 Κεντρικός Ταΰγετος	Περιφερειακής αξίας
	10.5 Περιοχή Μυστρά-Παρορίου-Αγ.Ιωάννη	Περιφερειακής αξίας
12. Άνω Κοιλάδα Ευρώτα	-	-
13. Οροπέδιο Μεγαλόπολης	13.1 Οροπέδιο Μεγαλόπολης	Ιδιαίτερα υποβαθμισμένο
14. Νότια Κυνουρία και Ζαρακας	14.1 Μονή Έλονας και Χαράδρα Λεωνιδίου	Εθνικής αξίας
	14.2 Όρη Ανατολικής Λακωνίας	Εθνικής αξίας
15. Βόρεια Κυνουρία	15.1 Λιμνοθάλασσα Μούστου	Εθνικής αξίας
	15.2 Καστανίτσα Πάρνωνας	Περιφερειακής αξίας
16. Οροπέδιο Τρίπολης	16.1 Λίμνη Τάκα	Εθνικής αξίας
	16.2 Λόφος Στόχος Νεστάνης (Τσιπιανών)	Περιφερειακής αξίας
	16.3 Κερασιά-Βλαχοκερασιά Αρκαδίας	Περιφερειακής αξίας
	16.4 Χώρος Μάχης Βερβαίνων	Περιφερειακής αξίας
17. Ορεινή Αρκαδία, Τεχνητή Λίμνη Λάδωνα, Λάδωνας, Αλφειός	17.1 Καρύταινα	Περιφερειακής αξίας
18. Κόλπος Ύδρας, Όρμος Κρανιδίου	18.1 Δίδυμα	Περιφερειακής αξίας
19. Αρχαία Επίδαυρος, Όρμος Επιδαύρου	19.1 Αρχαία Επίδαυρος	Διεθνούς αξίας
20. Κόλπος Τολό	-	-
21. Άργος, Ναύπλιο, Μυκήνες, Πεδιάδα Αργολίδας, Αργολικός Κόλπος	21.1 Ναύπλιο	Διεθνούς αξίας
	21.2 Μυκήνες και Αρχαία Τίρυνθα	Διεθνούς αξίας

22. Δυτική Αργολίδα	-	-
23. Περιοχή Σολυγείας-Όρμος Κεχριών	-	-
24. Διώρυγα και Πεδιάδα Κορίνθου και Ηπειρωτικό τμήμα Κορινθίας	24.1 Ακροκόρινθος	Εθνικής αξίας
	24.2 Διώρυγα (Ισθμός) Κορίνθου και διάδρομος Αρχαίας Διορκού	Εθνικής αξίας
	24.3 Ηραίο και Λίμνη Βουλιαγμένης	Περιφερειακής αξίας
	24.4 Πέτρα Περαχώρας (Βράχος Βουνού) και Ι.Μ. Θεοτόκου Περαχώρας	Περιφερειακής αξίας
25. Καλλιέργειες (Αμπελώνες) Νεμέας-Τεγέας	25.1 Αρχαία Νεμέα	Διεθνούς αξίας
	25.2 Λόφος Παναγιάς Νεμέας	Περιφερειακής αξίας
26. Λίμνες Φενεού-Στυμφαλίας, Οροπέδιο Φενεού	26.1 Λίμνη Στυμφαλία και Αρχαία Στύμφαλος	Εθνικής αξίας
	26.2 Όρος Χελμός και ύδατα Στυγός, Κορυφές όρους Κυλλήνη (Ζήρεια), Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη), Κοιλιάδα Φενεού, Μετέωρα Κορινθίας, Υψώματα βόρεια του χωριού Στενό Κορινθίας	Εθνικής αξίας
27. Δυτικές ακτές Κορινθιακού Κόλπου	27.1 Αισθητικό δάσος Πευκιάς (Ξυλόκαστρου)	Εθνικής αξίας
	27.2 Υψώματα Λυγιάς, Υψώματα Ελληνικού, Βουνό Παναγιάς Κορυφής	Περιφερειακής αξίας
28. Όρος Πάρνωνας	-	Εθνικής αξίας
29. Όρος Μαίναλο	29.1 Όρος Μαίναλο	Εθνικής αξίας
	29.2 Δημητσάνα, Στεμνίτσα, Φαράγγι Λούσιου	Περιφερειακής αξίας
30. Όρος Ταΰγετος	-	Εθνικής αξίας

Άρθρο 16

Καθορισμός περιοχών για την εφαρμογή ΤΠΣ/ΕΠΣ, ΣΟΑΠ

Συνολικά, προωθείται άμεσα η εκπόνηση και θεσμοθέτηση Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΤΠΣ) ή - σε περίπτωση αντιμετώπισης επειγόντων χωρικών/πολεοδομικών θεμάτων - Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) για όλους τους Δήμους της Περιφέρειας και κατά προτεραιότητα για τους Δήμους Μεγαλόπολης, Ερμιονίδας, Ναπλίων, Σικωνίων, Πύλου, Δυτικής Μάνης, Σπάρτης, καθώς και στους παράκτιους δήμους επί του Λακωνικού Κόλπου (Ανατολικής Μάνης, Ευρώτα, Μονεμβασιάς). Στο πλαίσιο της εκπόνησης των ΤΠΣ κρίνεται σκόπιμη η τροποποίηση της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) των περιοχών Άργους και Μιδέας, Νέας Κίου, Μύλων, Τίρυνθας, Δαλαμανάρας, Κιβερίου, Κουτσοποδίου, Σκαφιδακίου (ΠΕ Αργολίδας) (Δ' 396/1999), καθώς και της ΖΟΕ Αγ. Θεοδώρων (ΠΕ Κορινθίας) (Δ' 1308/1986).

Επίσης για να καταστεί δυνατή η απολιγνιτοποίηση στην περιοχή της Μεγαλόπολης θεωρείται επιτακτική η εκπόνηση ΕΠΣ για την αποκατάσταση και αναβάθμιση των επηρεαζόμενων περιοχών, μέσω του καθορισμού επιτρεπόμενων χρήσεων γης, των γενικών όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και κάθε άλλου μέτρου, όρου ή περιορισμού απαιτείται για την υλοποίηση του ΣΔΑΜ σε κάθε Δημοτική Ενότητα του Δήμου Μεγαλόπολης, ή ακόμη και σε ευρύτερες περιοχές που επηρεάζονται από την διαδικασία απολιγνιτοποίησης.

Όσον αφορά τις Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ), ισχύουν οι περιοχές που είχαν προταθεί από την υπ' αρ. 25294/2003 (Β' 1485) υπουργική απόφαση.

Επιπλέον, προωθείται η εκπόνηση Σχεδίων Ολοκληρωμένης Αστικής Παρέμβασης (ΣΟΑΠ) για την Τρίπολη (ΠΕ Αρκαδίας), το Άργος-Ναύπλιο και τη ΔΕ Ν. Κίου (ΠΕ Αργολίδας), την Κόρινθο (ΠΕ Κορινθίας), τη Σπάρτη (ΠΕ Λακωνίας) και την Καλαμάτα (ΠΕ Μεσσηνίας).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε':

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Άρθρο 17

Πρόγραμμα Δράσης

Ο πίνακας του Προγράμματος Δράσης παρουσιάζει τις πέντε βασικές Στρατηγικές Προτεραιότητες καθώς και τις αντίστοιχες Δράσεις και Έργα που διαμορφώνουν συνολικά το περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα δράσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά περίοδο, μεσοπρόθεσμα (Α) ή μακροπρόθεσμα (Β).

Ο Στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας είναι «Αειφόρος ενδογενής και εξωστρεφής ανάπτυξη, με βάση την καινοτομία και τη διασφάλιση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής».

Στο πλαίσιο αυτό, οι στρατηγικές προτεραιότητες οι στρατηγικοί στόχοι και επιλογές σε συνδυασμό με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και το αναπτυξιακό δυναμικό της Περιφέρειας είναι οι εξής:

- Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και του παραγωγικού δυναμικού.
- Αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας.
- Βελτίωση της περιφερειακής συνδεσιμότητας και ενίσχυση της κινητικότητας.
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τόνωση της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας.
- Ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής και άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων της Περιφέρειας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
1-1	Παραγωγικές και Επιχειρηματικές Υποδομές και Δίκτυα	
1-1.1	Ανάπτυξη Παραγωγικών Υποδομών Αγροτικού Χαρακτήρα.	A
1-1.2	Ανάπτυξη Παραγωγικών Υποδομών Μεταποιητικού Χαρακτήρα.	A
1-1.3	Διερεύνηση Υλοποίησης Εμπορευματικών Κέντρων.	A
1-1.4	Πρωώθηση δημιουργίας Ερευνητικών Κέντρων, σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ) και τις παραγωγικές δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής.	A
1-1.5	Ενίσχυση συνέργειας πρωτογενή με τριτογενή τομέα.	A
1-1.6	Διερεύνηση δυνατοτήτων λειτουργίας εκπαιδευτικών δομών υποστήριξης της αγροτικής δραστηριότητας (επαναλειτουργία της αγροτικής σχολής Βυτίνας, κ.λπ.).	B
1-1.7	Έμφαση σε τομείς προτεραιότητας της εθνικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (ενέργεια, αγροδιατροφή, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, περιβάλλον και κυκλική οικονομία, κ.ο.κ.) για την προώθηση της ανάπτυξης της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην περιοχή της Μεγαλόπολης.	A
1-2	Υλοποίηση οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων	
1-2.1	Ενεργοποίηση ΒΙΠΕ, Κέντρα Logistics (Hubs).	A
1-2.2	Ενεργοποίηση υποδοχέων που προτείνονται από τα εγκεκριμένα και εκπονούμενα ΤΠΣ και ΕΠΣ των ΠΕ της Περιφέρειας Πελοποννήσου.	B
1-2.3	Επέκταση ΒΙΠΕ (Τρίπολης), σε συνέχεια του υφιστάμενου χώρου.	A
1-2.4	Υλοποίηση οργανωμένου υποδοχέα χαμηλής όχλησης νοτίως Σπάρτης.	B
1-2.5	Δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου τύπου «Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ)»	A
1-3	Βελτίωση υποδομών στους βιομηχανικούς λιμένες περιοχής Αγ. Θεοδώρων	B
1-4	Θεσμοθέτηση/Αξιοποίηση λατομικών ζωνών	
1-5.1	Θεσμοθέτηση λατομικών ζωνών εξόρυξης αδρανών υλικών.	A
1-5.2	Αξιοποίηση λατομείων μαρμάρου και σχιστολιθικών πλακών.	A
1-5	Ενίσχυση της Εξωστρέφειας	A
1-6	Γεωργία/Δασοπονία	
1-7.1	Οριοθέτηση Γεωργικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας.	A,B
1-7.2	Προστασία Γεωργικής Γης από μη συμβατές χρήσεις.	A,B
1-7.3	Ένταξη νέων προϊόντων στα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ.	A
1-7.4	Πρωώθηση βιολογικών καλλιεργειών.	A
1-7.5	Πρωώθηση αναδασμών.	A
1-7.6	Δραστικός περιορισμός Φ/Β σε γεωργική γη και σε δασικές εκτάσεις.	A,B
1-7.7	Παραγωγή δασικών προϊόντων και υπο-προϊόντων, πρωώθηση μελισσοκομίας, καλλιέργεια και αξιοποίηση ειδικών αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, διασύνδεση βιοτεχνικών-οικοτεχνικών δραστηριοτήτων με τη δασική διαχείριση.	A,B
1-7.8	Σύνταξη και εφαρμογή διαχειριστικών δασοπονικών μελετών.	A
1-7.9	Δημιουργία Κόμβου Βιοοικονομίας εστιασμένο στην αλυσίδα αξίας της αγροδιατροφής	A

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
1-7	Ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας	
1-8.1	Καθορισμός βοσκοτόπων.	A,B
1-8.2	Ολοκλήρωση θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία κτηνοτροφικών πάρκων.	A
1-8.3	Υλοποίηση Κτηνοτροφικών Πάρκων.	A,B
1-8.4	Πρωώθηση και αξιοποίηση του συνόλου των προϊόντων της κτηνοτροφίας.	B
1-8	Υδατοκαλλιέργειες	
1-9.1	Υλοποίηση των ΠΟΑΥ στις περιοχές που καθορίζει το ισχύον ΕΠ - Υδατοκαλλιέργειών.	A
1-9.2	Δημιουργία εκτροφείων πέστροφας σε Λάδωνα, Λούσιο, Τουθόα.	B
1-9	Τουρισμός	
1-10.1	Διερεύνηση μείωσης της έντασης των Α/Γ σε ΟΤΑ με σημαντικό πολιτιστικό και περιβαλλοντικό απόθεμα.	B
1-10.2	Εξειδίκευση, μετά από ειδική μελέτη, των κανόνων χωροθέτησης Α/Γ του ισχύοντος ΕΠ-ΑΠΕ σε τοπία διεθνούς σημασίας.	B
1-10.3	Αξιοποίηση κατευθύνσεων και εργαλείων τουριστικής ανάπτυξης (Οργανωμένος Υποδοχέας Τουριστικών Δραστηριοτήτων, Σύνθετο τουριστικό κατάλυμα, κ.λπ.).	A
1-10.4	Ενίσχυση Συνεδριακού Τουρισμού.	A,B
1-10.5	Διερεύνηση ανάπτυξης καταδυτικού και υποβρύχιου τουρισμού.	A,B
1-10.6	Περιγηγικός-Ορεινός τουρισμός (Ταΰγετος, Μαίναλο, Πάρνωνα, Ορεινή Κορινθία).	A
1-10.7	Πρωώθηση τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιου/εναλλακτικού τουρισμού (Πάρνωνα, Αστεροσκοπεία Κρυονερίου - Στεφανίου, Αρτεμίσιο, Λύρκειο, Φαρμακάς, Ολίγυρτος).	A
1-10.8	Αναβάθμιση υποδομών και επέκταση προσφερόμενων υπηρεσιών στους τομείς του ιαματικού και θεραπευτικού τουρισμού (Λουτράκι). Διερεύνηση αξιοποίησης Λουτρών Ωραίας Ελένης, κ.λπ.).	A
1-10.9	Πρωώθηση λοιπών μορφών εναλλακτικού τουρισμού, ενδεικτικά: αιωροπερισμός, γεωτουρισμός (σπήλαια, φαράγγια) κ.λπ.	A
1-10.10	Χιονοδρομικό κέντρο Οστρακίνας Μαινάλου: βελτίωση υποδομών και προσπελάσεων.	A,B
1-10.11	Αναβάθμιση Χιονοδρομικού Κέντρου και βελτίωση προσβάσεων Ζήρειας.	A,B
1-10.12	Θρησκευτικός τουρισμός (ενδεικτικά: Ι.Μ. Μαλεβής στον Πάρνωνα, Ι.Ν. Αγ. Θεοδώρας, Ι.Μ. Καλτετζών, μοναστήρια Λουσίου ποταμού).	A,B
1-10.13	Διερεύνηση υλοποίησης αστρονομικού σταθμού στον Πάρνωνα (δικτύωση/συμπληρωματική λειτουργία με το αστεροσκοπείο Χελμού, στην ΠΕ Αχαΐας - τηλεσκόπιο «Αρίσταρχος»).	B
1-10.14	Δημιουργία Κέντρου Αστροφυσικής στο Κερασάρι.	B
1-10.15	Αξιοποίηση περιοχών με ιδιαίτερα περιβαλλοντικά, πολιτιστικά, μορφολογικά, γεωλογικά χαρακτηριστικά και σημαντικά τοπία, μετά από ειδική αναπτυξιακή μελέτη, ως σύνθετοι πόλοι τουρισμού, αναψυχής, αθλητισμού και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (ενδεικτικά: ευρύτερες περιοχές Διώρυγας Ισθμού, φράγματος Φενεού, φράγματος Ασωπού).	B
1-10.16	Αξιοποίηση Λίμνης Λάδωνα για δραστηριότητες άθλησης και αναψυχής.	B
1-10.17	Δικτύωση σημαντικών αρχαιολογικών χώρων.	A,B
1-10.18	Καταγραφή, τεκμηρίωση, προβολή ιδιαίτερων πόρων (γεώτοποι, σπήλαια, φαράγγια, κ.λπ.).	B
1-10.19	Οριοθέτηση αρχαιολογικών χώρων, θεσμοθέτηση ζωνών προστασίας, ενίσχυση επισκεψιμότητας και προστασία οδικών προσβάσεων από ρυπαίνουσες δραστηριότητες (Αρχαία Κορίνθου, Ακροκορίνθου, χώρου Επιδαύρου, Μεσσήνης, Πύλου, Αρχαία Σπάρτης, Μυκηναϊκών μνημείων).	B
1-10.20	Κατασκευή σύγχρονου Αρχαιολογικού Μουσείου στη Σπάρτη, σε συνδυασμό με Συνεδριακό - Πολιτιστικό Κέντρο. Ανάδειξη υπαίθριου μουσείου ψηφιδωτών. Πρωώθηση ενεργειών για τη συστηματική έρευνα και αναστήλωση/ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου Αρχαία Σπάρτης.	A,B

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
1-10.21	Υλοποίηση νέων Μουσείων (π.χ. Παλαιοντολογικό Μουσείο στο Ίσιωμα Μεγαλόπολης, Τεχνολογικό Μουσείο Μεγαλόπολης).	B
1-10.22	Αναβάθμιση χώρων υποδοχής και ευρύτερης περιοχής σπηλαίων Δυρού.	B
1-10.23	Ένταξη της Αρχαίας Μεσσήνης, του Ανακτόρου του Νέστορος και της Μονεμβασίας στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.	B
2-1	Υποστήριξη ΑΠΕ, Αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων	
2-1.1	Έξυπνα συστήματα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος σε χαμηλά και μεσαία επίπεδα τάσης.	A
2-1.2	Ενεργειακή απόδοση, έξυπνη διαχείριση της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές.	B
2-1.3	Αξιοποίηση υδραυλικού δυναμικού - κατευθύνσεις ΕΠ-ΑΠΕ, λόγω πυκνότητας δυναμικού στο υδατικό διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου.	B
2-1.4	Επέκταση φυσικού αερίου προς βιομηχανικές και λοιπές παραγωγικές δραστηριότητες.	A
2-2	Εφαρμογή της αρχής της συνεκτικής πόλης.	
2-2.1	Δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης.	A,B
2-2.2	Προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας	B
2-2.3	Διερεύνηση καινοτόμων τρόπων ενσωμάτωσης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στη σύγχρονη ζωή.	B
2-3	Σχεδιασμός χρήσεων γης και περιορισμός διάσπαρτης χωροθέτησης νέων μονάδων	
2-3.1	Κίνητρα μετεγκατάστασης προς οργανωμένους υποδοχείς.	A
2-3.2	Υλοποίηση νέων δραστηριοτήτων α', β' γ' τομέα κατά προτεραιότητα σε οργανωμένους υποδοχείς.	A,B
3-1	Ολοκλήρωση μελετών και κατασκευής φραγμάτων	
3-1.1	Ολοκλήρωση προμελέτης και οριστικοποίηση μελέτης φράγματος Ελισώνα Μεγαλόπολης, για τις υδατικές ανάγκες του ΑΗΣ Μεγαλόπολης της ΔΕΗ και των υδρευτικών αλλά και αρδευτικών αναγκών του Δήμου Μεγαλόπολης.	A
3-1.2	Ολοκλήρωση φράγματος Ασωπού και των υδραγωγείων ύδρευσης και άρδευσης.	A
3-1.3	Ολοκλήρωση υδροδοτικών έργων Αναβάλου & Φράγματος Τζετζελιάς.	A
3-1.4	Κατασκευή του φράγματος Κελεφίνας.	A
3-1.5	Ολοκλήρωση της κατασκευής του φράγματος Φιλιατρινό.	A
3-1.6	Διερεύνηση Υλοποίησης μικρών φραγμάτων.	B
3-2	Επέκταση συλλογικών δικτύων άρδευσης	
3-2.1	Επέκταση συλλογικών δικτύων άρδευσης και αντικατάσταση των αρδευτικών γεωτρήσεων.	A,B
3-2.2	Υλοποίηση μικρών φραγμάτων για τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφόρων.	A,B
3-2.3	Ολοκλήρωση κατασκευής των αρδευτικών δικτύων της λίμνης Τάκα, δικτύου από Φράγμα Ασωπού και Λ/Δ Άνω Πιτσών.	A,B
3-2.4	Ολοκλήρωση του αρδευτικού έργου Τρινάσου.	A,B
3-2.5	Υδροδότηση περιοχών Κεντρικής και Ανατολικής ΠΕ Κορινθίας.	A,B
3-2.6	Βελτίωση υδρευτικών υποδομών λίμνης Στυμφαλίας και πηγών Δρίζας.	A,B
3-2.7	Ολοκλήρωση υδροδότησης νέων περιοχών που ανήκουν πλέον στη δικαιοδοσία της ΔΕΥΑ Τρίπολης.	A,B
3-2.8	Κατασκευή συλλογικών δικτύων άρδευσης στον κάμπο Φενεού και βιώσιμη αξιοποίηση του ταμιευτήρα Φενεού (Δόξας) για αρδευτικούς σκοπούς βάσει διαχειριστικής μελέτης.	A,B
3-3	Ολοκλήρωση αντιπλημμυρικών έργων	
3-3.1	Αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή της Βόχας σε συνδυασμό και με την κατασκευή του Οδικού Άξονα Κόρινθος - Πάτρα όσο και του προαστιακού σιδηροδρόμου.	A
3-3.2	Αντιπλημμυρικά Έργα σε Αργολικό Πεδίο και στις περιοχές απολιγνιτοποίησης.	A

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
3-3.3	Ολοκλήρωση αρδευτικών και αντιπλημμυρικών έργων της ΠΕ Αρκαδίας.	A
3-4	Οριοθέτηση και προστασία Ρεμάτων	
3-4.1	Χαρακτηρισμός σημαντικών ρεμάτων ως αποδέκτες επεξεργασμένων αποβλήτων.	B
3-5	Αντιμετώπιση νιτρορρύπανσης γεωργικής προέλευσης	
3-5.1	Οροπέδιο Τρίπολης, Λεωνίδιο, Βόρεια Κορινθία, Αργολικό Πεδίο, παράκτια ζώνη Φιλιατρών	A,B
3-6	Κλιματική Αλλαγή - Διάβρωση ακτών	
3-6.1	Εγκατάσταση δικτύου παρακολούθησης επιπτώσεων από Κλιματική Αλλαγή.	A
3-6.2	Στρατηγικό σχέδιο για την αναγέννηση, απορρύπανση και αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων εντός ΖΑΠ Μεγαλόπολης, συμπεριλαμβανομένων των παρεμβάσεων πράσινων υποδομών (όπως αντιπλημμυρικά έργα, αναβαθμίσεις για την καλλιέργεια, δράσεις αποκατάστασης, διαχείρισης και παρακολούθησης της βιοποικιλότητας, υποδομές διευκόλυνσης της προσβασιμότητας, δημιουργία πράσινων σημείων κ.λπ.).	A
3-6.3	Αντιμετώπιση της έντονης διάβρωσης στο Κορινθιακό Κόλπο.	A,B
3-6.4	Προστασία του θαλάσσιου μετώπου του Αργολικού κόλπου από διάβρωση.	A,B
4-1	Υποδομές και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	
4-1.1	Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) κάλυψη των οικισμών Β' Προτεραιότητας της Περιφέρειας (πληθυσμός > 15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 - 15.000 ι.π.) Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.	A
4-1.2	Ορθολογική διαχείριση και Υποδομές συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε μικρότερους οικισμούς (με πληθυσμό αιχμής <2.000 ΜΙΠ).	A
4-2	Υποδομές και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων	
4-2.1	Υλοποίηση νέων μονάδων επεξεργασίας αστικών λυμάτων (Λεωνίδιο, Δημητσάνα, Νεμέα, Ζευγολατιό, Σκάλα, Νεάπολη, Μολάοι, Καρδαμύλη, Κορώνη, Πεταλίδι, Μελιγαλάς).	A
4-3	Υποδομές και Διαχείριση Υδάτινων Πόρων - Θαλάσσια Στρατηγική	
4-3.1	Καθορισμός ορίων αιγιαλού και παραλίας σε όσα τμήματα της παραλιακής ζώνης της Περιφέρειας δεν έχουν ακόμη καθορισθεί.	B
4-3.2	Εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Πελοποννήσου.	A
4-3.3	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παρακτίων Ζωνών της Περιφέρειας με έντονη τουριστική ανάπτυξη.	A,B
4-3.4	Αντιμετώπιση της έντονης διάβρωσης στο θαλάσσιο μέτωπο του Κορινθιακού Κόλπου.	A
4-3.5	Παρακολούθηση/Προστασία Κορινθιακού Κόλπου και υπόγειων υδάτων της ΠΕ Κορινθίας από περιβαλλοντική υποβάθμιση.	B
4-3.6	Παρακολούθηση/Προστασία Αργολικού Κόλπου και υπόγειων υδάτων της ΠΕ Αργολίδας από περιβαλλοντική υποβάθμιση που καταγράφεται στα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής Ανατολικής Πελοποννήσου.	A,B
4-3.7	Προστασία του θαλάσσιου μετώπου του κόλπου της Καλαμάτας.	B
4-3.8	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παρακτίων Ζωνών της Περιφέρειας με έντονα προβλήματα ρύπανσης.	B
4-3.9	Αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων υδάτων στο Μεσσηνιακό κάμπο και στην παράκτια περιοχή Κόρινθος-Κιάτο.	A
4-3.10	Παρακολούθηση/Προστασία περιοχής Σκάλας και Βλαχιώτη και υπόγειων υδάτων της περιοχής -υποβάθμιση λόγω εντατικής αγροτικής καλλιέργειας.	B

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
4-3.11	Αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων υδάτων στις περιοχές Σπάρτης, Μολάων, Νεάπολης, που καταγράφονται στο σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής Ανατολικής Πελοποννήσου.	B
4-3.12	Αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων υδάτων στο Μεσσηνιακό κάμπο και στην παράκτια περιοχή Κυπαρισσία-Πύλος, που καταγράφονται στο σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής Δυτικής Πελοποννήσου.	B
4-3.13	Ενεργοποίηση μηχανισμού εποπτείας υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας.	A
4-3.14	Μέτρα περιορισμού της υπεραλίευσης.	A,B
4-4	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας - Δίκτυο Περιοχών NATURA της Περιφέρειας	
4-4.1	Ζώνες Ειδικής Προστασίας.	A,B
4-4.2	Εκπόνηση ΕΠΜ και σχεδίων διαχείρισης σε περιοχές του δικτύου Natura 2000.	B
4-4.3	Πρωώθηση Διαταγμάτων στις περιοχές Natura 2000, για τις οποίες υπάρχει εγκεκριμένη ΕΠΜ.	A
4-4.4	Πρωώθηση διατάγματος προστασίας όρους Μαινάλου ως περιφερειακού πάρκου.	A
4-4.5	Σύνταξη και εφαρμογή διαχειριστικών δασοπονικών μελετών.	A,B
4-5	Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της αναζωογόνησης υποβαθμισμένων βιομηχανικών περιοχών	
4-5.1	Παρακολούθηση/Αντιμετώπιση ρύπανσης στην περιοχή της Μεγαλόπολης.	A
4-5.2	Θέσπιση ειδικών όρων προστασίας τοπίου και περιβάλλοντος από εξορυκτικές δραστηριότητες. Μηχανισμός παρακολούθησης αποκατάστασης τοπίου. Δυνατότητα απόδοσης περιοχών εξόρυξης για Κοινόχρηστες/Κοινοφελείς δραστηριότητες.	A,B
4-5.3	Περιορισμός οχλήσεων από δραστηριότητες εξόρυξης ορυκτών πρώτων υλών.	A,B
4-5.4	Ολοκλήρωση υποδομών στη ΒΙΠΕ Μελιγαλά.	A
5-1	Υλοποίηση Περιφερειακών Υποδομών Στρατηγικού Χαρακτήρα	
5-1.1	Ελευσίνα - Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσάκωνα - Καλαμάτα.	A
5-1.2	Ολοκλήρωση Αυτοκινητόδρομου Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα και κλάδου Λεύκτρο - Σπάρτη.	A
5-1.3	Βελτίωση υποδομών στους βιομηχανικούς λιμένες περιοχής Αγ. Θεοδώρων.	B
5-1.4	Εκβάθυνση Διώρυγας Ισθμού και στήριξη πρανών.	B
5-1.5	Υλοποίηση σύγχρονων Διοικητηρίων εκτός του πυκνοδομημένου αστικού ιστού των πρωτευουσών των Π.Ε. της Περιφέρειας (όπου δεν υπάρχουν ήδη), με καλές κυκλοφοριακές προσβάσεις.	B
5-2	Υλοποίηση Περιφερειακών Υποδομών Υποστήριξης της Εσωτερικής Συνοχής της Περιφέρειας	
5-2.1	Ολοκλήρωση Ανατολικού Οδικού Άξονα Πελοποννήσου.	B
5-2.2	Ολοκλήρωση Περιφερειακών συνδέσεων.	A
5-2.3	Ολοκλήρωση της Περιφερειακής οδού Τρίπολης.	B
5-2.4	Βελτίωση συνθηκών ασφάλειας στις οδούς πρόσβασης οικισμών.	A
5-2.5	Αναβάθμιση οδικών συνδέσεων των εδρών των Δημοτικών Ενοτήτων με το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας.	B
5-2.6	Διερεύνηση υλοποίησης προαστιακής σιδηροδρομικής σύνδεσης Τρίπολης με την Καλαμάτα (υλοποίηση κατεύθυνσης του Γενικού Πλαισίου).	B
5-2.7	Διερεύνηση αξιοποίησης υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου και σταθμών στον άξονα Κορίνθου-Ναυπλίου-Τρίπολης-Καλαμάτας, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου προς την Κυπαρισσία, για τουριστικές διαδρομές.	B
5-2.8	Ολοκλήρωση σιδηροδρομικού δικτύου στην ΠΕ Κορινθίας και επέκταση προαστιακού σιδηροδρόμου στον άξονα Λουτράκι-Ισθμός-Άργος-Ναύπλιο.	B

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
5-2.9	Διερεύνηση δημιουργίας πολιτικού αεροδρομίου στην Τρίπολη, στη θέση του στρατιωτικού (κατεύθυνση Γενικού Πλαισίου) λαμβάνοντας υπόψη την ΚΥΑ Φ. 900/65/248761/Σ.426/2014 (ΦΕΚ 2946 Β').	A
5-2.10	Αναβάθμιση υποδομών σε Αερολιμένα Καλαμάτας. Απαιτείται η ικανοποίηση περιβαλλοντικών κριτηρίων και εκπόνηση σχετικών περιβαλλοντικών μελετών.	A
5-2.11	Υλοποίηση υδατοδρομίων σε παραλιακές περιοχές με επενδυτικό ενδιαφέρον.	A
5-2.12	Εκπόνηση μελέτης γενικής διάταξης Master Plan λιμένος Ναυπλίου, αξιοποίηση της εκτεταμένης χερσαίας ζώνης του λιμένος.	B
5-2.13	Διερεύνηση εφικτότητας ακτοπλοϊκών συνδέσεων Ναυπλίου, Νέας Επιδαύρου με Πειραιά, Νεάπολης/Γυθείου με Κυκλάδες.	B
5-2.14	Διερεύνηση υλοποίησης ακτοπλοϊκής σύνδεσης Κιάτο - Ιτέα.	B
5-2.15	Υλοποίηση εμπορικού λιμένα Καλαμάτας, με δυνατότητα εξυπηρέτησης τουριστικής κίνησης.	A
5-2.16	Βελτίωση υποδομών Λιμένων, Τουριστικών Λιμένων και Καταφυγίων.	A,B
5-2.17	Υλοποίηση Τουριστικών Λιμένων (Μαρίνες, Καταφύγια).	A
5-2.18	Διερεύνηση δημιουργίας Μαρίνας στην Κυπαρισσία.	B
5-2.19	Υποδομές Εξυπηρέτησης Κρουαζιερόπλοιων (Ναύπλιο, Γύθειο, Καλαμάτα, Πύλος, Κόρινθος).	A
6-1	Ολοκλήρωση/Εκπόνηση ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΤΠΣ/ΕΠΣ και ΣΟΑΠ	
6-1.1	Ολοκλήρωση υποκείμενου σχεδιασμού στους ΟΤΑ που στερούνται χωρικό/πολεοδομικό σχεδιασμό	A
6-1.2	Πρώθηση ΕΠΣ εντός ΖΑΠ Μεγαλόπολης	A
6-1.3	Τροποποίηση ΖΟΕ Αγ. Θεοδώρων (ΦΕΚ 1308/Δ/1986) σε συνέχεια έγκρισης του ΤΠΣ Αγ. Θεοδώρων.	B
6-1.4	Τροποποίηση ΖΟΕ (ΦΕΚ 396/Δ/1999) σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του εγκεκριμένου ΓΠΣ Άργους.	B
6-1.5	Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένης Αστικής Παρέμβασης (ΣΟΑΠ) για Άργος-Ναύπλιο και τη ΔΕ Ν. Κίου.	A,B
6-1.6	Εκπόνηση Σχεδίου Ολοκληρωμένης Αστικής Παρέμβασης (ΣΟΑΠ) για την Τρίπολη, την Σπάρτη, την Καλαμάτα και τη Μεσσήνη.	A,B
6-2	Καθορισμός χρήσεων γης κατά μήκος των οδικών προσβάσεων προς αρχαιολογικούς χώρους διεθνούς σημασίας, κατά προτεραιότητα	B
6-3	Λειτουργική/αισθητική αναβάθμιση των οδικών προσβάσεων προς τα οικιστικά κέντρα 3ου και 5ου επιπέδου, κατά προτεραιότητα.	B
7-1	Επιχειρηματικότητα	
7-1.1	Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών	A
7-1.4	Αναβάθμιση Οργανωμένων χωρικών υποδοχέων	A
7-1.5	Μεγάλες παραγωγικές επενδύσεις	A
7-2	Ενέργεια	
7-2.1	Πρώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης	A
7-2.2	Προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	A
7-2.3	Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων, εξοπλισμού αποθήκευσης και ηλεκτροκίνησης	A
7-3	Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία	
7-3.1	Αναγέννηση, απορρύπανση και αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων	A
7-3.2	Πρώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία	A
7-3.3	Εξοικονόμηση και προστασία των φυσικών πόρων	A

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ		
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ		
α/α	Προτεινόμενες Δράσεις	Ιεράρχηση
7-4	Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρωπίνου κεφαλαίου	
7-4.1	Πρωώθηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, με έμφαση στους οικονομικούς κλάδους και επαγγέλματα που σχετίζονται με τις παραγωγικές επενδύσεις των προηγούμενων προτεραιοτήτων	A
7-4.2	Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, με στοχευμένες δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης των συνεπειών της μετάβασης για τους ανέργους, τους εργαζόμενους σε επισφαλείς θέσεις εργασίας και τους αυτοαπασχολούμενους	A
7-4.3	Επενδύσεις σε υποδομές για τους σκοπούς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της διευκόλυνσης της ένταξης στην αγορά εργασίας	A
7-5	Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις -Ευφυείς κοινότητες	
7-5.1	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη στους οικισμούς και τις αγροτικές περιοχές	A
7-5.2	Ευφυείς Κοινότητες	A

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ':

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Άρθρο 18

Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος

1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1.1. Η διασφάλιση, κατά το δυνατόν, των φυσικών διεργασιών, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η διατήρηση της ποικιλομορφίας, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους.

1.2. Η απορρέουσα από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία υποχρέωση της χώρας για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας (διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, των οικοτόπων και των πληθυσμών των ειδών).

1.3. Η αρχή της πρόληψης.

1.4. Η οικοδόμηση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας σε μελλοντικές απειλές όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, οι δασικές πυρκαγιές, η επισιτιστική ανασφάλεια, οι επιδημικές εκρήξεις ασθενειών κ.λπ.

1.5. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

1.6. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που επιβάλλονται από τα προεδρικά διατάγματα (π.δ.) του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του ν. 3937/2011 (Α' 60), που εκδίδονται επί τη βάσει των συμπερασμάτων των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ).

2. Το Σχέδιο πρέπει να προσαρμόζεται στις προβλέψεις των εκάστοτε εν ισχύ σχεδίων και προγραμμάτων με αυξημένη ισχύ έναντι αυτού σε περιπτώσεις διαφοροποίησής του.

3. Για την υλοποίηση των έργων και δράσεων που αφορούν το Σχέδιο σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, στο στάδιο της τελικής αξιολόγησης των προτάσεων να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

3.1. Τα οικολογικά χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής και η συμβατότητα των στόχων διατήρησης και διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών με τα προτεινόμενα έργα ή δράσεις του Σχεδίου.

3.2. Οι όροι και περιορισμοί που προβλέπονται από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις προστασίας και διαχείρισης.

4. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας να τηρούνται τα ακόλουθα:

4.1. Στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου να ενσωματωθούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της. Επίσης, να δίνεται προτεραιότητα στην πρωώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν της προστασία και ανάδειξη φυσικών ενδιαιτημάτων.

4.2. Ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται στην ελαχιστοποίηση της κατάληψης αδόμητου χώρου για την επέκταση ή ανάπτυξη νέων οικιστικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, η οποία θα πρέπει να γίνεται κατόπιν επαρκούς τεκμηρίωσης και με συνεκτίμηση των χωρικών και περιβαλλοντικών δεδομένων σε επίπεδο Χωρικής Ενότητας και Δήμου.

4.3. Να εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες προκειμένου να ελαχιστοποιείται η προκαλούμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση.

4.4. Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

4.5. Οι όροι και περιορισμοί που απορρέουν από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των περιοχών του δικτύου Natura 2000, με στόχο όλα τα φυσικά και ημιφυσικά οικοσυστήματα να βρίσκονται σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030.

4.6. Να αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων του Σχεδίου για την αποφυγή ή κατά το δυνατόν μείωση επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000 ή και άλλων φυσικών και ημιφυσικών οικοσυστημάτων και βιοτόπους.

4.7. Να ενισχύσει την προστασία και τη διατήρηση της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης μέσω της βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων, την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, τον περιορισμό του θορύβου, την αύξηση πράσινων επιφανειών εντός του αστικού ιστού και των επιπτώσεων του φαινομένου της «αστικής θερμικής νησίδας».

4.8. Να αποκατασταθούν σημαντικές περιοχές υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων όπως είναι οι περιοχές απολιγνιτοποίησης στη Μεγαλόπολη.

4.9. Να δοθεί έμφαση στη προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα.

4.10. Υλοποίηση ενός κατάλληλου μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των προτάσεων του ΠεΣΠΚΑ.

4.11. Προώθηση και ενίσχυση της προσαρμοστικής ικανότητας της κοινωνίας στην κλιματική αλλαγή μέσω κατάλληλων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο ΣΑΤΑΜΕ, τις απαιτήσεις εναρμόνισης με τις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III και άλλες γενικές σχετικές εθνικές διατάξεις.

4.12. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού καθώς στην Περιφέρεια μεγάλο μέρος του δικτύου ύδρευσης χρήζει αντικατάστασης, αρκετές περιοχές έχουν υποστεί υφαλμύριση, έχει συντελεστεί νιτροποίηση, λόγω της υπερεκμετάλλευσης της γεωργικής γης, κ.λπ.

4.13. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία με την ανάπτυξη πράσινων σημείων, την ενσωμάτωση δράσεων κυκλικής οικονομίας στον σχεδιασμό των στρατηγικών ΟΧΕ Πελοποννήσου, προώθηση καινοτόμων μορφών κατανάλωσης (συνεργατική οικονομία), κ.λπ.

4.14. Βασιζόμενη στην αρχή «Ενεργειακή απόδοση πρώτα» οι βασικές επιλογές στην Περιφέρεια για την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να λαμβάνουν υπόψη συγκεκριμένες λύσεις εξοικονόμησης ενέργειας συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης και αξιοποίησης τεχνολογιών ΑΠΕ με επιδεικτικό χαρακτήρα και στόχο να βελτιωθεί το ενεργειακό ισοζύγιο, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων εστιάζοντας στο υφιστάμενο οικιστικό απόθεμα, στην ενσωμάτωση ΑΠΕ, καθώς και στον βιοκλιματικό σχεδιασμό.

4.15. Στήριξη υιοθέτησης νέων-έξυπνων τεχνολογιών με έμφαση στην αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας, παράλληλα με γενικότερες δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στη λειτουργία των αστικών περιοχών.

5. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

5.1. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της επιβάρυνσης του εδάφους, ιδιαίτερα στις περιοχές των αναπτυξιακών πόλων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

5.2. Η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων που θα προκύψουν από την εφαρμογή του Σχεδίου να πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί φυσικών ή αγροτικών περιοχών γης υψηλής παραγωγικότητας.

Ειδικά, κατά την επιλογή θέσεων για την εγκατάσταση νέων βιομηχανικών μονάδων, πρέπει ως προτεραιότητα να εξετάζεται η δυνατότητα εγκατάστασης σε οργανωμένους και θεσμοθετημένους χώρους ειδικής χρήσεως όπως Επιχειρηματικά Πάρκα προκειμένου να περιορίζεται σε μικρότερη γεωγραφική ζώνη ο κίνδυνος από πιθανά ατυχήματα και η διασπορά ρύπων.

5.3. Προώθηση σχεδίων/δράσεων/προγραμμάτων για την προστασία εδαφών με κινδύνους ερημοποίησης και υποβάθμισης καθώς και αποκατάστασης εδαφών από την υφαλμύρωση, νιτροποίηση (Αργολικό πεδίο, κ.λπ.)

5.4. Για τις προβλεπόμενες στο Σχέδιο χρήσεις, όπως οικιστικές, βιοτεχνικές-βιομηχανικές και τουριστικές, κατά την χωροθέτησή τους να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οποιοδήποτε είδους αστοχίες όπως ερπυσμός, πτώση βράχων, απόπλυση ή διαρροή εδαφών λόγω υλοποίησης των προβλεπόμενων από τις ως άνω χρήσεις έργων ή δραστηριοτήτων.

5.5. Για την άρση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων σε τοπικό επίπεδο από τα επιμέρους έργα/δραστηριότητες επιβάλλεται η λήψη των κατάλληλων μέτρων μέσω της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση επιμέρους έργων.

6. Για την προστασία και αξιοποίηση του δασικού πλούτου, θα πρέπει:

6.1. Να προωθηθεί η προβλεπόμενη από το Σχέδιο κατάρτιση σχεδίων δράσης με άξονα την αποκατάσταση και προστασία δασικών περιοχών που έχουν πληγεί από πυρκαγιές καθώς και η κατάρτιση σχεδίων δράσης με άξονα την αντιμετώπιση και πρόληψη δασικών πυρκαγιών σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές αρχές

6.2. Η αξιοποίηση - εκμετάλλευση του δασικού αποθέματος θα πρέπει να στηρίζεται στις προβλέψεις των διαχειριστικών μελετών σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές του ΥΠΕΝ, αλλά και με τα οριζόμενα στην Εθνική Στρατηγική για τα Δάση.

6.3. Να ολοκληρωθεί η κατάρτιση, ανάρτηση και ολική κύρωση των δασικών χαρτών, με στόχο την πληρέστερη εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού, ώστε να αποσαφηνίζεται το πλαίσιο χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.

6.4. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου να λαμβάνεται μέριμνα για την μικρότερη δυνατή επέμβαση στα δάση και στις δασικές εκτάσεις και να συντάσσονται ειδικές μελέτες αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

6.5. Να προωθηθεί η σύνταξη και εφαρμογή των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης ώστε να ρυθμίζεται ορθολογικά η βόσκηση στα δασικά οικοσυστήματα και να προσδιορίζεται το μέγεθος του πληθυσμού των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων εκτατικής μορφής.

6.6. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας περιοχών του Σχεδίου για τις οποίες προβλέπονται ασύμβατες χρήσεις, είτε με τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού, ή δια της κύρωσης δασικών χαρτών, το Σχέδιο θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται καταλλήλως προς επίτευξη της συμβατότητάς τους με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

6.7. Σε περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων προς υλοποίηση σε περιοχές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, και ασχέτως των προβλεπόμενων από το Σχέδιο χρήσεων για την περιοχή υλοποίησής τους, θα πρέπει είτε να γίνει προσαρμογή αυτών στις προβλέψεις της δασικής νομοθεσίας, είτε να επιτραπεί η υλοποίησή τους κατόπιν τήρησης των προβλεπόμενων από τη δασική νομοθεσία διαδικασιών.

7. Για την προστασία της Αγροτικής Γη Υψηλής Παραγωγικότητας στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

7.1. Για τη Γη υψηλή Παραγωγικότητας εφαρμόζεται η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Οι γενικές διατάξεις προστασίας δεν εφαρμόζονται για στρατιωτικά και άλλα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, καθώς και για στρατηγικές επενδύσεις. Για την εγκατάσταση έργων και δραστηριοτήτων ενθαρρύνεται η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 1 περ. ιγ του ν. 4447/2016. Η έγκριση του σχεδίου ή της χωροθέτησης γίνεται ύστερα από στάθμιση παραγόντων κόστους ωφέλειας σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο.

7.2. Για Περιοχές Αγροτικής Χρήσης επιτρέπεται η ανάπτυξη τουριστικών καταλυμάτων σύμφωνα με τους όρους της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους.

8. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, θα πρέπει:

8.1. Για τα όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα του πεδίου εφαρμογής του Σχεδίου καθώς και εκείνων που επηρεάζουν αυτό, οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι συμβατό με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων Λεκανών Απορροής ή με τις δράσεις για τις προστατευόμενες περιοχές του Εθνικού Μητρώου προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ'εφαρμογή του ν. 3199/2003 και του π.δ. 51/2007.

8.2. Τα έργα, δράσεις του Σχεδίου να εναρμονίζονται με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της υπό στοιχεία Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 κοινής υπουργικής απόφασης.

8.3. Ο έλεγχος της συμβατότητας των έργων και δράσεων που προβλέπονται στο ΠΧΠ με τα Σχέδια Διαχείρι-

σης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας θα γίνεται, πριν την έγκριση ένταξης των δράσεων/έργων του ΠΧΠ, από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

8.4. Προτεραιότητα στις δράσεις/κατευθύνσεις/έργα του Σχεδίου να δίνεται σε εκείνες που αφορούν στην ορθολογική χρήση και διαχείριση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων για την αποφυγή υπεράντλησης και κατασπατάλησης καθώς και στην αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης υπογείων και επιφανειακών υδάτων.

8.5. Εφαρμογή των προβλεπόμενων στο πρόγραμμα δράσης του Σχεδίου για την αντιμετώπιση της νιτρορύπανσης του Αργολικού πεδίου

8.6. Κατά το σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η κατά το δυνατόν προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή του ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις.

8.7. Να εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους.

8.8. Να παρακολουθείται η ποιότητα των υδάτινων φυσικών αποδεκτών που δέχονται απορροές υγρών αποβλήτων.

8.9. Να εντατικοποιούνται δράσεις που αφορούν στην δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

9. Για τα θέματα που αφορούν στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων

9.1. Οι δράσεις του Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων να προωθούνται, κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και τον αντίστοιχο Περιφερειακό Σχεδιασμό, όπως εκάστοτε ισχύει. Να ενθαρρύνονται, κατά το δυνατόν, παρεμβάσεις ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων.

9.2. Να προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν την χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος.

9.3. Να εφαρμόζονται και να προωθούνται προς υλοποίηση κατά προτεραιότητα τα προβλεπόμενα από το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων.

9.4. Να περατωθούν τυχόν έργα αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ) εφόσον αυτά εκκρεμούν.

10. Για την περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των υγρών αποβλήτων θα πρέπει:

10.1. Να εκπονηθεί επιτελική μελέτη σε επίπεδο περιφέρειας, για καταγραφή και αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης, υφιστάμενων υποδομών, τον προσδιορισμό των συγχρόνων αναγκών και την κατάρτιση προγράμματος δράσης για τη διαχείριση των λυμάτων στο

σύνολο της Περιφέρειας, όπου θα καθορίζονται προτεραιότητες, υποδομές και προγράμματα υλοποίησης και παρακολούθησης καθώς και οι προϋποθέσεις διάθεσης επεξεργασμένων λυμάτων σε αποδέκτες.

10.2. Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η προβλεπόμενη αποπεράτωση και άμεση λειτουργία όλων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και της υπ' αρ. 5673/400/1997 (Β' 192) κοινής υπουργικής απόφασης.

10.3. Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης όλων των οικισμών, η κατάργηση των βόθρων και να δοθεί μέριμνα για τη διαχείριση λυμάτων οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό (ι.π.) <2000 κατοίκων.

10.4. Να προωθηθούν κατάλληλα έργα/δράσεις με στόχο την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αρ. 145116/2011 (Β' 354) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. 191002/2013 (Β' 2220) κοινή υπουργική απόφαση.

10.5. Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (BAT) για την ελαχιστοποίηση των υγρών αποβλήτων, καθώς και για τη συλλογή και επεξεργασία τους.

11. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων και δράσεων του Σχεδίου να ενσωματώνονται κατευθύνσεις προσαρμοσμένες στην αντιμετώπιση και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

12. Για την αξιοποίηση και προστασία των ορυκτών πόρων στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, θα πρέπει να προταθεί ο καθορισμός ειδικών ζωνών εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων για την ορθολογικότερη εκμετάλλευση και την οικονομία των κοιτασμάτων με παράλληλη προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

13. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου θα πρέπει:

13.1. Η πραγματοποίηση έργων και η άσκηση δραστηριοτήτων να γίνεται κατόπιν έγκρισης από τα αρμόδια Όργανα και Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του Κώδικα για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220).

13.2. Να αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων και θεσμοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

13.3. Να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις του Σχεδίου για την ανάδειξη και προστασία περιοχών και μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

13.4. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του Σχεδίου, να εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και την ενδεχόμενη υποβάθμιση περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου

Πολιτισμού κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων.

14. Για την προστασία του τοπίου, θα πρέπει:

14.1. Στις μελέτες διαχείρισης και αποκατάστασης τοπίων να δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλες τις παραμέτρους του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της ενεργοποίησης των μηχανισμών του ν. 3937/2011 για τη βιοποικιλότητα.

14.2. Για τα έργα και δραστηριότητες που θα προκύψουν από την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου, όπου αυτό απαιτείται.

14.3. Να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης των πυρόπληκτων περιοχών και των υποβαθμισμένων τοπίων λατομικών περιοχών.

14.4. Να ενθαρρύνονται προτάσεις για χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί φυσικών ή αγροτικών περιοχών γης υψηλής παραγωγικότητας.

14.5. Για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στο τοπίο από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα όπως διαφοροποίηση σχεδιασμού και τεχνικών στοιχείων του έργου καθώς και αποκατάστασης του τοπίου, μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων κατά την υλοποίηση αυτών.

14.6. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δράσεων του Σχεδίου, να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν.

14.7. Να γίνει αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Μελέτης Τοπίου που συντάχθηκε στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ισχύοντος ΠΧΠ.

15. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει:

15.1. Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

15.2. Να εφαρμόζεται σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

15.3. Να εκπονούνται προγράμματα για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων.

15.4. Να γίνεται κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

15.5. Να απαιτείται η ολοκλήρωση των κοινωνικών υποδομών υγείας, πρόνοιας, έρευνας, εκπαίδευσης, ύδρευσης, αποχέτευσης, διαχείρισης αποβλήτων, μεταφορών και υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, όπως αυτές προβλέπονται στις στρατηγικές κατευθύνσεις εξειδίκευσης του χωρικού προτύπου ανάπτυξης του Σχεδίου.

15.6. Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα και οι δράσεις για την προστασία του κοινού από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες και στο θόρυβο πάνω από τα θεσμοθετημένα όρια.

16. Για τα θέματα που αφορούν στην Μεταφορική Υποδομή και Λοιπή Τεχνική Υποδομή στη περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, θα πρέπει:

16.1. Να προωθείται όπου απαιτείται η συμπλήρωση του οδικού δικτύου βάσει των στόχων του Σχεδίου με τη βέλτιστη αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση της

υφιστάμενης οδικής υποδομής καθώς και με την ανάπτυξη νέων μεταφορικών υποδομών.

16.2. Με γνώμονα την περιβαλλοντική και αισθητική προστασία, τη διατήρηση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και των ιδιαίτερων οικοσυστημάτων της περιοχής του Σχεδίου, να λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις από τα οδικά έργα.

16.3. Κατά τη βελτίωση των υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων χαράξεων απαιτείται η συνεκτίμηση στοιχείων τεχνικοοικονομικής εφικτότητας, τεχνικών προβλέψεων αντιμετώπισης της πιθανής αποκοπής οικοσυστημάτων, προστασίας της γεωργικής γης και αντιμετώπισης οχλήσεων θορύβου.

17. Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων του Σχεδίου γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία.

18. Για τα θέματα που αφορούν στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας.

19. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, είναι αναγκαία η άμεση προώθηση των διαδικασιών για τον καθορισμό και την οριοθέτηση των υποδοχέων των διαφόρων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

20. Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Άρθρο 19

Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα της, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

Υφιστάμενα προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου, προς αποφυγή διπλού ελέγχου.

2. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω εκθέσεων που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

2.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για την συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

2.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ, είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

3. Οι παράμετροι που θα πρέπει κατ' ελάχιστο να παρακολουθούνται αναφέρονται λεπτομερέστερα στα κεφάλαια 7.3 και 7.4 της ΣΜΠΕ.

4. Οι αρμόδιες ελεγκτικές περιβαλλοντικές αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, ελέγχουν την τήρηση των όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων που τίθενται στην παρούσα Απόφαση.

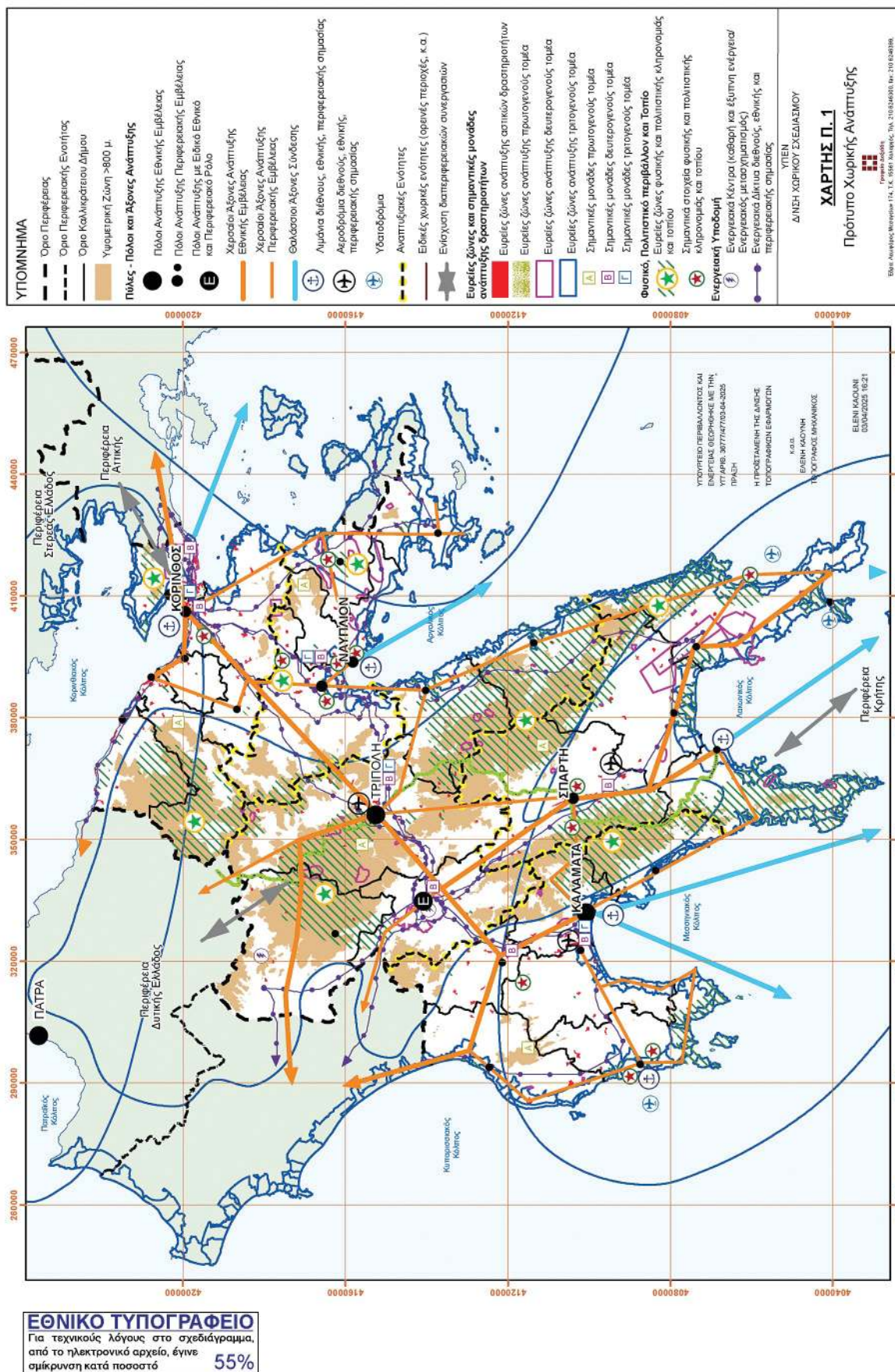
Άρθρο 20

Τελικές - Μεταβατικές Διατάξεις

1. Οι τυχόν αντιφάσεις ή αποκλίσεις του παρόντος περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου σε σχέση με τα υπερκείμενα σε ισχύ Γενικό και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, οι οποίες δεν αποτελούν εξειδικεύσεις/συμπληρώσεις αυτών, ισχύουν υπό τον όρο ενσωμάτωσής τους στα Πλαίσια αυτά.

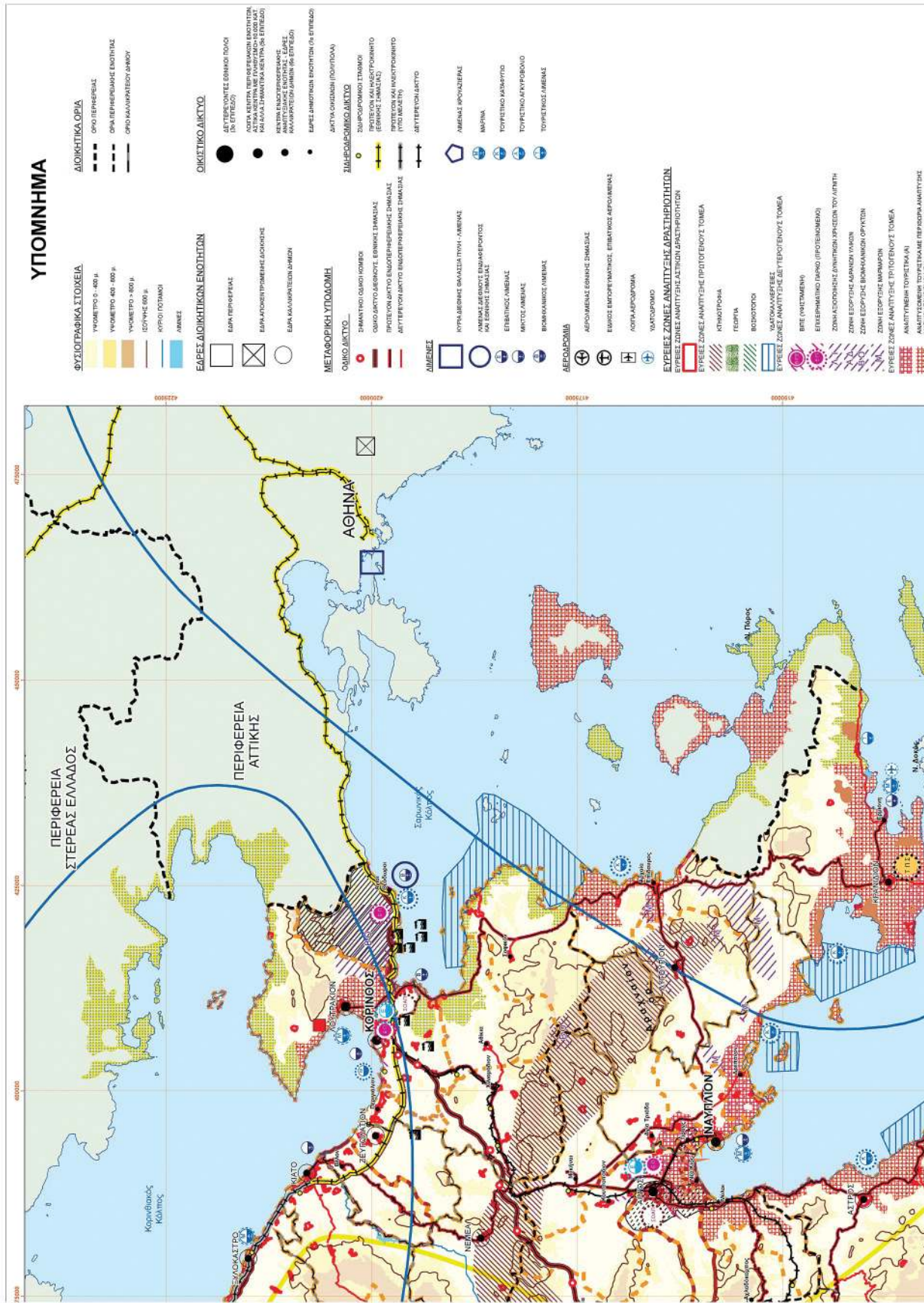
2. Με τη δημοσίευση της παρούσας καταργείται η υπ' αρ. 25294/10.10.2003 (Β' 1485) υπουργική απόφαση.

3. Η παρούσα ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

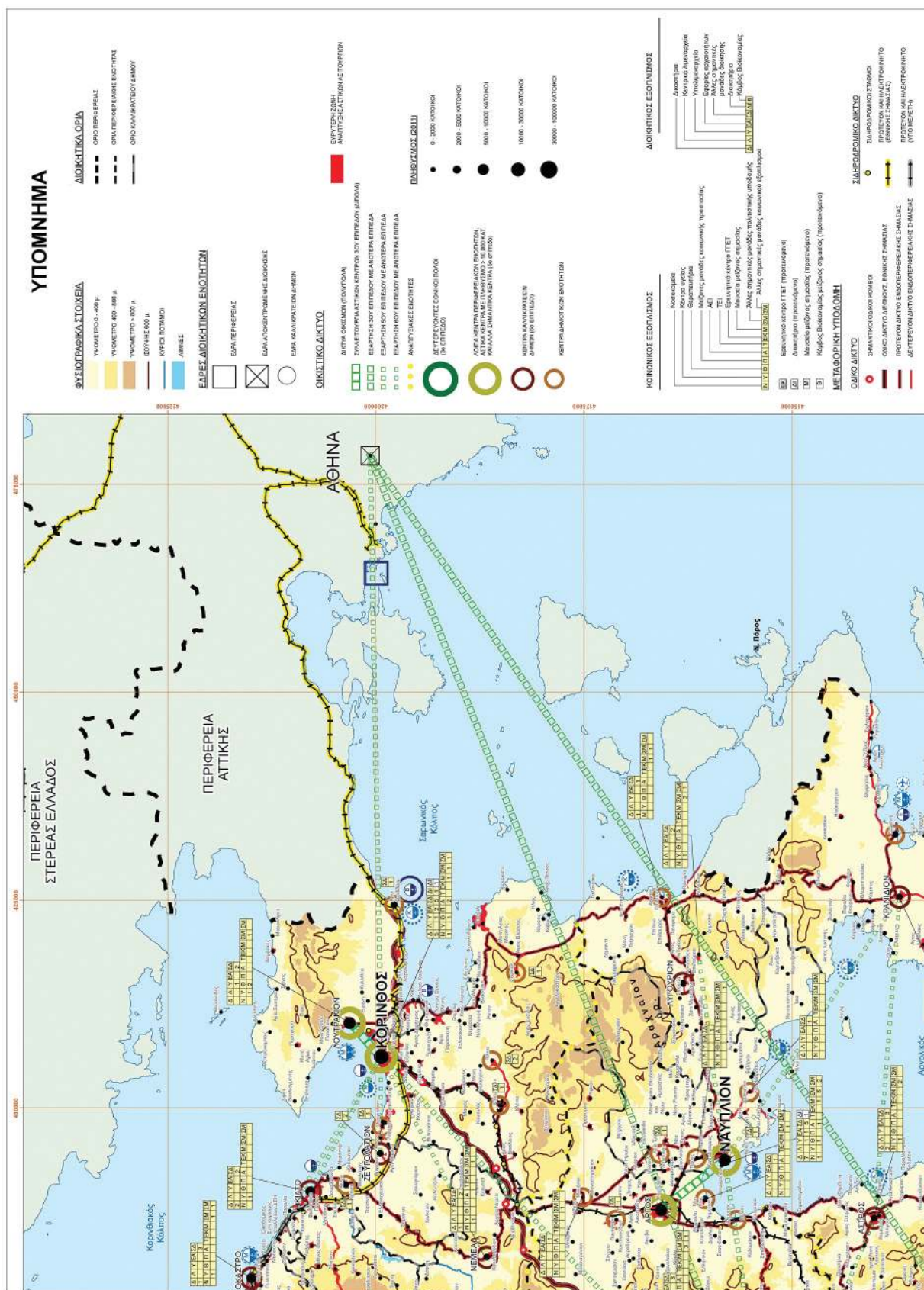

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
σμίκρυνση κατά ποσοστό **36%**

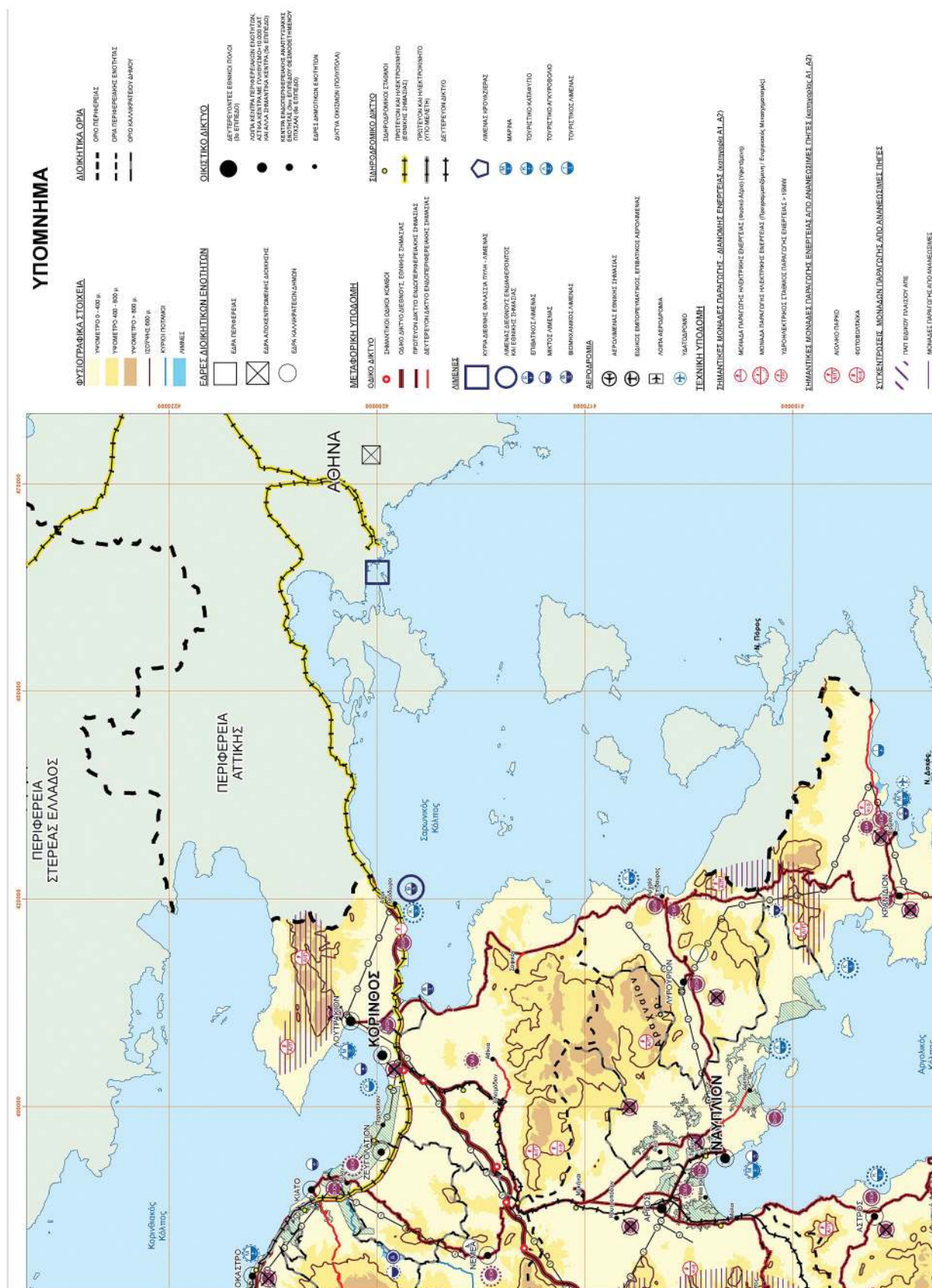

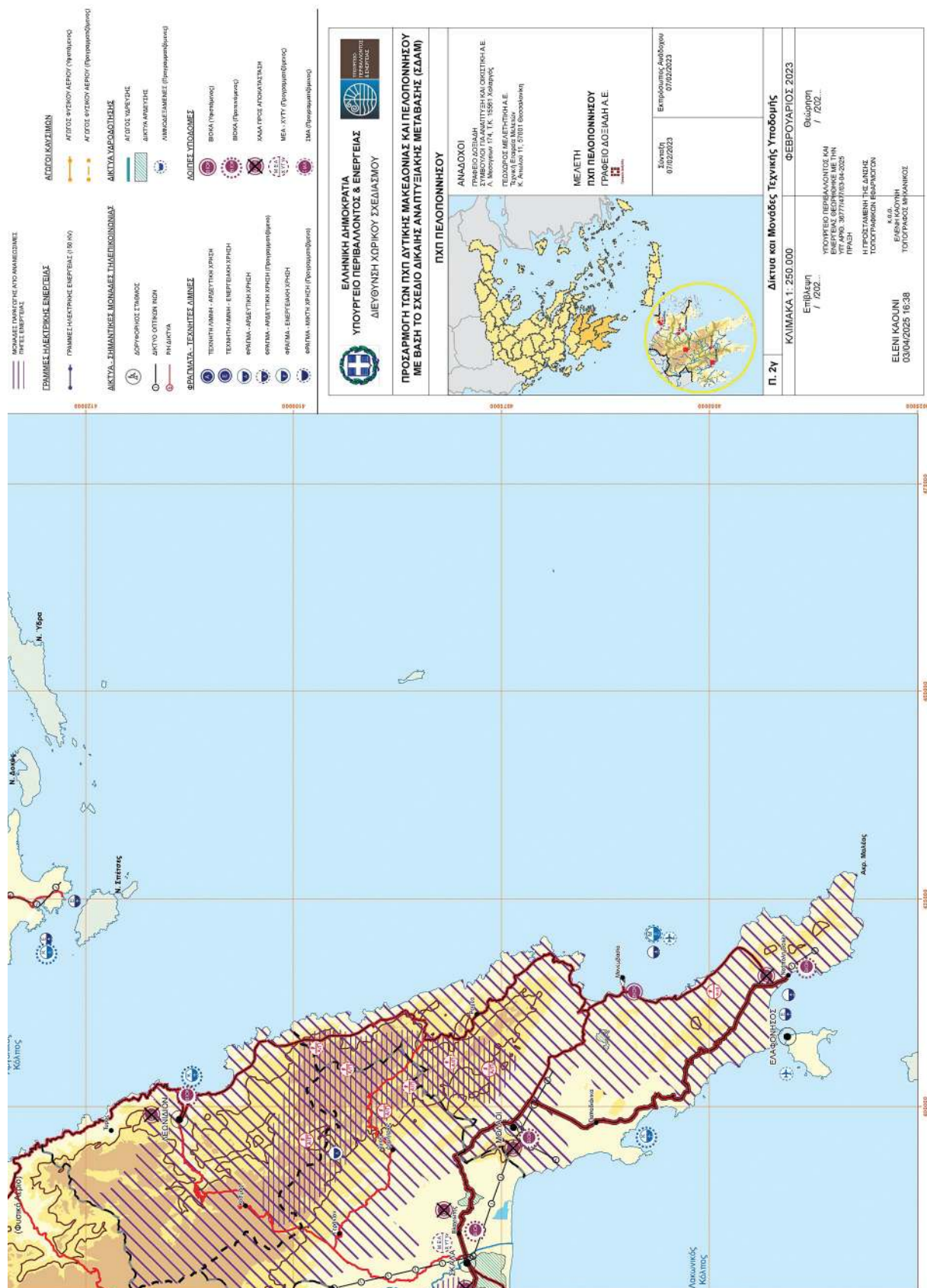

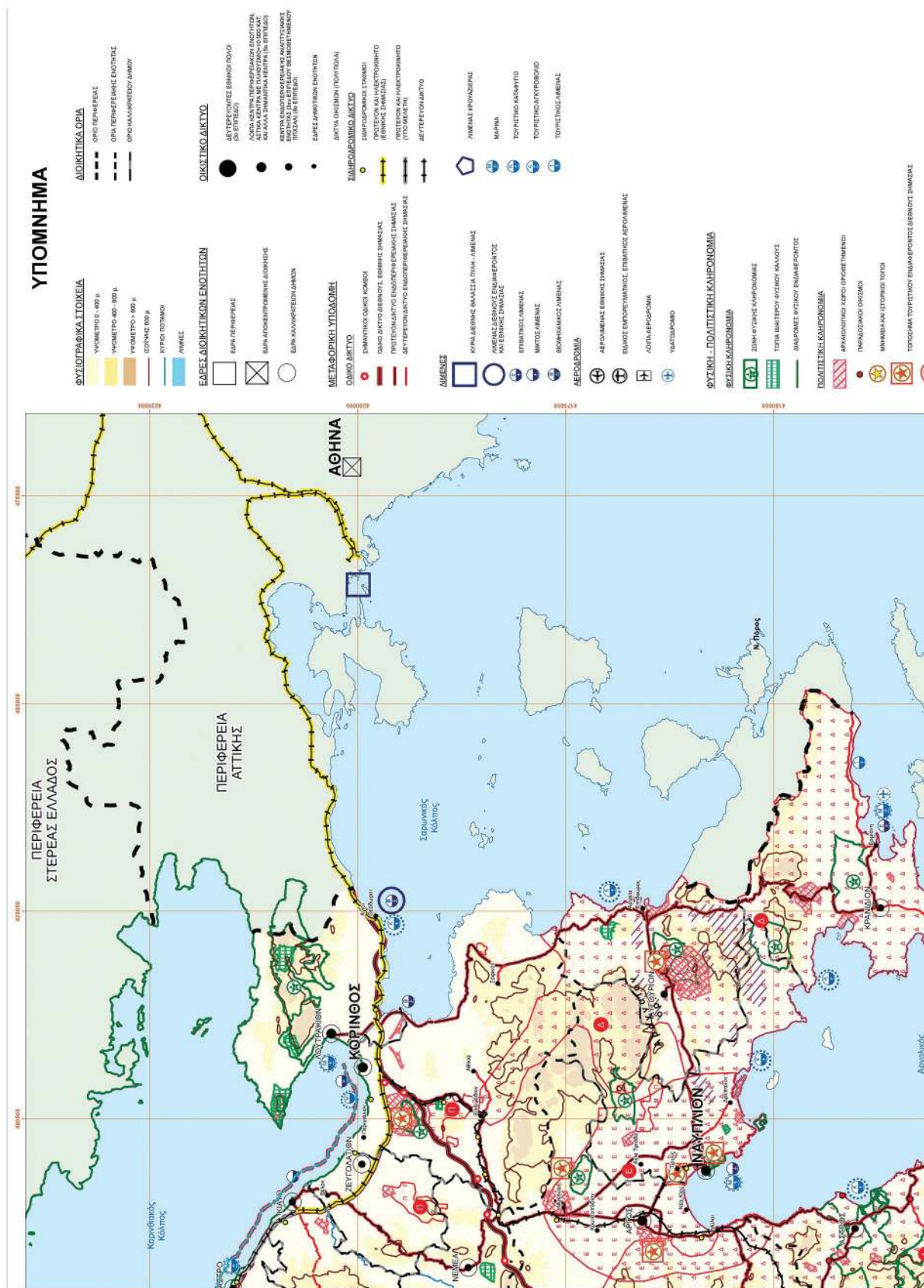

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
 Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
 από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε
 σμίκρυνση κατά ποσοστό **36%**

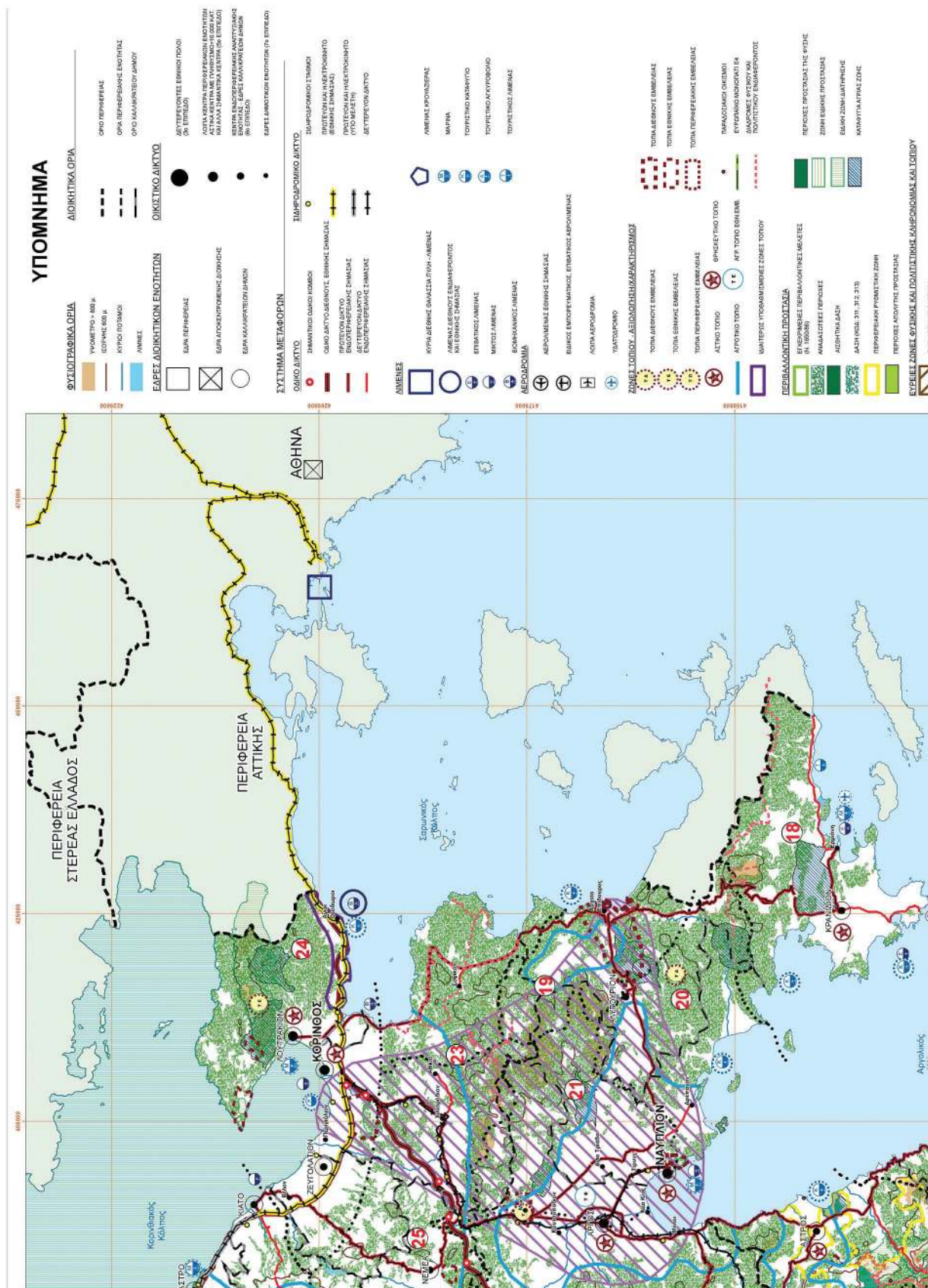

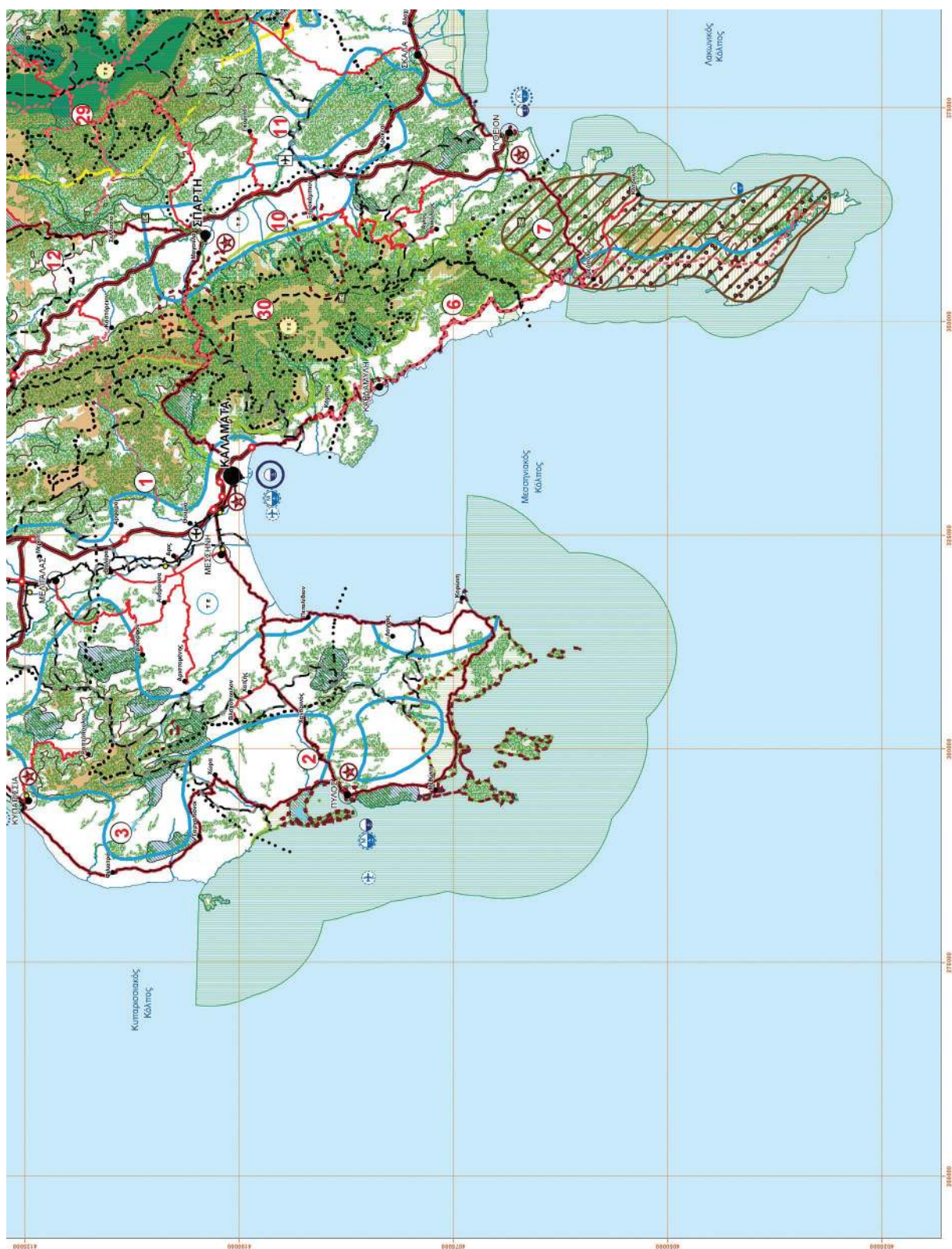

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Απριλίου 2025

Ο Υπουργός

Ο Υφυπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ